

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Pratchett Terry\Pratchett Terry - Úžasná Zeměplocha - 09 - Erik.pdb

PDB Name: Pratchett - UZ 09 - Erik
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 24.2.2006
Modification Date: 24.2.2006
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Terry Pratchett

ÚŽASNÁ ZEMĚPLOCHA 9

(FAUST) Erik

(FAUST) Erik
Prostřední ul. 13
PSEUDOPOLIS
Stoské pláne
Zeměplocha
Na zádech velké
A'Tuin
Galaxie
Vesmír
Ještě větší vesmír

Smrt'ovy včely jsou velké a černé, bzučí pochmurným basem a svůj med ukládají do pláští z vosku bílého jako oltářní svíce. Jejich med je temný jako noc, hustý jako hřích a sladký jako sirup.

Je dobře známo, že bílou barvu dostaneme smícháním osmi základních barev. Ale i černá barva vzniká z osmi barev, tentokrát temných, alespoň tak se to jeví všem, kdo je dokáže rozpoznat. Smrt'ovy úly tedy stály v černé trávě, v černé zahradě, pod černě kvetoucími prastarými stromy, na kterých nakonec dozrají jablka, která... řekněme si to takhle pravděpodobně nebudou červená.

Tráva byla krat'oučká. Kosa, která to měla na svědomí stála opřena o vrásčitý kmen nedalekého stromu. Smrt' právě zkoumal své včely a opatrně kostnatými prsty pozvedal jednotlivé plástve.

Kolem kroužilo a bzučelo několik včel. Jako všichni včelaři i Smrt' měl na hlavě kuklu. Ne že by na něm bylo do čeho bodnout, ale mohlo by se stát, že by mu včela vletěla do lebky a bzučela tam tak dlouho, až by ho rozbolela hlava.

A jak tak nakláněl plástev k šedému světlu svého malého světa umístěného mimo realitu, ucítil slaboučký otřes. V úlu zabzučelo několik včel a ze stromu upadl list. Zahradou proletěl slabý náznak chladného vánku, a to bylo naprosto nemožné, protože vzduch ve Smrt'ově zemi je vždycky vlhý a nehybný.

Smrt' měl dojem, že odněkud z veliké dálky zaslechl něco jako zvuk pádících nohou a hlas, který říkal - ne - hlas, který si myslel doprdeledoprdeledoprdele, já asi umřu, já asi umřu, umřu!

Smrt' je jedním z nejstarších tvorů ve vesmíru, se zvyky a způsobem myšlení, které obyčejný smrtelník vůbec nechápe, ale protože je současně dobrý včelař, než nějak zareagoval, opatrně vrátil plástev na její místo a zavřel úl.

Prošel černou zahradou k domu, sundal si kuklu, opatrně vysvobodil několik včel, které se zatoulaly do prázdné temnoty jeho lebeční klenby, a vrátil se do své pracovny. Právě když si sedal za stůl, ucítil další závan větru, který navíc tiše zazvonil v řadách přesýpacích hodin na policích a na okamžik zpomalil kyvadlo obrovských hodin, jež dole v hale dělily čas na menší, lépe stravitelné kousky.

Smrt' si povzddechl a zaostřil pohled.

Neexistuje místo, kam by se Smrt' nedostal, nezáleží na tom, jak je to místo daleko nebo nebezpečné. Pravdu řečeno, čím je to místo nebezpečnější, tím pravděpodobnější je, že už vás tam bude čekat.

Ted' upřel pohled mlhami času a prostoru.

OH, řekl. TO JE ON?

V Ankh-Morporku, za normálních podmínek nejdivočejším, nejnebezpečnějším a nejpřeplněnějším měste Zeměplochy, vládlo žhnoucí odpoledne pozdního léta. Sluneční šipy dokázaly to, co v historii nepodařilo nespočetným

obléhatelům a ni několika občanským válkám, natož sebeprísnejším zákonům. Způsobili, že se v celém městě rozhostil mír.

Psi s vyplazenými jazyky leželi v rozpáleném stínu. Řeka Ankh, o které se ostatně nikdy nedalo říci, že by byla típyná, se pomalu plazila svým korytem, jako by z ní vedro vysálo veškerý elán. Ulice byly prázdné a rozpálené jako cihlářská pec.

Ankh-Morpork nikdy nedobyl žádný nepřítel. Abychom rozuměli, technicky ano, a to často, a město přivítalo barbary rozhazující plnými hrstmi, ale ta divoká cháska pravidelně po několika dnech s úžasem zjistila, že jejich koně už jim nepatří, a během několika měsíců se z nich stala jen další menšinová národnostní skupina s vlastními graffiti a obchůdky specializovaných potravin.

Vedro však dobylo město a hradby je nezastavily. Leželo nad roztřesenými ulicemi jako neviditelný závoj. Pod rozpálenou sluneční letlampou byli vrazi příliš unavení, než aby zabíjeli. Ze zlodějů se stávali dočasní poctivci. V břečťanem pokryté pevnosti Neviditelné univerzity, první a jediné vysoké škole magie, polehávali její členové se špičatými klobouky staženými do čela. Dokonce i masačky byly natolik zlenivělé, že přestaly narážet do okenních skel. Město trávilo siestu a očekávalo západ slunce a s ním krátkou, sametově teplou noc.

Jediný knihovník si opravdu užíval chládek. Současně při tom visel a spokojeně se pohupoval.

Podánilo se mu to, protože si moudře zavěsil několik lan a kruhů v jednom z podzemních depozitů neviditelné univerzity - v tom, kde se uchovávaly - hm, erotické knihy. Knihovník zasněně visel ve studeném vzduchu nad nimi.

Všechny magické knihy žijí svým vlastním životem. Některé z těch opravdu silných prostě nestačí jen připoutat řetězem k regálu. Musíte je přitlout hřebíky nebo vložit mezi kovové desky. Nebo, jako v případě svazků tantristického sexu, potopit do velmi studené vody, protože jinak by mohly vzplanout a sežhnout si své výjimečné nenápadité přebaly.

Knihovník se pohupoval sem a tam v chládku nad nádržemi a poklidně dřímá.

Pak se odnikud ozvaly kroky, přeběhly místnost se zvukem, který se zadíral až do duše, a zmizely za zdí. Provázel je vzdálený hlas, který jako by křičel óbožeóbožeóbože, už je to TADY, každou chvíli UMRŮ.

Knihovník se s leknutím probudil, pustil se a dopadl do několika pídí vlažné vody, což bylo všechno, co stálo mezi Radostmi z tantristického sexu s průvodními ilustracemi pro pokročilé studenty (napsala Dáma) a samovolným vznícením.

Kdyby byl knihovník člověk, špatně by to s ním dopadlo. Naštěstí byl knihovník orangutan. Byl by samozřejmě zázrak, kdyby se při tom nadměrném množství volné magie v knihovně nestala občas nějaká nehoda, a byla to právě jedna z těch nehod, která proměnila knihovníka v lidoopa. Lidí, kteří opustili lidskou rasu a zůstali přitom naživu, nebylo mnoho a knihovník tvrdošíjně vzdoroval všem pokusům vrátit ho do původní podoby. Protože však byl jediný knihovník ve vesmíru, který dokázal zvedat knihy nohama, univerzita mu nedělala žádné potíže.

To ovšem také znamenalo, že jeho představa vzrušující společnosti opačného pohlaví teď vypadala tak trochu jako hrouda másla v plyšovém pytli, nahozená na spleť starých vodovodních trubek, a proto z celé nehody vyvázl s drobnými popáleninami, silnou bolestí hlavy a velmi nejistým pocitem vůči nakládaným okurkám, který se ovšem už v době odpolední svačiny ustálil.

Zatím nahoře v knihovně užasle vrzaly kožené hřbety a šustily pergamenové stránky knih, když neviditelný běžec proběhl přímo napříč regály a zmizel, přesněji řečeno zmizel ještě dokonaleji...

Ankh-Morpork se postupně probíral z klidu. Něco neviditelného, něco, co ječelo ze všech sil, probíhalo celým městem, každou uličkou a zákoutím a za sebou zanechávalo zkázu a zmar. V patách onoho zjevení docházelo k prapodivným změnám.

Věštkyňe na ulici Mazaných řemeslníků slyšela kroky, které mířily napříč její ložnicí, a pak zjistila, že její křišťálová koule se změnila v malou skleněnou kuličku, ve které byl domeček. Když se kuličkou zatřásl, začalo uvnitř sněžit.

V tichém koutku hostince U zašitého bubnu, kde se sešly dobrodružky Herena - Hennovlasá Babina, Rudá Šaron a - Čarodějka noci, na kus dívčích tlachů a partičky kanasty, se všechny nalité nápoje ve sklenicích změnilly v malé žluté slony.

"To ti mágové na univerzitě," omlouval se barman, který spěšně vyměňoval sklenice. "To by se jim nemělo trpět."

Z hodin se vysypala půlnoc.

Mágovská rada si protřela oči a její členové na sebe upřeli kalné zraky. Jeden každý cítil, že něco takového by se nemělo dovolovat, tím spíš, že tentokrát to nebyli oni, kdo to dovoloval.

Arcikancelář Břizolit Šprudlák nakonec potlačil zivnutí, narovnal se ve svém křesle a pokusil se na sebe vzít vzhled magické důstojnosti. Věděl o sobě, že není na místo arcikancelře ten pravý. Abychom řekli pravdu, ani o to místo zvláště nestál. Bylo mu devadesát osm a tohoto požehnaného věku docílil především díky tomu, že v životě pro nikoho nepředstavoval překážkou ani obtíž. Doufal, že podzim svého života stráví v klidu, prací na svém sedmidílném pojednání O některých méně známých aspektech Kuských deštných rituálů, což byl dokonalý předmět akademického studia už proto, že zmíněné rituály na přivolávání deště fungovaly jen na Ku a tento kontinent zmizel v hlubinách oceánu už před několika tisíci lety.

Potíž byla v tom, že v posledních letech se délka života zvolených arcikancelřů výrazně zkrátila a přirozená touha většiny mágů po tomto postavení ustoupila zvláštní, ušlechtilé skromnosti, která je nutila zůstat v pozadí. Jednoho dne prostě přišel do Velké síně a zjistil, že mu všichni s uctivým výrazem říkají "magnificence". Trvalo mu několik dnů, než přišel na to, proč.

Bolela ho hlava. Cítil, že si měl jít lehnout přinejmenším už před týdnem. Bylo však jasné, že musí něco říci.

"Gentleman -" začal.

"Oook."

Omlouvám se. Tak tedy, gentlemani a op-

"Oook!"

Chtěl jsem samozřejmě říci lidoopi -"

"Oook."

Arcikancleř chvíli otvíral a zavíral ústa jako ryba a pokoušel se uspořádat si znovu rozběhlé myšlenky. Knihovnik byl člen školské rady ex officio. Nikde se totiž nepodařilo najít jakýkoliv údaj o tom, že orangutani jejími členy být nesmějí, i když podobný údaj hledalo mnoho lidí, a velmi pečlivě.

"Něco tady straší," začal nakonec přímo. "Pravděpodobně nějaký duch. Ale to by měla být záležitost pro zvonek, zařikávací knihu a pár svíček."

Kvestor univerzity si povzdychl. "To už jsme zkoušeli, pane arcikancleři."

Arcikancleř se k němu naklonil.

"Hé?"

"Povídám, že už jsme to zkoušeli, arcikancleři," řekl kvestor hlasitě a směřoval hlas do starcova ucha. "Hned po obědě, vzpomínáte? Použili jsme k tomu Hrbokaličovu knihu Jména mravenců a zvonili jsme na Starého Toma."

"To jsme udělali? Vážně? A zabralo to, co?"

"Ne, arcikancleři."

"Hé?"

"Nikdy předtím jsme přece s duchy žádné potíže neměli," řekl jeden z nejstarších přednášejících mágů.

"Mágové prostě po smrti nestraší."

Arcikancleř se snažil najít alespoň drobeček naděje.

"Možná že by se to dalo vysvětlit nějakým přirozeným způsobem," řekl. "Třeba je to bublání nějakého podzemního pramene. Pohyb zemské kůry. Nebo možná něco v potrubí. To občas dokáže vydávat velmi zvláštní zvuky, to mi věřte, zvlášť když má vítr ten správný směr."

Opřel se a po obličeji se mu rozhostil zářivý úsměv.

Zbytek rady si vyměnil pohledy.

"Potrubí nikdy nevydávají zvuk běžících nohou, arcikancleři," odpověděl kvestor unaveně.

"Pokud někdo nenechá kapat kohoutek," prohlásil nejstarší přednášející.

Kvestor na něj vrhl nevrlý pohled. Když ta neviditelná věc proběhla jeho bytem, byl právě ve vaně. Nebyl to zážitek, který by toužil prožít podruhé.

Arcikancleř na něj spokojeně kývl. "Takže tím je to vyřízeno," řekl a usnul.

Kvestor ho chvíli zadumaně pozoroval. Pak starému mágovi stáhl klobouk a opatrně mu ho podložil pod hlavu.

"Takže?" zeptal se unaveným hlasem. "Má někdo nějaký návrh?"

Knihovnik pozvedl ruku.

"Oook," řekl.

"Ano, to je skvělé, starý brachu," přikývl kvestor mírně přezíravě. "Ještě někdo?"

Orangutan ho upřeně pozoroval, zatímco všichni ostatní přítomní vrtěli hlavami.

"Jsou to otřesy v samotné podstatě reality," prohlásil nejstarší přednášející. "To vám říkám já."

"A co bychom s tím mohli dělat?"

"Zeptejte se mě znovu, třeba mě napodruhé něco napadne. Pokud bychom ovšem nechtěli zkusit starý -"

"Oh, ne," otfásl se kvestor. "To vůbec nevyslovuj. Moc tě prosím. Je to příliš nebezpečné -"

Jeho slova byla uťata strašlivým jekem, který začal na vzdáleném konci místnosti a s postupně se měnící intenzitou, která by udělala čest každé vzorové ukázce Dopplerova jevu, a za doprovodu mnoha pádicích nohou proletěl podél stolu. Mágové uskakovali za třeskotu židlí padajících na všechny na všechny strany.

Plameny svíček se protáhly do dlouhých tenkých jazyčků oktarinového světla, které nakonec zhasly docela.

V místnosti se rozhostilo ticho toho zvláštního druhu, jaké můžete slyšet téměř po každém velmi nepříjemném zvuku

Kvestor řekl: "Tak dobrá. Vzdávám se. Provedeme obřad Ašk-Ente."

Je to nejpochmurnější rituál, jaký jen může osm mágů provést. Jeho výsledkem je přivolání Smrtě, který přirozeně zná všechno a ví, co se všude děje.

Samozřejmě o jeho provedení se velmi přemýšlí a dochází k němu velmi váhavě, protože služebně nejvýše postavení mágové bývají současně i nejstarší a raději by na sebe zbytečně Smrt'ovu pozornost nepřivolávali.

Obřad začal o půlnoci ve Velké síni univerzity za doprovodu vůně kadidla, lesku stříbrných svícnů, runových nápisů a magických kruhů, z čehož ani jedno nebylo nezbytné, ale mágové se tak cítili lépe. Magie proudila, zaklínadla byla zaklínána a samotné přivolání bylo provedeno.

Mágové upírali oči do magického osmiúhelníku, který zůstával prázdný. Po nějaké době se postavy v temných róbách, tvořící víceméně pravidelný kruh, začaly šeptem dohadovat.

"Něco jsme museli udělat špatně."

"Oook."

"Možná že On je někde mimo dosah."

"Nebo má příliš mnoho práce."

"Co kdybychom toho nechali a šli si zase lehnout?"

MOHL BYCH VĚDĚT, NA KOHO JEŠTĚ ČEKÁME?

Kvestor se pomalu otočil po hlasu k postavě, která stála přímo vedle něj. Oděv mágů jste poznali snadno - jejich róby byly vždycky posety zlatými flitry a magickými znameními doplněny kožešinou a krajkou, a v nich byl většinou navlečen pořádný kus mága. Tahle róba ale byla v barvě neposkvřené černi. Materiál, jak se zdálo, byl zvolen pro svou výjimečnou kvalitu a dlouhou trvanlivost. Jeho vlastník taky. Vypadal jako stvoření, které, kdyby napsalo knihu o hubnutí, stvořilo by bestseller roku.

Smrt' pozoroval osmiúhelník s výrazem zdvořilého zájmu.

"Ehm," odkašlal si kvestor, "možná že se vám to bude zdát neskutečné, ale ve skutečnosti byste měl být tam uvnitř."

TO JE MI OPRAVDU LÍTO.

Smrt' se plíživým i když důstojným krokem přesunul do středu místnosti a upřel na kvestora pohled plný očekávání.

DOUFÁM, ŽE NÁS DNES NEČEKÁJÍ ŽÁDNÉ TY NESMYSLY TYPU "NEZEMSKÁ OBLUDO" A TAK DÁLE, řekl.

Doufám, že jsme vás nevytrhli od nějaké důležité práce?" zeptal se ještě kvestor s účastí.

VŠECHNA MÁ PRÁCE JE DŮLEŽITÁ, odpověděl Smrt'.

"Přirozeně," pospíšil si ho ujistit kvestor.

PRO NĚKOHO.

"Eh, eh. Důvod, ó nezem- pane, proč jsme tě sem přivolali, je totiž, že, jaksi, protože, z důvodu -"

JE TO MRAKOPLAŠ.

"Cože?"

DŮVOD, PROČ JSTE MĚ PŘIVOLALI. ODPOVĚĎ ZNÍ: JE TO MRAKOPLAŠ.

"Ale my jsme vám ještě nepoložili otázku!"

NA TOM NEZÁLEŽÍ. ODPOVĚĎ JE STEJNÁ: JE TO MRAKOPLAŠ.

"Podívejte, jediné, co bychom se rádi dozvěděli, je, do způsobilo ten podivný jev, který... oh."

Smrt' velmi okatě otřel několik neviditelných smítek z lesklého ostří své těžké kosy.

Arcikancelér zvedl vyhublou žilnatou ruku a přiložil si ji k uchu.

"Co říká? A vůbec, kdo je ten člověk s tím klackem?"

"To je Smrt' arcikanceléři," vysvětloval mu kvestor trpělivě.

"Hé?"

"Je to Smrt', pane. Vždyť víte."

"Řekněte mu, že tady žádnou smrt nechceme," zasípal starý mág a zabušil svou holí do podlahy.

Kvestor si povzdychl. "Ale my jsme ho přivolali magnificence."

"Vážně? Co nás to napadlo, udělat něco takového? To jsme udělali pěknou pitomost."

Kvestor vrhl na Smrtě omluvný pohled. Už už se chystal požádat Smrtě, aby omluvil arcikancelře kvůli jeho vysokému stáří, ale uvědomil si, že by to bylo vzhledem k situaci plýtvání dechem.

"Mluvíme o mágovi Mrakoplašovi. O tom s tím -" kvestor se otřásl, "- strašlivým Zavazadlem na nožičkách? Ale ten přece vyletěl do povětří během té nepříjemnosti se Supermágem, nebo ne?"

NE. PROPADL SE DO PODZEMNÍCH ROZMĚRŮ. TEĎ SE POKOUŠÍ DOSTAT SE NAZPĚT DOMŮ.

"Mohlo by se mu to podařit?"

MUSELO BY DOJÍT K VÝJIMEČNĚ NEOBVYKLÉ SHODĚ OKOLNOSTÍ. BYLO BY TŘEBA OSLABIT REALITU URČITÝM, VELMI NEOČEKÁVANÝM ZPŮSOBEM.

"Ale není příliš pravděpodobné, že by k tomu došlo, nebo ano?" zeptal se kvestor dychtivě. Lidé, kteří mají v záznamech, že byli v krizovém období dva měsíce na návštěvě u své tety, jsou vždycky nervózní. Mají obavu, že by se mohl objevit někdo, kdo by si omylem myslel, že na té návštěvě nebyli. Od toho už je pochopitelně pouhý krůček k tomu, aby je právě tihle lidé obvinili, že dělali něco, co v žádném případě dělat nemohli, protože byli na návštěvě u té tety.

TA ŠANCE JE MILION KU JEDNÉ, řekl Smrt'. PŘESNĚ MILION KU JEDNÉ.

"Oh," řekl kvestor, kterému se očividně ulevilo. "To je strašné. Opravdu, je to smutná věc." Zřetelně se obveselil. "Bohužel, jsou tady všechny ty zvuky. Ale pokud tomu rozumím, naneštěstí nezůstane dlouho naživu, že?"

ANO, MOHL BY TO BÝT TEN PŘÍPAD, odpověděl Smrt' nevzrušeně. ALE JSEM SI JISTÝ, ŽE ODE MNE NECHCETE ZÁVAZNÁ PROHLÁŠENÍ TOHOTO DRUHU.

"Ne! To jistě ne!" pospíšil si kvestor s odpovědí. "Dobrá. Takže mnohokrát děkujeme. Chudák. Jaká škoda. No ano, ale pomoci se mu nedá. V těchle věcech nám nezbyvá než se k tomu postavit tak trochu filozoficky, že?"

TO BYSTE ASI OPRAVDU MĚLI.

"No, už vás nebudeme zdržovat," dodal kvestor s pokřiveným úsměvem.

DĚKUJI VÁM.

"Sbohem."

NA SHLEDANOU.

Podivné zvuky pak umlkly někdy před snídaní. Jediný, kdo z toho byl upřímně nešťastný, byl knihovník. Mrakoplaš byl jeho pomocník a přítel a skvělý muž v okanzicích, kdy došlo na loupání banánů. Byl také skvělý v umění, jak utíkat před tím či oním. Knihovník si pomyslel, že Mrakoplaš nepatřil k lidem, kteří by se dali tak snadno

doběhnout.

To spíš nastala výjimečně neobvyklá shoda okolností.

To bylo mnohem pravděpodobnější vysvětlení.

A ona opravdu nastala výjimečně neobvyklá shoda okolností.

Na základě přesné pravděpodobnosti milion ku jedné právě v té chvíli někdo studoval knihu, zkoumal stránku po stránce a hledal ten správný nástroj pro velmi speciální práci.

A byl tady Mrakoplaš.

Bylo to až příliš snadné.

Mrakoplaš nakonec přece jen otevřel oči. Nad sebou měl strop - jestli to byla podlaha, pak byl v pěkném maléru.

Takže zatím všechno v pořádku.

Opatrně ohmatal povrch, na kterém ležel. Byl hrubý, přesněji řečeno dřevěný a tu a tam v něm byl otvor po hřebíku. Byl to lidský druh povrchu.

Ušima zachytil praskot ohně a bublavý zvuk neznámého původu.

Jeho nos který měl dojem, že ho tak trochu odstrčili, ohlásil zápach síry.

Dobrá. Takže co dostane, když to dá dohromady? Leží na hrubé dřevěné podlaze v místnosti osvětlené a vyhřívané ohněm, kde něco bublalo a kde páchla síra. Ve svém neskutečném snovém stavu se cítil na svou logickou úvahu dost pyšný.

A co dál?

Aha, jo.

Otevřel ústa a zaječel a ještě a znovu.

Díky tomu se začal cítit o něco lépe.

Ležel ještě chvíli. Ze zmatené hromady jeho vzpomínek se mu vynořila rána jeho dětství, kdy se jako malý chlapec krčil ve vyhřáté posteli a dělil čas na stále menší a menší úseky, jen aby ještě alespoň o chvíličku oddálil ten hrozný okamžik, kdy bude muset vstát a stejně jako teď se postavit základním problémům života: kdo je, kde je, proč je.

"Co jsi zač?" ozval se jakýsi hlásek zhruba na hranici jeho vnímavosti.

"K tomu jsem se právě snažil dojít," zabručel Mrakoplaš.

Pomaloučku se zvedl na loktech, pokoj se několikrát zavlnil a pak se ustálil a zaostřil.

"Varuju tě," řekl hlas, který zdánlivě vycházel ze stolu, "jsem chráněn množstvím mocných amuletů."

"To je fakt skvělý," prohlásil popuzeně Mrakoplaš. "To bych si taky přál."

Z okolního rozmazaného světa se začaly vynořovat podrobnosti. Mrakoplaš byl v dlouhém nízkém prostoru, jehož jeden konec byl téměř beze zbytku vyplněn obrovským krbem. Dlouhá lavice podél jedné stěny byla naplň zavalena skleněnými spirálami, baňkami a křivulemi, které musel očividně vytvořit opilý foukač skla, posedlý nepřekonatelnou škytavkou, a v této ďábelské sestavě bublaly a překapávaly barevné kapaliny. Ze skoby ve zdi visela ve velmi ležérní poloze drátka pospojovaná kostra. Na bidýlko vedle ní někdo přibil vycpaného ptáka. Ať už ten ubohý pernatý za života spáchal jakékoliv hříchy, rozhodně si nezasloužil to, co s ním vycpavač provedl.

Mrakoplaš přelétl pohledem podlahu v místnosti sem a tam. Bylo jasné, že jeho pohled bylo to jediné, co ji v posledních dnech přelétlo. Trochu čistější totiž byla jen kolem něj. Z jeho blízkosti byly odklizeny střepy skla, zkumavky, které se jinak povalovaly všude, a další věci. To všechno muselo zmizet a udělat místo pro -

Magický kruh.

Vypadal jako velmi pečlivá práce. Kdokoliv ho kreslil, byl si plně vědom toho, že úkolem magického kruhu je rozdělit vesmír na dvě části - uvnitř a vně.

Mrakoplaš byl pochopitelně uvnitř.

"Hm." Prohlásil a zažíval známý a uklidňující pocit vydešené bezmocnosti, který ho zaplavil.

"Zaklínám a zaříkám tě proti všemu násilí, ó démone z hlubin," prohlásil hlas nikoliv, jak si Mrakoplaš právě uvědomil, ze stolu, ale zpoza stolu.

"Jasně, jasně," pospíšil si rychle Mrakoplaš. "Já tomu rozumím. Ehm. Neexistuje alespoň malá možnost, že tady došlo k drobné chybičce, co?"

"Vari! Odstup!"

"Prima!" souhlasil Mrakoplaš. Pak se zoufale rozhlédl kolem sebe. "Ale kudy?"

"Nemysli, že mě vlákáš do zkázy svým prolhaným jazykem, páchnoucí zplozené Shamharotův!" odpověděl mu stůl. Jsemť poučen v cestách a způsobech démonů! Musíš poslechnout každý můj rozkaz, jinak tě vrátím zpět přímo do rozžhaveného pekla, ze kterého jsi přišel. Jsi přitáhl, promiň. Tedy přesně jest, jsi přitáhl. A myslím to vážně."

Za stolem se vztyčila postava. Byla malá a větší část ní byla ukrytá pod množstvím talismanů a amuletů. Byla těmi krámy ověšená tak hustě, že i kdyby ji nechránily proti magii, byly by ji jistě ochránily proti ráně mečem. Postava měla na očích brýle a na hlavě klobouk s dlouhými klapkami na uši, což jí dodávalo podobu krátkozrakého kokršpaněla.

V jedné roztřesené ruce měla meč, tak ověšený okultními znaky a ochrannými pečeti, že se začínal pomalu ohýbat.

"Do rozžhaveného pekla povídáš?" zeptal se pro jistotu Mrakoplaš poněkud ochable.

"Přesně tam. V místa, kde zaznívají výkřiky zoufalství a bolesti mučených duší kteréžto -"

"Rozumí, rozumím, vysvětlil jsi mi to dost jasně," přikyvoval Mrakoplaš. "Háček je v tom, koukni, že já nejsem démon. Takže co kdybys mě pustil ven?"

"Nedám se ošálit tvou vnější podobou, démone," zněla odpověď. Pak postava dodala skoro normálním

hlasem: "Kromě toho, všichni démoni neustále lžou. To je přece dobře známá věc."

"Vážně?" zeptal se Mrakoplaš a zachytil se toho tvrzení jako tonoucí stébla. "V tom případě - já jsem démon!"

"Aha! Usvědčil ses svými vlastními slovy!"

"Koukni, mě už to prostě nebaví," prohlásil Mrakoplaš. "Nevím, kdo jsi, nebo co se to děje, ale já si jdu dát něco k pití, jasný?"

Zvedl nohu, aby vykročil z kruhu, a ztuhl v šoku, když z runových nápisů po obvodě magického oktagramu vyletěl mrak jisker a rozložil se mu kolem celého těla.

"Ty mocen nejsi - ty mocen nejsi - ty mocen nejsi-" zařikávací démonů se vzdal. "Podívej, nemůžeš přece vystoupit z kruhu, dokud ti to nedovolím, rozumíš? Pochop, nechci být zbytečně nějaký nepřijemný, ale jde o to, že kdybych tě pustil ven, mohl bys na sebe vzít svou pravou podobu a předpokládám, že to bude pěkně hnusná podoba, co? Varuj se!" dodala spěšně postava, která zřejmě došla k názoru, že se jí nedaří udržovat ten správný tón.

"No jo, vždyť už se varuju. Už dám pozor," odpověděl Mrakoplaš a třel si loket, který ho silně brněl. "Ale stejně nejsem démon."

"A jak je potom možné, že jsi odpověděl na mé přivolávací zaklínadlo? To jsi byl asi náhodou na procházce v říši démonů, co?"

"Jo tak nějak to bylo, ale já to mám všechno tak trochu rozmazané."

"Zatahej mě raději za tu druhou nohu, na té mám rolničky." Zaklínač opřel meč o stojánek, na kterém ležela těžká otevřená kniha, plná záložkových znamének. Pak zatančil na podlaze krátký veselý chorovod.

"Funguje to!" radoval se hlasitě. "Hehehe!" Zachytil Mrakoplašův zděšený pohled a rychle se vzpamatoval. Rozpačitě zakašlal a přistoupil ke stojánku s knihou.

"Ale já vážně nejsem-" začal znovu Mrakoplaš.

"Mám tady někde ten seznam," prohlásila postava. "Jen okamžik. Jo, tady. Já chci - totiž - já příkaz tobě dávám, bys - prostě to - jasně abys mi splnil tři přání. Ano. Chci se stát pánem všech království světa, chci se setkat s nejkrásnější ženou, která kdy žila, a taky chci žít věčně." Vrhla na Mrakoplaše povzbudivý pohled.

"Tohle všechno?" vytřeštil na něj Mrakoplaš oči.

"Ano."

"No prosím to je maličkost," usklíbl se Mrakoplaš jízlivě. "A zbytek dne mám volno?"

"A taky chci truhlici plnou zlata. Aby bylo něco na cesty."

"Vidím, že to máš všechno dokonale promyšlené."

"Jasně. Tak kupředu!"

"Dobře, dobře. Akorát že -" Mrakoplaš si pomyslel, že zaklínač musí být uprchlý blázen, ale blázen s mečem v ruce, takže jediná možnost je rozmluvit mu to jeho vlastním způsobem, "podívej, já nejsem nijak zvlášť vysoce postavený démon a obávám se, že takovéhle úkoly se naprosto vymykají z mé kvalifikace a pravomoci. Je mi líto. Můžeš mě zaklínat, jak chceš, ale tyhle věci nedokážu."

Postavička se na něj podívala přes obroučky brýlí.

"Aha," řekla opatrně. "A co bys tedy dokázal ty, hm?"

"No, jak bych ti to -" prohlásil Mrakoplaš, "já bych ti třeba mohl skočit dolů do obchodu a donést ti sáček bonbónů nebo něco takového."

Rozhostilo se ticho.

"Vážně nedokážeš všechny ty věci?"

"Je mi líto, ale vážně ne. Podívej, mám pro tebe návrh. Propusť mě ze své moci a já to oznámím v -" Mrakoplaš zaváhal. Kde, u všech ďáblů, vlastně žijí démoni? "- ve městě všech démonů," prohlásil hlasem plným naděje.

"Myslíš Pandemonium?" upřel na něj jeho věznitel pohled plný podezření.

"Správně, to je ono. Přesně to jsem měl na mysli. Řeknu to každému. Řeknu jim: Příště, až budete v lidském světě, v žádném případě nezapomeňte navštívit - jak se jmenujete?"

"Čtvrtečka. Erik Čtvrtečka."

"Prima."

"Démonolog. Prostřední ulice, Pseudopolis. Dům vedle koželužny," sděloval mu Čtvrtečka hlasem plným naděje.

"Tak dohodnuto. Nelam si s tím hlavu. A teď kdybys mě laskavě uvolnil -"

Čtvrtečka se na jednu přestal usmívat.

"Víš určitě, že ty věci nedokážeš?" zeptal se a Mrakoplaš si nemohl nevšimnout prosebného přízvuku jeho slov. "Stačila by mi i malá truhlička zlata. Jo a taky myslím, že by to nemusela být ta nejkrásnější žena v dějinách světa. Druhá nejkrásnější by stačila. Nebo i třetí. Mohl bys vybrat některou třeba z té první stov- tisícovky. Tak nějak, cokoliv z toho, co máš na skladě." Na konci věty už v jeho hlase zněla romantická touha.

Mrakoplaš měl tisíc chutí říci mu: "Hele, jediná věc, kterou potřebuješ, je přestat si hrát s chemikáliemi tady v tý díře plný harampádí, dát se oholit, ostříhat, pořádně se vykoupat, raději dvakrát, koupit si nový šaty a takhle navečer si vyrazit do ulic a -" teď si Mrakoplaš musel upřímně přiznat, že ani oholený, okoupaný a oblečený Čtvrtečka, namočený do kolínské, by nevyhrál žádnou soutěž krásy, "- dát si nafackovat od kterékoliv ženy, kterou bys oslovil."

No, nebylo by to moc, ale přece jen by to byl fyzický kontakt.

"Je mi líto, ale vážně ne."

Čtvrtečka si těžce povzdychl. "Mám postavenou konvici," řekl. "Dal by sis hrnek čaje?"

Mrakoplaš postoupil kupředu a z kruhu se vyrojila záplava jisker.

"Aha," pokýval Čtvrtečka nejistě hlavou, když si mág začal foukat na popálené prsty. "Víš co? Zatím si tě

zavázu věznicím zaklínadlem."

"To není potřeba, ujišťuju tě."

"Ne, já si myslím, že to tak bude nejlepší. To znamená, že se budeš moci pohybovat po okolí. Mám už to zaklínadlo připravené pro případ, že bys to dokázal a mohl to... přivést to... ji."

"Dobře," přikývl Mrakoplaš. Zatímco démonolog huhlal nesrozumitelná slova, která si ukazoval prstem v otevřené knize, mág si pomyslel: Nohy. Dveře. Schody. To je tedy kombinace.

Napadlo ho, že na celém tom démonologovi je něco zvláštního, ale pořád nemohl přijít na to, co. Skutečně vypadal jako mnozí démonologové, které znával v Ankh-Morporku. Ti byli taky tak malí, shrbení, s šaty potřísněnými chemikáliemi a očima, ve kterých se panenky díky chemickým výparům zmenšili na velikost špendlíkových hlaviček. Tenhle by mezi ně bez potíží zapadl. Ale stejně na něm bylo něco podivného.

"Abych ti řekl pravdu," oznamoval Čtvrtečka, který právě pečlivě stíral část magického kruhu, "jsi můj první démon. Nikdy předtím se mi to nepodařilo. Jak se jmenuješ?"

"Mrakoplaš."

Čtvrtečka se nad tím zamyslel. "To mi vůbec nic neříká," zavrtěl nakonec hlavou. "V démonologii je nějaký Mrakoděs a taky Hrůzomrak. Ale ti mají víc křídel než ty. Už můžeš ven. Musím ale říct, že se mi ta materializace podařila dokonale. Při pohledu na tebe by nikoho nenapadlo, že jsi odporná obluda. Většina démonů, kteří na sebe chtějí vzít lidskou podobu, se zjevuje v podobě šlechticů, králů nebo princů. Ale ta tvoje podoba mága se šaty prožranými od molů, to je dokonalé. Téměř jsi oklamal i mě. Je to škoda, že nedokážeš ani jednu z těch věcí."

"Nevím, proč chceš žít věčně," prohlásil Mrakoplaš, který se rozhodl, že za slova "od molů prožraný! Jeho věznitel zaplatí, jen co se k tomu naskytne příležitost. "Jo, být znovu mladý, tomu bych rozuměl."

"Pch. Být mladý, to je pěkná otrava," odpověděl Čtvrtečka a vzápětí mu zděšeně vyletěla ruka k ústům.

Mrakoplaš se nahnul kupředu.

Asi tak padesát let. To bylo to, co mu na zaklínači chybělo.

"Ty máš falešné vousy!" prohlásil. "Kolik je ti vlastně let?"

"Osmdesát sedm!" zakrákorál Čtvrtečka

"Vidím tu gumičku, která ti je přidržuje!"

"Sedmdesát osm, čestně! Vari!"

"Vždyť ty jsi malej kluk!"

Erik se pyšně narovnal. "To tedy nejsem!" odsekl. "Už mi bude čtrnáct!"

"Áá-ha!"

Chlapec proti Mrakoplašovi zamával mečem. Ale na tom vůbec nezáleží!" vykřikl. "U démonologů na stáří nezáleží, ale ty jsi pořád můj démon a musíš mě poslouchat!"

"Eriku!?" ozval se jakýsi hlas odněkud zdola.

Erikova tvář zbělela jako křída.

"Ano, mami?" vykřikl s očima upřenými na Mrakoplaše. Jeho rty vytvořily slova: neříkej nic, prosím.

"Co to tam nahoře děláš za kravál?"

"To nic, mami."

"Tak pojď dolů a běž si umýt ruce. Máš na stole snídani!"

"Dobře, mami." Podíval se přihloupě na Mrakoplaše. "To je moje máma."

"Ta má tedy hlas, co?" prohlásil Mrakoplaš.

"Měl bych - měl bych raději jít," řekl Erik. "Ty budeš muset samozřejmě zůstat tady."

V tom okamžiku ho napadlo, že taková řeč jeho autoritě pravděpodobně neprospívá. Máchl proto znovu mečem. "Teď slyš!" zacitoval. "Přikazuji ti setrvat v prostorách této místnosti!"

"No jo. Dobrá," přikývl Mrakoplaš a prohlížel si okna.

"Slibuješ? Jinak tě musím poslat do hlubin, kam patříš!"

"Tak o to tedy vůbec nestojím," odfrkl si Mrakoplaš. "Klidně si běž a o mě neměj strach."

"Meč a ostatní věci nechám tady," pokračoval Erik a začal ze sebe stahovat vousy a několik hadříků. Před Mrakoplašem nakonec stál štíhlý, tmavovlasý mladík, jehož tvář by vypadala mnohem lépe, kdyby nekvetla četnými pupínky akne. "Jestli se jich dotkneš, stanou se strašlivé věci."

"To by mě ani ve snu nenapadlo," zavrtěl hlavou Mrakoplaš.

Když osaměl, obešel stojánek a podíval se na knihu, která na něm ležela. Název, provedený pokroucenými, rudě zářícími písmeny, pravil: Mallificrum Sumpsta Diabolicite Ocularis Singularis - Kniha svrchované kontroly. O té knize věděl Někde v univerzitní knihovně byla její kopie, i když mágové se něčím takovým málokdy unavovali.

Mohlo se to zdát divné, protože pokud existuje nějaká věc, za kterou by mág vyměnil i vlastní matku, je to moc. Ale tak divné to na druhé straně zase nebylo, protože každý mág, dost chytrý na to, aby přežil prvních pět minut, byl současně dost chytrý, aby si uvědomil, že veškerá síla obsažená v démonologii se ukrývá právě v démonech. A používat demony k dosažení vlastních cílů bylo totéž jako pokoušet se chřestýšem utlouci k smrti myš.

Dokonce i mágové si o démonologiích mysleli, že je to divná sebranka. Bývali to většinou bledí, neustále podezřívaví muži, kteří prováděli velmi složité obřady v zatemnělých místnostech, a když vám podali ruku, měli jste pocit, že vám podali chciplou žábu. Žádný mág, který měl alespoň špetku sebeúcty, by si s říší démonů nic nezačal. Každý věděl, že tak velkým společenstvím cvoků, jaké představovali jeho obyvatelé, by se daly v případě potřeby okovat boty pěkně velké armáde.

Jen tak pro všechny případy si zblízka prohlédl kostru. Nezdálo se, že by se chystala těžit ze situace.

"Patřila tentononc, jeho dědečkovi," ozval se mu za zády skřehotavý hlas.

"To je trochu nezvyklý vztah k příbuznému," podivil se Mrakoplaš.

"Oh, ne osobně. Koupil ji někde v obchodě. Dědeček. Měli tam tentononc, jo, názorné pomůcky prro ty, tentononc..."

"No, teď už těch názorů v žádném případě moc nemá," odpověděl Mrakoplaš, ale najednou znehybněl a vypadal tiše a zamyšleně.

"Ehm," řekl potom, aniž pohnul hlavou, "mohl bych vědět, s čím přesně to vlastně mluvím?"

"Já jsem to, tentononc... Mám to na jazyku. Začíná to na P."

Mrakoplaš se pomalu otočil.

"Ty jsi papoušek?"

"Jo, to je ono."

Mrakoplaš se pozorně zadíval na tu věc, kterou podle něj někdo přitloukl na bidýlko. Měla jedno oko, které se lesklo jako rubín. Zbytek těla byl vlastně jen růžová a zarudlá kůže, z níž trčely zbytky opelichaného peří, takže celkově pták vypadal jako kartáč na vlasy, který někdo omylem zapomněl v zapnuté troubě. Poskakoval poněkud zadýchaně na bidýlku, až nakonec ztratil rovnováhu a zůstal na něm viset hlavou dolů.

"Myslel jsem si, že jsi vycpanej," zavrtěl hlavou Mrakoplaš.

"Až po tobě, mágu."

Mrakoplaš odpověď ignoroval a přešel opatrně k oknu. Bylo malé, ale zato vyhlíželo na mírně skloněnou střechu. A tam venku kolotal opravdový život, skutečné nebe, skutečné domy, ulice, lidé... Natáhl se, aby okno otevřel - do ruky ho zasáhl praskavý výboj a uzemnil se mu přímo v malém mozku.

Seděl na zemi a foukal si na prsty.

"Řekl jsem ti to," oznamoval mu papoušek a stále ještě zavěšený hlavou dolů a rozhoupal sem a tam. "Takže nemůžeš to, tentononc. Drrží tě rovnou za ty, tentononc."

"Ale to by mělo zabírat jenom na demony!"

"Ah," pokýval hlavou papoušek, který se mezitím stačil rozhoupat natolik, že se mu podařilo vyšvihnout zpět do vztyčené polohy a tam se ustálit díky horečnatému pleskání tím, co kdysi bývala křídla. "Tak to ale bývá, ne? Když vejdeš dveřmi s nápisem 'tentononc', tak s tebou budou jednat jako s tentononc, ne? S démonem. To je tvrdé, co?"

"Ale ty víš, že nejsem démon, ale mág, co?"

Papoušek zakrákoral. "Já je totiž viděl, kámo. Ty prpravý tentononc. Někteří z těch, co jsme tady měli, by tě přinutili vyhodit celej oběd. Obrrovský, šupinatý a smrdutý tentononc. Trvalo kolik tejdnu, než jsme oškrrabali ze zdí saze," dodal opelichanec spokojeným hlasem.

"To ovšem bylo za jeho dědečka, samozřejmě. Ten kluk v tom není žádnéj zázrak. Zatím nebyl. Chytřej kluk. Ale podle mě je to vina rodičů. Taková ti noví zbohatlíci, jestli víš co myslím. Obchodují s vínem. Úplně ho zkazili a rozmazlili, nechávají si ho hrrát s věcmi starrýho, tentononc, toho. 'Oh, je to tak inteligentní chlapec, pořád by jenom ležel v knihách', zapitvořil se papoušek. "Nikdy mu ale nedali nic z těch věcí, kterej citlivej tentononc jeho věku potřebuje, to ti říkám já."

"Myslíš lásku a péči?" zasní se Mrakoplaš.

"Já myslím, krrucinál, pořádnej tentononc, to, výprask," prohlásil s hlubokým přesvědčením papoušek.

Mrakoplaš se chytil za hlavu, která ho najednou rozbolela. Jestliže tohle bylo to, čím museli démoni běžně procházet, pak nebylo divu, že byli pořád tak nenaložení.

"Poly chce suchárrek," prohlásil papoušek stejně nepřítomným tónem jakým by zamyšlený člověk řekl "ehm", nebo "jak už jsem řekl", a pokračoval: "Na takový vědci byl jeho dědeček přísněj, na tohle a pak na svý holuby."

"Tak holuby," prohlásil zmateně Mrakoplaš.

"No, ne že by měl dědeček nějaký zvláštní úspěchy. Bylo to samý trrápení a tentononc."

"Já měl pocit, že jsi říkal velké, šupinaté -"

"Ale jo. Ti jo. Jenže on nechtěl vyvolávat demony. Pokoušel se přivolat sukuba." Je samozřejmě nemožné šklebit se, když k tomu máte jenom zahnutý zobák, ale papouškovi se to nějakým zázrakem podařilo. "To je démon ženskýho pohlaví, kterej tě navštěvuje v noci a vášnivě s tebou tentononc -"

"Už jsem o nich slyšel," přikývl Mrakoplaš. "Jsou to pěkně nebezpečné věcičky."

Papoušek naklonil hlavu na stranu. "Nikdy se mu to nepodařilo. Jediný, co si vždycky přivola, byla neurralgie."

"Co je to?"

"To je démon, kterej ti místo do tentononc vjede do mozku a způsobí ti strašlivý bolení hlavy."

Démoni existovali na Zeměploše alespoň tak dlouho jako bohové, které ostatně v mnoha směrech připomínali. Rozdíl mezi nimi je zhruba takový jako mezi teroristy a bojovníky za svobodu.

Většina démonů obývá prostorné rozměry na hranici skutečnosti, tradičně vyzdobené všemi odstíny plamenné červení a žlutí, jejichž teplota dosahuje bodu, kdy se maso začíná propékat. Není to bezvýhradným pravidlem, ale jestliže váš démon opravdu něčím je, tak je zavilým tradicionalistou.

Ve středu pekla se zvedá z jezera žhnoucí lávy město Pandemonium, z jehož hradeb je nepřekonatelný výhled na Osm kruhů pekla. Právě v této chvíli skutečně dělalo čest svému jménu.

Astfgl, nový král démonů, byl bez sebe vztekem. Nejen proto, že se znovu porouchalo aircondition, ne proto, že se cítil obklopen na všech stranách idioty a pleticháři, a dokonce ani ne proto, že zatím nepotkal nikoho, kdo by bez chyby vyslovil jeho jméno. Bylo to proto, že se právě doslechl špatné novinky. Démon, který byl vylosován, aby mu je doručil, se krčil před jeho trůnem s ocasem staženým mezi nohy. Měl nesmrtelnou hrůzu, že se právě téhle jeho ozdobe

v nejbližší chvíli přihodí něco strašlivého.

"Udělal co?" zasyčel Astfgl.

"No, otevřel se, tedy jaksi... otevřel, pane. Ten kruh v Pseudopolisu."

"Aha, je to chytrý kluk. Vkládáme v něj velké naděje."

"Ehm. Pak se, pane, zase zavřel."

"A kdo jím prošel?"

"Nó, ehm." Démon se ohlédl na své kolegy, kteří se shromáždili na opačném konci skoro dvoukilometrového sálu.

"Ptal jsem se, kdo jím prošel?"

"No, to je právě... tedy přesněji řečeno, ó, pane -"

"Nuže?"

"Nevíme. Někdo."

"Cožpak jsem nevydal příkaz, že až se to tomu klukovi podaří, má se mu okamžitě zjevit hrabě Ontenego, nabídnout mu všechny zapovězené slasti a temná potěšení, s jejichž pomocí bychom ho podřídili naší jasné vůli?"

Král zavřel. Musel si v duchu připustit, že potíž s tím, být zlý, spočívala v tom, že démoni nebyli zvyklí na nějaké novátorské myšlení a ve skutečnosti potřebovali lidskou vynalézavost a vtip. Takže skutečně velmi netrpělivě čekal na Erika Čtvrtečku, jehož druh superinteligentní stupidity poskytoval králi démonů skutečnou mimořádnou slast. Peklo potřebovalo děsivě jasnou mysl osoby soustředěné jen na sebe, jako byl Erik. Pravděpodobně by dokázal být mnohem zlejší a odpornější, než démoni vůbec troufli.

"Zajisté, ó, pane," přikyvoval horlivě démon. "Hrabě také vyčkával už celá léta na svém místě, až se zaklínadlo podaří. Zásadně se vyhýbá všem ostatním svodům a pečlivě a trpělivě studuje svět lidí -"

"Tak kde byl v té chvíli?"

"Ehm. Volání superpřírody, pane," zabrebtal ustrašený démon. "Nebyly to ani dvě minutky, co se otočil zády a -"

"A někdo kruhem prošel?"

"Právě se pokoušíme zjistit, kdo by to mohl -"

Napínaná trpělivost lorda Astfgla, která měla i za normálních podmínek tažnost sklenářského tmelu, v tomto okamžiku praskla. Tak to už byl skutečně vrchol. Měl ty strašlivé poddané, kteří říkali "zjistit kdo" a přitom mysleli "zjistit jestli vůbec". Samo prokletí pro ně bylo příliš dobré.

"Ven zašeptal. A pamatuj si, že osobně dohlédnu, aby se ti za tohle dostalo zasloužené odměny -"

"Ó, pane, prosím -"

Král s dupáním vydal po rozpálených chodbách ke svému soukromému apartmá.

Jeho předkové měli v oblíbě chlupaté zadní nohy a kopyta. Lord Astfgl takové hlouposti zrušil jediným mávnutím ruky. Byl si jistý, že ta nafoukaná pakáž na Dunmanifestinu nebude brát vážně nikoho, jehož spodní půlka vypadá jako zadek přežvýkavců. On dával přednost rudému hedvábnému plášti, vypasovaným karmínovým kalhotám, přiléhavé kápi se dvěma malými apárními růžky a trojzubci. Konec trojzubce mu sice neustále padal, ale i tak cítil, že tohle je oblečení důstojné krále démonů, ve kterém by ho měli všichni brát vážně...

V příjemném chládku svého apartmá - tedy u všech bohů pozor, u všech bohů raději ne, trvalo mu to celé věky, než se mu podařilo dostat svůj byt na trochu civilizovanou úroveň, protože jeho předchůdci se klidně spokojili s tím, že se klackovali kolem a pokoušeli lidi, ti nikdy neslyšeli o stresu vedoucích kádrů - opatrně odhrnul roušku ze Zrcadla duší a pozoroval, jak se probouzí k životu.

Chladná černá plocha zrcadla byla vroubená ozdobným rámem, ze kterého neustále stoupaly tenké proužky kouře.

Co si pán přeje? Řeklo.

"Ukaž mi, co se stalo kolem kouzelného kruhu - brány do Pseudopolisu v uplynulé hodině," řekl král a pohodlně se usadil.

Po nějaké chvíli přešel k velké kartotéce, již teprve nedávno nahradil těžké, v kůži vázané svazky, které užívali jeho předchůdci, a našel si v ní jméno Mrakoplaš. Systém potřeboval ještě doladit, protože zmatení démoni, kteří kartotéku sestavovali, zařadili všechny karty které se týkali lidí pod "Č" jako člověk.

Pak seděl, pozoroval obrazy běžící v zrcadle a nepřítomně si pohrával s drobnostmi, které měl na stole, aby si uklidnil zjitřené nervy.

Měl těch věcí na stole pěknou řádku - bloky s magnety na kancelářské sponky, držátka na odkládání per a tužek, malé kalendářky, které se vždycky hodí, neobyčejně komické figurky s hesly typu "Boss jsi ty!" a taky malé pochromované kuličky pověšené na závěsech těsně vedle sebe a různé kruhy a spirály poháněné skrytou pružinou nebo vyvážené natolik, že se po určitý čas kývaly ve zdánlivě věčném pohybu. Každý, kdo se podíval na ten psací stůl, ztratil i tu poslední pochybnost o tom, že je v pekle.

"Tak takhle tedy," prohlásil lord Astfgl a rozkýval ťuknutím pařátu malé kuličky.

Nevzpomínal si na žádného démona jménem Mrakoplaš. Na druhé straně, těch mizerných oblud tady byly celé miliony, hemžily se všude kolem bez cíle a řádu a on ještě neměl čas udělat v tom pořádek a vyházet ty nepotřebné. Ale démon to být musel.

Ontenego byl pyšný starý hlupák, jeden ze starších démonů, který se usmíval, vzdoroval mu a ne vždy tak docela poslouchal. Bylo to tím, že král tvrdě pracoval celé tisíciletí, aby se dostal od neohrabaných začátků až na místo kde byl teď. Skoro by věřil, že mu to ten starý ďábel udělal naschvál, aby ho zesměšnil.

No, vyřídí si to s ním později. Pošle mu interní vzkaz nebo něco takového. Teď už je příliš pozdě něco s tím

udělat. Bude se na to muset podívat osobně. Erik Čtvrtečka představoval příliš dobrou vyhlídku, než aby se promarnila. Když dostane Erika Čtvrtečku, tak bohy opravdu pěkně nadzvedne.

Bohové. Jak on nenáviděl bohy! Nenáviděl bohy snad ještě víc než tu starou gardu démonů, ke kterým patřili právě takoví jako Ontenego. Nenáviděl bohy dokonce i víc než lidské plemeno! Minulý týden uspořádal malé soaré, připravě věnoval veškerou péči, promyslel každou podrobnost, chtěl ukázat, že je připraven zapomenout na všechno, co bylo, spolupracovat s nimi na novém, lepším a mnohem výkonnějším vesmíru. Nazval tu schůzku "Poznejme se navzájem!" Byly tam jednohubky a koktajlové párečky a cokoliv, na co si jen vzpomenete; dělal prostě všechno pro to, aby večírek dopadl co nejlépe.

Ani se neodvažovali odpovědět mu na pozvání. A to na ně dal napsat speciální žádost o laskavou odpověď.

"Démone?"

Erik opatrně nahlédl dveřmi.

"Jak vypadáš?"

"Dost mizerně," odpověděl Mrakoplaš.

"Přinesl jsem ti něco k jídlu. Jíš, nebo ne?"

Mrakoplaš to zkusil. Erik mu podal misku ovesných vloček, sušeného ovoce a ořechů. Ani proti jedinému z těch pamlsků Mrakoplaš nic neměl. Jenže co se jeho týkalo, bylo to, jako by s těmi věcmi někdo během přípravy provedl totéž, co by provedl milionový násobek zemské přitažlivost s neutronovou hvězdou. Měl prostě pocit, že kdyby se člověk delší dobu živil podobnými věcmi a pak díky tomu zemřel, nemuseli by ho pohřbívat. Stačilo by ho upustit na místo, kde by byla dostatečně nakypřená zem.

Podánilo se mu polknout malou hrst výživné směsi. Na tom nebylo nic těžkého. Umění spočívalo v tom, zabránit jí, aby se nevracela stejnou cestou.

"Výborné," dusil se. Papoušek dokonale napodobil zvuky, jaké vydává člověk, kterému je špatně od žaludku.

"Rozhodl jsem se, že tě nechám jít," řekl Erik. "Je zbytečné, abych tě tady zdržoval, co?"

"Naprosto."

"Takže ty nemáš vůbec žádnou kouzelnou moc?"

"Je mi líto. To se ti prostě nepovedlo."

"No, na démona vážně ani moc nevypadáš, když tak o tom přemýšlím," pokývl Erik hlavou.

"To oni nikdy. Nikdy ale těm tentononc nesmíš věřit," krákorál papoušek. Znovu ztratil rovnováhu. "Poly chce suchárnek," dodal zmáteně hlavou dolů.

Mrakoplaš se k němu popuzeně otočil. "Ty se do toho neplet, zobáku!"

Za nimi se ozval zvuk, jako by se sám vesmír chystal odkašlat si. Magická znamení kolem oktagramu se na krátký okamžik jasně rozzářila, zaleskla se na špinavé podlaze v ostrých linkách a z prázdného vzduchu nad kruhem něco vypadlo a těžce přistálo na podlaze.

Byla to obrovská, železem okovaná truhlice. Dopadla přímo na oblé víko. Vzápětí se začala divoce kývat sem a tam, ze dna vystrčila stovky malých růžových nožiček a s viditelnou námahou se nakonec obrátila dnem dolů.

Pak si začala prohlížet Mrakoplaše s Erikem. Bylo to poněkud znepokojující, protože na ně upřeně zírala, a přitom neměla oči, kterými by to dělala.

První se vzpamatoval Erik. Uchopil doma vyrobený magický meč a zamával jím sem a tam.

"Takže ty jsi démon!" řekl. "A já ti skoro uvěřil, když jsi mi tvrdil, že nejsi!"

"Hííí!" přisadil si papoušek.

"Ale to je jenom můj Zavazadlo," vysvětloval Mrakoplaš zoufale. "Je to takové... no, prostě to jde za mnou, ať se hnu, na tom není nic ďáblského... hm." zaváhal. "Rozhodně ne moc," dodal poněkud nepřesvědčivě.

"Vari!"

"Ach jo, už zas?"

Chlapec se podíval do otevřené knihy. "Mé předchozí rozkazy platí," prohlásil pevně. "Nejkrásnější ženu, která kdy na světě žila, být pánem všech království světa a věčný život. Dej se do toho."

Mrakoplaš stál, neschopen pohybu.

"Poslyš, to si vážně myslíš, že prostě jen takhle lusknou prsty a -"

Udělal se obláček dýmu.

Mrakoplaš vrhl na své prsty dlouhý, nevěřící a mírně vyděšený pohled, zhruba takový, jakým by člověk obdaroval starou pušku, kterou měl celé roky pověšenou na stěně a která najednou zničehonic spustila a prostřelila kočku.

"V životě nic takového neudělaly," zavrtěl pak hlavou.

Podíval se dolů.

"Aaaah!" vydralo se mu ze rtů a rychle zavřel oči.

Svět v temnotě za jeho víčky byl mnohem příjemnější. Když zaklepal špičkou nohy, dokázal sám sebe přesvědčit, že všechny naléhavé signály jeho ostatních smyslů, které mu tvrdí, že visí zavěšený v prázdnotě, celé tisíce kilometrů nad Zeměplochou, jsou jen zlý sen, z něž se určitě brzo probudí. Tu poslední myšlenku ale rychle zapudil. Jestliže opravdu spí, pak by dal přednost tomu, aby to tak zůstalo. Ve snech umíte létat. Kdyby se náhodou vzbudil, byl by to dlouhý pád.

Možná jsem umřel a opravdu se ze mě stal démon, napadla ho.

To byla zajímavá myšlenka.

Opatrně otevřel oči.

"No né!" prohlásil Erik a oči se mu rozzářily. "A to všechno si může vzít?"

Chlapec stál v té samé pozici, v jaké ho Mrakoplaš naposled viděl v pokojíku. Stejně tak Zavazadlo. A k Mrakoplašově nespokojenosti i papoušek. Ten neklidně poposedával v prázdném vzduchu a s podezřením pozoroval kosmické panoráma, které se pod nimi rozkládalo.

Možná že byla Zeměplocha navržena k tomu, aby se na ni pohlíželo z vesmíru. Ale určitě ne k tomu, pomyslel si Mrakoplaš s upřímným přesvědčením, aby se na ní žilo. Musel však přiznat, že takhle, z výšky, dělala skvělý dojem.

Na vzdálenějším okraji se právě chystalo vyjít slunce a lemovalo svou zlatorůžovou září skoro polovinu Zeměplochy. Na temnou Zeměplochu se právě chystalo vstoupit jasné a pomalé ráno.

Pod kotoučem pomalu a namáhavě kráčela Velká A'Tuin, želva světa, která nesla na svých zádech váhu Stvoření. Na jejím - nebo jeho? Ta záležitost nikdy nebyla uspokojivě rozřešena - krunýři stály čtyři sloni a ti podírali vlastní Plochu.

Možná že existovaly lepší způsoby, jak vybudovat svět. Mohli jste začít s koulí tekutého železa a místo izolace ji obalit několika vrstvami různého kamene. Podobala by se vlastně velkému bonbonu s polotekutou náplní. Měli byste velmi efektivní planetu, ale zdaleka by nevypadala tak překrásně. A kromě toho, ze spodní strany by vám všechno padalo.

"Krrása nesmírná," zaskřehotal papoušek. "Poly chce kontinent."

"Je tak veliká!" vydechl Erik.

"Jo," přitakal Mrakoplaš mdle.

Cítil, že se od něj něco čeká.

"Tak ji nerozbij," dodal.

Měl strašlivé pochybnosti o všem, co se kolem něho dělo. Pokud by tedy uznal, že je démon - a v poslední době se mu toho přihodilo tolik, že byl ochoten připustit dokonce i to, že zemřel*, a v tom zmatku si toho nevšiml -, stále ještě nechápal, jak by mohl rozdávat říše a další královské dary. Byl si jistý, že to všechno někomu patří a že by se příslušným majitelům jeho počínání jistě nelíbilo.

Kromě toho si byl jistý, že démon by měl mít v ruce nějaký písemný doklad.

"Myslím, že se za to budeš muset podepsat," řekl. "Krví."

"Či?" zeptal se Erik.

"Tvou vlastní - nejspíš," prohlásil Mrakoplaš. "Ale možná že by stačila i ptačí," dodal a vrhl krvežíznivý pohled na papouška, který zavrčel a otočil se k němu zády.

"A můžu si to nejdřív vyzkoušet?"

"Cože?"

"No, představ si, že to nebude fungovat. Nepodepíšu nic, dokud neuvidím, že to funguje."

Mrakoplaš se na hocha pátravě podíval. Pak se podíval na pestré panoráma světových království, které se pod nimi rozkládalo. Tak by mě zajímalo, jestli jsem byl v jeho věku tady takový. A zrovna tak by mě zajímalo, jak jsem to vůbec přežil?

"To je svět," začal trpělivě. "Samozřejmě, že to bude, u všech ďáblů, fungovat. Chtěl jsem říct - podívej se na to. Hurikány, posun světadílů, koloběh vody - všechno to tam máš. Takový svět ti vydrží na celý život. Když ho budeš šetřit."

Erik svět prozkoumal kritickým pohledem. Na tváři měl výraz člověka, který ví, že ty nejlepší dárky, jež v životě dostal, fungovaly na něco podobného dvěma plochým bateriím a elektroobchody že byly otevřeny až po dovolené a inventuře.

"A kde je hold?" řekl nakonec vzdorovitě.

"Kde je co?" nechápal Mrakoplaš.

"Kde jsou králové světa?" podíval se na něj Erik s pohrdavým výrazem. "Měli by mi složit hold."

"Jak vidím, tak jsi dělal domácí úkoly, co?" prohlásil Mrakoplaš jízlivě. "Jenom hold? Nechceš taky měsíc, když už jsme tady nahore? Výjimečná týdenní nabídka, ke každému ovládnutému světu jedna oběžnice zdarma, co?"

"Jsou tam nějaké užitékové minerály?"

"Cože?"

Erik si povzdychl jako člověk, jehož trpělivost je podrobena těžké zkoušce.

"Minerály," opakoval. "Rudy. Mateční žíly? Mám dojem, že kluk tvého věku by neměl myslet na takové -"

"Mám na mysli kovy, uhlí a takové věci. Jestli je to jenom kupa bezcenného kamení, není mi k ničemu."

Mrakoplaš se znovu podíval dolů. Nad vzdálený okraj Plochy teď pomalu vystupoval malý zeměplošský měsíček a rozléval bledou září po nepravdělných obrysech země a oceánu.

"No, já nevím. Vypadá moc hezky," pokusil se. "Podívej, teď je noc. Možná že by ti všichni mohli vzdát hold až ráno?"

"Chci nějaký hold hned!"

"Hned jsem si to myslel."

Mrakoplaš si opatrně prohlédl prsty. Nikdy nijak zvlášť luskat neuměl.

Zkusil to znovu.

Když opět otevřel oči, stál po kolena v bahně.

Jeden z největších Mrakoplašových talentů spočíval v umění utéci, a ten ještě během let rozvinul ve skutečně dokonalou vědu. Nezáleželo na tom, jestli prcháte od, nebo k, pokud skutečně a ze všech si pádíte. Ten běh, to bylo to, co se počítá. Běžím, tedy jsem, přesněji řečeno běžím, tedy s trochou štěstí budu.

Měl však také jisté zkušenosti v oboru jazyků a praktického zeměpisu. Uměl vykřiknout "pomoc!" ve čtrnácti různých jazycích a žadonit o smilování v dalších dvanácti. Prošel mnoho zeměpisných zemí, některé z nich ovšem dosti rychle, a během těch dlouhých, nádherných, nudných hodin, kdy pracoval v univerzitní knihovně, si krátil čas čtením o všech těch exotických a vzdálených místech, která nikdy nenavštívil. Dobře si pamatoval, jak si tenkrát pokřádával vydechtl úlevou, když si uvědomil, že je ani nikdy nebude muset navštívit.

A báb ho, byl tady.

Kolem něj se prostírala džungle. Nebyla to ta přívětivá vzdušná džungle, ve které se volně prohánějí hrdinové ve slipech z leopardí kůže, ale skutečná temná džungle, džungle, která se tyčila kolem jako neprostupná zelená stěna, ostnatá a trnitá, džungle, kde si každý ze zástupců flóry vyhrnul kůru a pustil se do vážného pokusu přerůst veškerou konkurenci. Zem skoro nebyla zem, ale vrstva mrtvých rostlin na poloviční cestě ke kompostu. Voda kapala z listu na list, hmyz bzučel ve vlhkosti nasyceném vzduchu plném spor a všude kolem vládlo strašlivé ticho, vyluzované naplno běžícími motory fotosyntézy. Každý jódlující hrdina, který by se pokusil proskotačit na liánách tímhle pralesem, by udělal lépe, kdyby raději skočil do mlýnku na ovoce.

"Jak to děláš?" zeptal se Erik.

"No, je to prostě takový grif," odpověděl mu Mrakoplaš.

Erik podrobil okolní divy přírody detailnímu a nesouhlasnému průzkumu.

"Nevypadá to jako království," stěžoval si. Řekl jsi, že navštívíme království. Tomuhle ty říkáš království?"

"Je to pravděpodobně dešťový prales Klače," vysvětloval mu Mrakoplaš. "Ten je plný různých království."

"Máš na mysli tajemné a pradávné rasy amazonských princezen, které podrobují všechny zajatce mužského pohlaví podivným a vyčerpávajícím oplodňujícím obřadům?" nadhodil Erik, jehož brýle se v té chvíli zamžily.

"Ha, ha, ha," odpověděl s kamennou tvář Mrakoplaš. "To dítě má neuvěřitelnou představivost."

"Tentononc, tentononc, tentononc!" zaječel papoušek.

"Četl jsem o nich," řekl Erik a opatrně nahlížel do okolní zeleně. "Jenže je jasné, že mi patří i jejich království." Potom se zahleděl do jakéhosi vlastního vnitřního světa. "No tohle!" zvolal hladově.

"Já bych se na tvém místě soustředil na hold," upozorňoval ho Mrakoplaš, který pomalu vykročil po něčem, co vypadalo jako zanedbaná stezka.

Pestrobarevné květy na nedalekém stromě se pomalu obrátily, aby je mohly pozorovat.

V džunglích centrálního Klače samozřejmě žijí tajemné kmeny amazonek, které loví mužské průzkumníky jen proto, aby vykonávali specificky mužské povinnosti. Ti muži jsou pokusné, zneužitě a nešťastné oběti, které dlouho nepřežijí.

Existují také náhorní plošiny, kde si hrají obludní plazi z časů dávno minulých, právě tak jako nedohledná sloní pohřebiště, ztracené diamantové doly a podivné zříceniny zdobené hieroglyfy, které naženou strach i tomu nejodvážnějšímu srdci. Na každé mapě podobné oblasti sotva zbývá místo, kam by se zakreslily stromy.

Těch několik málo průzkumníků, kteří se z těch krajů vrátili zpět, zanechalo několik vážně míněných rad pro ty, kteří přijdou po nich: 1) pokud je to možné, vyhýbej se každé liáně, která má na konci uhrančivé oči a rozeklaný jazyk, 2) nešlapej na žádné oranžovo černé kořeny, které ti leží napříč přes cestu a hýbají se, protože na jejich opačném konci může být tygr, 3) nechoď tam.

Jestli jsem démon, pomyslel si Mrakoplaš poněkud nepřítomně, proč mě všechno kouše a kdeco se mě snaží zašlápnout? Nebo se mi to jenom zdá a jediné, co mi může ublížit, je dřevěný kolík vražený do srdce? Nebo se tam vráží česnek?

Nakonec se džungle otevřela do široké vyčištěné planiny uprostřed pralesa, která byla na vzdálené straně ohraničena modrou stěnou sopečného pohoří. Krajina před naší dvojicí mírně klesala a měnila se v pestrobarevnou šachovnici jezer a močálovitých polí, ze které se tu a tam zvedaly příkré stupňovité pyramidy, jejichž vrcholky zdobily chocholy řídkého dýmu, rozplývající se na ranní obloze. Stezka, po které procházeli džunglí, se tady měnila v úzkou, ale dlážděnou silnici.

"Kde to jsme, démone?" zeptal se Erik.

"Vypadá to jako jedno z tezumánských království," rozhlédl se znovu Mrakoplaš. "Tady vládne Muzuma, myslím."

"Je to amazonská princezna, že jo?"

"To tedy není. Je to ten Velký Muzuma. Divil by ses, v kolika cizích královstvích nevládnou amazonské princezny."

"Vypadá to tady v každém případě velmi primitivně. Skoro jako v době kamenné."

"Tezumánští kněží mají velmi vyspělý kalendář a jsou neobyčejně dokonalí v horologii," citoval Mrakoplaš, který si vybavil patřičnou knihu.

"Aha," ožil Erik. "To je skvělé!"

"Ne," vysvětloval mu Mrakoplaš trpělivě. "To znamená vědu o měření času."

"Oh."

"Budou se ti ale líbit. Jsou to podle všeho, co se říká, skvělí matematici."

"Hu," otrásl se Erik a poplašeně zamrkal. "Člověk by řekl, že v takové zaostalé civilizaci, jako je tahle, není co počítat."

Mrakoplaš pozoroval několik vozů, které se k nim rychle blížily. "Myslím, že jejich obvyklou zábavou je počítat své oběti."

Tezumánská říše, rozkládající se v džunglích porostlých nížinách centrálního Klače, je proslulá svými ovocnými

trhy, dokonalou technikou zpracování obsidiánu, ptačího peří a nefritu a hromadnými obětmi na počest Quizozapletla, opeřeného hroznýše, boha hromadných obětí. S Quizozapletlem alespoň vždycky víte, jak se říká, na čem si stojíte. Obvykle je to na vrcholku pyramidy, ve společnosti mnoha dalších lidí, především kněze v přepychové pérové čelence, třímajícího v ruce obsidiánový nůž, se kterým budete mít v nejbližší chvíli příležitost se seznámit.

Tezumánci jsou na celém světě proslulí jako nejzachmuřenější, nejpopudlivější a nejpesimističtější národ s největšími sklony k sebevraždám, s jakým se kdy vůbec můžete setkat. Důvody tohoto jejich stavu jistě každý brzo pochopí. To, co Mrakoplaš vyprávěl o měření času, bylo také pravda. Tezumánci si totiž už dávno uvědomili, že věci se neustále zhoršují a protože měli velmi realistické myšlení, vyvinuli složitý systém měření času, aby věděli přesně o kolik za den.

Navzdory všeobecnému názoru Tezumánci vymysleli kolo. Měli jen naprosto odlišné názory na to, jak ho použít.

Byl to první vůz tažený lamami, který Mrakoplaš v životě viděl. Ale to nebylo to, co bylo na voze zvláštní. Zvláštní na něm bylo, že ho nesli lidé. Konec každé osy svírali dva muži, běželi za zvířaty a podrážky jejich sandálů pleskaly na dlažbě.

"Myslíš, že mi v tom voze vezou hold?" zeptal se Erik.

Všechno, co první vůz kromě vozky obsahoval, byl však malý, téměř do krychle tvarovaný muž v oděvu z pumích kůží a pérovou čelenkou na hlavě.

Běžci udýchaně zastavili a Mrakoplaš si všiml, že každý z nich má u pasu něco, co by se dalo nejlépe popsat jako primitivní meč, vyrobený tak, že někdo osadil hrany kusu hrubě vytvarovaného dřeva ostrými obsidiánovými úlomky. Taková divošská zbraň se mu ovšem nezdála o nic méně nebezpečná než v kovárně ukovaný, výjimečně civilizovaný meč.

"No?" řekl Erik.

"Co „no“?"

Řekni mu, ať mi dá můj hold!"

Thlustý och pompézně vystoupil, došel k Erikovi a k velkému Mrakoplašovu překvapení klesl na kolena a udeřil čelem o zem.

Mrakoplaš cítil, jak mu něco šplhá po zádech. Pak se mu to přesunulo na rameno a do ucha mu zaskřehotal hlas, který zněl, jako když někdo trhá kus plechu. "Tak to už je lepší. Velice tentononc, pohodlné. Ale kdyby ses mě náhodou pokusil srazit dolů, démone, můžeš rovnou tentononc, rozloučit s uchem. A jak se nám ty svitky pěkně rozvinuly, co? Zdá se, že ho tady všichni čekají!"

"Poslyš, proč ty vlastně pořád říkáš to svoje tentononc?" zeptal se Mrakoplaš.

"Omezený tentononc. Ten chyttrák. Věcička. Vždyť víš. Má to v sobě slova," vysvětloval papoušek.

"Slovník?" pomáhal mu Mrakoplaš. Mezitím dorazily další vozy, vystupovali z nich další lidé a všichni tloukli hlavami před Erikem, který se usmíval jako idiot.

Papoušek se nad tím zamyslel.

"Jo, to bude pravděpodobně ono," přikývl. "Ale jedno ti musím přiznat," pokračoval. "Na začátku jsem si myslel, že jsi tak trochu tentononc, ale jak se zdá opravdu se vyznáš."

"Démone?" obrátil se k Mrakoplašovi Erik.

"Ano?"

"Co říkají? Umíš mluvit jejich řečí?"

"Ehm, to bohužel ne," odpověděl Mrakoplaš.

"Ale umím v ní číst," dodal, když se Erik pohrdavě odvrátil. "Když jim naznačíš, aby to, co chtějí říct, napsali..."

Bylo zhruba poledne. V džungli za Mrakoplašovými zády ječela, štěbetala a řvala místní fauna. Kolem hlavy mu kroužili moskyti velikosti kolibříků.

"Samozřejmě," opakoval už bůhví pokolikáté, "vždyť oni se nikdy nedostali k tomu, aby vymysleli papír."

Kameník odstoupil, podal poslední obsidiánové dláto, které otupil, svému pomocníkovi a vyčkávavě se zahleděl na Mrakoplaše, jenž také poodstoupil a upřel pohled na kamennou desku.

"Je to velice pěkné," přikývl. "Tedy chtěl jsem říci, že podoby jsou skvěle vystižené. Trefil jste i účes a všechno. Samozřejmě, ehm, není takové ehm, hranatý, ale ano, opravdu, je to skvělé. A tady je vůz a tady ty stupňovité pyramidy. Jo. No, vypadá to, že chtějí, abychom s nimi odjeli do města," řekl Erikovi.

"Řekni jim ano," přikývl Erik.

Mrakoplaš se pomalu obrátil k malému vůdci výpravy.

"Ano," prohlásil.

"? (/Shrbená-postava-v-trojnásobné-čelence-nad-třemi-tečkami/?)"

Mrakoplaš si povzdychl. Kameník se bez jediného slova chopil nového dláta a postavil si do stojanu novou žulovou desku.

Jeden z tezumánských problémů mimo jiné spočíval v tom, že když jste chtěli nechat mlékaři vzkaz, že byste zítra potřebovali o litr mléka víc, museli jste ho začít psát už minulý měsíc. Tezumánci jsou jediná lidé na světě, kteří dokáží spáchat sebevraždu tak, že se utlučou vlastním dopisem na rozloučenou.

Když vůz vjížděl do města pod hlavní pyramidou a prodíral se zástupy jásajících Tezumánců, bylo už pozdní

odpoledne.

"No, to už je lepší," prohlásil Erik a odpovídal davům na pozdrav blahosklonným pokyvováním rukou. "Jak je vidět, jsou opravdu rádi, že nás vidí."

"Jo," přikývl Mrakoplaš. "Akorát by mě zajímalo proč."

"No proč! Protože jsem jejich nový vládce, samozřejmě."

"Hmm." Mrakoplaš vrhl kosý pohled na papouška, který byl už nějakou chvíli nepřírozeně zamlklý a ukrýval se za jeho uchem jako stará panna přistižená ve striptýzovém klubu. Mluvicímu pernatci totiž dělaly starosti přepychové péřové čelenky, které měla většina kněží na hlavách.

"To jsou ale tentononc, barbaři," zakrákoral po chvíli. "Ale to vám povídám, stačí, aby na mě některý z těch tentononc položil ruku a má o jeden dva tentononc, prrsty, mňh."

"Mně se na tom pořád něco nelíbí," zabručel Mrakoplaš.

"A co jako?" obrátil se k němu papoušek.

"Všechno."

"Povídám ti, vytrrhnu mi jediné peříčko a -"

Mrakoplaš nebyl zvyklý na to, že se lidé radují, když ho vidí. Bylo to nepřírozené a nevěstilo to nic dobrého. Ti lidé totiž nejen jásal, ale dokonce po nich házeli květiny a klobouky. Klobouky sice byly vyrobeny z kamene, ale ta myšlenka v tom byla.

Mrakoplaš si pomyslel, že jsou to velmi podivné klobouky. Neměl dýnka, přesně řečeno byly to prostě kruhy s otvorem uprostřed.

Procesí rychle postupovalo ulicemi města, až dorazilo ke skupině budov u paty obrovské pyramidy, kde na ně čekala další skupina městských hodnostářů.

Ti byli doslova ověšeni šperky. Všechny ozdoby si však byly k nerozeznání podobné. Je mnoho způsobů, jak můžete použít kamenný kruh s otvorem uprostřed, a Tezumáci je vyzkoušeli všechny - s výjimkou jediného.

Mnohem důležitější ale byly truhlice, a to truhlice plné pokladů, které měli měšťanosté narovnány před sebou. Byly nabitý drahocennostmi.

Erikovi se rozšířily oči.

"Hold!" zajásal.

Mrakoplaš se vzdal. Ono to skutečně fungovalo. Nevěděl jak, nevěděl proč, ale zdálo se, že všechno jde tak, jak to mělo jít. Zapadající slunce se odráželo do přinejmenším tuctu pokladů. Jistěže patřily sice především Erikovi, ale ono by bylo i pro něj dost...

"Přírozeně," přisvědčil Mrakoplaš nevyrazně. "Co jiného jsi čekal?"

A začala nekonečná hostina, projevy, kterým Mrakoplaš nerozuměl, nebraly konce, ale lidé je přerušovali jáсотem a nadšenými výkřiky a poklony směrem k Erikovi. Ozývaly se dlouhé úryvky tezumánské hudby, jejíž zvuk připomínal spíš činnost někoho, kdo se zoufale snaží vyčistit si ucpaný nos.

Mrakoplaš nechal Erika sedět v pyšné póze v záři ohňů mezi Tezumánci a sám se sklíčeně potuloval kolem, až došel k samotné velké pyramidě.

"Mně se na té tentononc docela líbilo," prohlásil papoušek přátelsky.

"Já se s tím pořád nějak nemůžu smířit," zavrtěl Mrakoplaš hlavou. "Promiň, ale něco takového se mi v životě nestalo. Vítání, poklady a tak. Všechno jde jako po drátkách - přesně, jak se čekalo. To není dobré."

Zvedl hlavu k vrcholu obludné pyramidy, která se v odrazu záře vzdálených ohňů rudě třpytila. Každý obrovský kamenný blok, ze kterého byla ta monumentální stavba vybudována, byl pokryt basreliéfy znázorňujícími Tezumánce, kteří prováděli svým zajatcům strašlivě vynalézavé věci. Všechny ty obrazy naznačovaly, že k tezumánským tradicím, ať už oni sami byli dobří v tom či onom, nepatřilo nadšeně vítat naprosté cizince a zasypávat je bohatstvím. Celkový vzhled pyramidy, pokryté polovypuklými obrazci, byl nádherný, bylo to dokonalé umělecké dílo. Jen detaily byly jeden strašlivější než druhý.

Mrakoplaš pomalu procházel kolem stěny, až nakonec dorazil k obrovským dveřím, na kterých byla zachycena skupina zajatců, kterým jak se zdálo, bylo právě poskytováno kompletní a velmi podrobné lékařské vyšetření.

Dveře se otvíraly do krátkého tunelu ozářeného pochodně mi. Mrakoplaš udělal několik kroků dovnitř a v duchu se utěšoval tím, že pořád ještě může v případě potřeby rychle utéct, a vzápětí se ocitl v obrovském centrálním prostoru pyramidy.

Všude kolem stěn zářily další pochodně a dokonce osvětlovaly i ten sebemenší koutek.

To ale bohužel nebylo právě to nejlepší, protože to, o pochodně především osvětlovaly, byla obrovská socha Quizozapletla - opeřeného hroznýše.

Většina lidí, kteří by už museli být s takovou sochou v jedné místnosti, by jistě dali přednost tomu, kdyby tam byla tma.

I když na druhé straně možná zase, že ne. Nejlepší by bylo nechat tu věc v zatemněné místnosti a léčit si svou nespavost tisíce kilometrů daleko. Jedině tak snad měl člověk šanci zapomenout, jak božstvo uctívané Tezumánci vypadá.

Vždyť je to jen socha, opakoval si Mrakoplaš. Není skutečná. Prostě a jednoduše je to něco, co se vylíhlo ve fantazii místních obyvatel.

"Co to, tentonoc, vlastně je?" zaskřehotal nejistě papoušek.

"To je jejich bůh."

"Děláš si ze mě blázny?"

"Ne, vážně. Je to Quizozapletl. Napůl člověk, napůl kuře, napůl jaguár, napůl had, napůl škorpión a napůl šílenec."

Papoušek několikrát zaklapal naprázdno zobákem, zatímco se tuhle informaci pokoušel vstřebat.

"To ale dává tentonoc, celkem tři vraždící maniakky."

"Ano, tak nějak to vychází," odpověděla jim socha.

"Na druhé straně," navázal plynule a hlasitě Mrakoplaš, "já si myslím, že jedna z nejdůležitějších věcí je, aby lidé mohli uctívat podle libosti toho boha, kterého si zvolí, a uctívali ho způsobem, jaký se jim zdá nejvhodnější, ale teď si myslím, že bychom měli pomalu jít, protože -"

"Prosím, nenechávejte mě tady," pokračovala socha. "Vezměte mě s sebou."

"To není jen tak, kdepak, to je moc složitá věc," zadrmolil Mrakoplaš a začal rychle ustupovat. "Já tedy ne, ale většina lidí v místě, odkud pocházím, má rasové předsudky proti desetimetrovým stvořením, která jsou samý dráp, kel a náhrdelník z lidských lebek. Já myslím, že mezi nás by těžko zapadl."

Papoušek mu zakroutil uchem. "Ale vždyť ten hlas vychází z místa za tou sochou, ty tentonoc," zakrákoral nakonec.

Jak se ukázalo, přicházel hlas z jámy v podlaze. Ze tmy na dně jámy na ně krátkozrace mžourala tvář. Byl to postarší, bodrý obličej s mírně ustaraným výrazem.

"Maucta?" zkusil to Mrakoplaš.

"Nedovedete si ani představit, co to znamená, když člověk zase zaslechne přátelský hlas," prohlásil muž a obličej mu zalil dojatý úsměv. "Kdybyste mi odsud laskavě pomohli ven..."

"Pardón?" zasmušil se Mrakoplaš. "Vy jste tady jako zajatec, ne?"

"Bohužel, je to tak."

"Nemyslím, že bych se mohl potulovat po okolí a jen tak zachraňovat zajatce," zavrtěl hlavou Mrakoplaš.

"Kdo ví, co všechno jste mohl spáchat."

"Jsem naprosto nevinný. Nespáchal jsem žádný zločin, to vás ujistí!"

"No jo, to říkáte vy!" odpověděl mu Mrakoplaš mírně nedůvěřivým tónem. "Ale když Tezumánci usoudili, že..."

"Tentononc, tentononc, tentononc!" zaječel mu papoušek do ucha a vzrušeně začal pobíhat Mrakoplašovi po rameni. "Copak nemáš ani nejmenší tentononc, o co tady jde? Odkud jsi to spadl? Vždyť je to zajatec! Zajatec chrámu! Zajatci chrámu se musí vždycky vysvobodit! Od toho přece, k sakrru, jsou!"

"Ne, tak to není," odsekl mu Mrakoplaš. "Ty víš pendrek! Pravděpodobně má být obětován. Nemám pravdu?"

Obličej přikývl. "Samozřejmě, tak to vážně je. Abych řekl pravdu, mám být upečen zaživa."

"Vidiš!" vykřikl Mrakoplaš vítězoslavně na papouška. "Prosím! A ty si myslíš, že víš všechno. Má být upečen zaživa!"

"Mají mi stáhnout centimetr po centimetru kůži z celého těla a trvají na tom, že musím zažít extázi bolesti," dodal vězeň téměř pyšně.

Mrakoplaš se zarazil. Myslel si, že zná význam slova extáze, ale v jeho představách se vždycky spojovalo s poněkud jinými slovy, než je bolest.

"Cože? Každý kousek?" zeptal se nevěřicně.

"No, myslím, že tak to bylo řečeno."

Páni. A co jste to vlastně provedl?"

Vězeň si povzdychl. "Myslím, že kdybych vám to řekl, stejně byste mi nevěřili..."

Král démonů nechal ze zrcadla zmizet obraz a zamyšleně zabubnoval prsty na stolní desku. Pak zvedl náustek zvukovodu a foukl do něj.

Po chvilce se ozval vzdálený hlas: "Jo, šéfe?"

"Ano, pane!" zasyčel do náustku král démonů.

Vzdálený hlas zamumlal něco nesrozumitelného. "Ano, pane?" dodal nakonec.

"Pracuje u nás nějaký Quizozapletl?"

"Mrknu na to sáhíbe." Hlas se vytratil, ale vzápětí se ozval znovu. "Jo, maká tady, náčelníku."

"Je to kníže, hrabě, baron nebo něco takového?" zeptal se král.

"Nic takového, blahorodí."

"Dobrá, tak co je to tedy zač?"

Na druhém konci se rozhostilo dlouhé ticho.

"No?" král zvýšil hlas.

"Není to vůbec nikdo, tuane."

Král chvíli upíral nevrlý pohled na konec zvukovodu. Člověk to zkouší, pomyslel si. Člověk dělá složité plány, pokouší se všechno zorganizovat, pokouší se pomoci lidem a tohle má za všechno.

"Pošlete ho okamžitě ke mně," řekl.

Venku se hudba vzejpala do divokého crescenda a ztichla. Nocí znělo jen praskání ohňů. Ze vzdálené džungle pozorovaly pokračující obřad tisíce planoucích očí.

Pak vstal nejvyšší kněz a pronesl řeč. Erik zářil jako vydlabaná dýně v předvečer Všech svatých. Kolem procházela dlouhá řada Tezumánců, kteří před něj kladli další a další košíky plné pokladů.

Pak pronesl nejvyšší kněz další řeč. Jak se zdálo, tahle končila nějakou otázkou.

"Dobrá," řekl Erik. "Bezvadně! Jen pokračujte." Podrbal se za uchem a dodal: "Všichni si dnes můžete vzít půldenní volno."

Nejvyšší kněz znovu opakoval svou otázku, tentokrát mírně netrpělivým tónem.

"Jo, jsem to já," přikývl Erik, pro případ, že by tady nebylo něco jasné. "Pochopili jste to správně."

Nejvyšší kněz promluvil znovu. Tentokrát silně netrpělivým tónem.

"Tak si to probereme ještě jednou, ano?" zamračil se král démonů na skřeta před sebou a opřel se pohodlně na trůně.

"Jednoho dne jsi úplnou náhodou narazil na Tezumen a došel jsi k názoru, pokud si tvoje slova dobře vybavuju, že je to tlupa blbečků na úrovni doby kamenné, která si sedí uprostřed svého močálu a není nikomu na obtíž, je to tak? Tudíž jsi vstoupil do myšlenek jednoho z jejich nejvyšších kněží - myslím, že v té době uctívali malou dřevěnou hůlku - a nechal jsi ho zešílet. Pak jsi jeho prostřednictvím způsobil, že se jejich kmeny spojily, začaly terorizovat své sousedy a nakonec na jejich místě vznikl národ oddaný jedině myšlence - totiž tomu, že všichni lidé měli být nakonec postupně přivedeni na vrcholek obřadní pyramidy a rozsekáni obsidiánovými noži na kusy." Král si přitáhl poznámkový blok. "Okamžik, ano, někteří z nich také měli být upáleni zaživa," dodal.

Quizozapletl rozpačitě zašoupal nohama.

"Oni se proto," řekl král, "okamžitě pustili do dlouhé války se všemi sousedy a způsobili tak smrt a zničení tisíců prakticky nevinných lidí, atd. atd. Poslyš, tak takové věci musí okamžitě přestat."

Quizozapletl nejistě přešlápl.

"Byl to jen takový koníček, víte," řekl skřet nakonec. "Myslel jsem si, že je to svým způsobem tak nějak správná věc. Smrt, ničení a tak."

"Tak tohle sis vážně myslel?" prohlásil král. "Tisíce víceméně nevinných lidí a všichni pobití? Rovnou do rukou konkurence," luskl prsty, "takhle. Rovnou do Šťastných lovišť, nebo co to mají. V tom je ta potíž s vámi, chlapi. Nedokážete se na to podívat v širších souvislostech. Podívej se třeba na ty Tezumance. Zachmuření, bez představivosti, naklonění každé depresi... Touhle dobou už mohli dávno vybudovat celý systém složité byrokracie a daňových nařízení, což mohlo změnit celý světadíl v jeden jediný močál lží, korupce a podvodů. Místo toho je to pořád jen tlupa druhořadých mordýřů. Jaké nesmírné plýtvání!"

Quizozapletl se přikrčil.

Král se zahoupal na trůnu sem a tam.

"Tak, teď chci, aby ses tam okamžitě vydal a vysvětlil jim co a jak."

"Prosím?"

"Oznámíš jim, že jsi změnil názor. Omluvíš se jim. Řekneš, že to, co jsi skutečně chtěl, bylo pracovat dnem i nocí pro blaho strádajícího lidstva. To bude trháč, který potřebujeme."

"Cože," opakoval Quizozapletl, který se v šoku nezmohl na nic jiného. "Chcete, abych se zjevil?"

"Vždyť už tě viděli, ne? Zahlédl jsem tam sochu, která byla jako živá."

"Nó, ano. Zjevoval jsem se jim ve snu a tak," přiznal skřet neochotně.

"Takže výborně. Dej se do toho."

Jak se zdálo, byl Quizozapletl z něčeho velmi nešťastný.

"Ehm," řekl. "Vážně chcete, abych se tam na místě tak nějak zhmotnil? Tedy, myslím, ukázal se jim přímo tam, na místě, v životní kráse a velikosti?"

"Ano!"

"Oh."

Vězeň se oprášíl a natáhl k Mrakoplašovi seschlou ruku.

"Mnohé díky. Pasák da Quirm."

"Pardon?"

"Tak se jmenuji."

"Oh."

"Je to pyšné staré jméno," prohlásil da Quirm a zapátral v Mrakoplašově obličejí po nějakém náznaku posměšku.

"Dobrá," přikývl Mrakoplaš.

"Byl jsem tady s výpravou a hledali jsme Fontánu věčného mládí," pokračoval da Quirm.

Mrakoplaš ho přelétl pohledem od hlavy k patě.

"A měli jste štěstí?" zeptal se společensky.

"Nijak zvláštní, bohužel."

Mrakoplaš nahlédl do jámy.

"Řekl jste my," obrátil se k da Quirmovi. "Kde jsou všichni ostatní?"

"Dostalo se jim víry."

Mrakoplaš zvedl oči k soše Quizozapletla. Nepotřeboval mnoho představivosti k tomu, aby odhadl, jaká to byla víra.

"Myslím," obrátil se ke starci, "že bychom měli jít."

"To je pravda," přikývl osvobozený zajatec. "A čím rychleji, tím lépe, musíme zmizet, než se objeví Vládce světa."

Mrakoplaš ztuhl. To snad ty hvězdy. Věděl jsem, že to nemůže dobře dopadnout, pomyslel si, a tady to začíná. Já snad mám na takové věci sedmý smysl.

"Jak o tom víte?" zeptal se.

"Víte, oni o tom mají proroctví. Není to tak docela proroctví, spíš taková historie světa od jeho počátku dokonce. Je vytesáno na stěnách pyramidy," odpověděl mu da Quirm skoro vesele. "Ale řeknu vám, že bych nechtěl být v kůži toho jejich Vládce, až se objeví. Mají s ním sakra plány.

Erik povstal.

"Tak a teď mě všichni poslouvejte," prohlásil důstojně. "Takové věci nebudu trpět. Jsem váš Vládce, abyste věděli a..."

Mrakoplaš se díval na kvádry, které byly nejbližší soše. Vyjádření k tomu, co udělají se svým Vládce, zabralo Tezumáncům dvacet let, dvě patra a deset tisíc tun žuly, ale výsledek jejich snažení byl, řekněme, graficky velmi názorný. Nenechával nikoho na pochybách, že se cítí dotčení. Mnohý člověk by mohl dokonce usoudit, že se cítí dotčení. Mnohý člověk by mohl dokonce usoudit, že jsou nabuzení k nepřítelství.

"Ale proč mu na začátku dávají všechny ty šperky?" ukazoval Mrakoplaš.

"No, to je přece jejich Vládce, odpověděl mu da Quirm. "To vyžaduje jistou míru úcty, předpokládám."

Mrakoplaš pokýval hlavou. V tom byla určitá spravedlnost. Kdybyste byli členem kmene, který žije v močále uprostřed deštného pralesa, nemá žádný kov, rajtuje po něm bůh jako Quizozapletl, a pak vám zavítal někdo, kdo tomu všemu velí, pravděpodobně byste chtěli i vy strávit nějaký čas tím, že byste mu vysvětlovali, jak neuvěřitelně zklamání jste z jeho přístupu k věci. Tezumánci nikdy neměli důvod zacházet s božstvy v rukavičkách.

Erikova podoba byla skvěle vystižena.

Mrakoplašovo oko sledovalo příběh na protější stěně.

Tam se objevila celkem zdařilá podoba Mrakoplašova. Na rameni mu seděl papoušek.

"To mě podrž!" prohlásil Mrakoplaš. "To jsem já!"

"A měl bys vidět, co s tebou dělají na tom dalším šutráku," prohlásil papoušek s obdivným nadšením. "Při tom by se ti zaručeně obrátil tentononc naruby."

Mrakoplaš se podíval na vedlejší kámen. Jeho tentononc se mu obrátil naruby.

"Tak, teď hezky tiše a rychle zmizíme," prohlásil pevně. "Tím chci říct, že se nebudeme zdržovat tím, abychom jim děkovali za pohoštění a tak. Když na to přijde, můžeme jim potom poslat dopis. To jenom, aby si nemysleli, že nemáme vychování."

"Ještě chvíli," prohlásil da Quirm, když ho Mrakoplaš chytil za ruku. "Ještě jsem si nestačil prohlédnout všechny kameny. Hrozně by mě zajímalo, jak to všechno skončí -"

"Nevím, jak to skončí s ostatními," prohlásil Mrakoplaš zachmuřeně a vlekl ho tunelem k východu, "ale dobře jsem viděl, jak to skončí se mnou."

Vystoupil do ranního světla, což bylo skvělé. Chyba byla jen v tom, že vystoupil přímo do polokruhu Tezumánců. S oštěpy. Všechny oštěpy měly překrásné hroty zhotovené ze dřeva osazeného odštěpkou obsidiánu a zdaleka nebyly, stejně jako tezumánské meče, tak moderní jako ocelové zbraně vyráběné v civilizovaných kovárnách. Jenže bylo to skutečně o tolik lepší, vědět, že budete probodnuti nádhernou ukázkou téměř zapomenuté řemeslné technologie, zachované jen v tomto jediném svérázném etniku, a nikoliv ošklivým, sériově vyráběným ocelovým hrotem, který z čisté ziskuchtivosti vyrobili lidé dávno postrádající kontakt s přírodou?

"Já vždycky říkám," prohlásil da Quirm, "že na všem špatném je něco dobrého."

Mrakoplaš připoutaný na vzdálenější kamennou desku, k němu s potížemi obrátil hlavu.

"A to je v tomto případě co, ale přesně?" zeptal se.

Da Quirm vrhl dlouhý pohled přes močály a vrcholky pralesa.

"Hm. Tak pro začátek bych řekl, že odsud máme prvotřídní výhled."

"Oh, výborně, tak to mě uklidnilo," zavrčel Mrakoplaš. "nikdy mě ani nenapadlo dívat se na to z téhle stránky. Máte absolutní pravdu. Je to ten výhled, který má člověk před očima po celý zbytek života. Otázka je v tom, jak dlouho si ho budeme užívat."

"Nemusíte být hned sarkastický. Ptal jste se, tak jsem vám odpověděl."

"Já chci k mamince," zakvílel Erik z prostřední kamenné desky.

"Bradů vzhůru, chlapče," povzbuzoval ho da Quirm. "Alespoň tě obětují kvůli něčemu, co stojí za to. Já jsem jim právě navrhl, aby zkusili používat kola nastojato, aby se koulela. Obávám se však, že tady nejsou nijak zvlášť naklonění novým myšlenkám. Ale i tak nil desperandum! Dokud existuje život, existuje naděje."

Mrakoplaš popuzeně zavrčel. Jestli bylo něco, co nemohl vystát, pak to byli lidé, kteří se chovali nebojácně i tváří v tvář smrti. Zdálo se, že takové chování v něm probouzí nějaký základní pud.

"Abych řekl pravdu," pokračoval da Quirm, "já osobně si myslím -" pokusně sebou několikrát zacloumal a zkoušel sílu lián, kterými byl připoután na obětní stůl, "ano, naprosto bezpochyb, jistě, jasně, cítím že-"

"Co? Cože?" zvedal Mrakoplaš vzrušeně hlavu.

"Ano, je to naprosto jasné," pokračoval da Quirm. "Jsem si tím úplně jistý. Přitáhli ty liány velmi pevně a profesionálně. Nepovolí ani o chlup."

"Tak díky," odpověděl Mrakoplaš a hlava mu odevzdaně klesla.

Plochý vrcholek stupňovité pyramidy byl ve skutečnosti dosti velký a byl na něm dost místa pro sochy,

kněze, obětní stoly, odvodní kanálky a náradí na štípání obsidiánu a všechny ty ostatní věci, které Tezumánci potřebují pro masovou spotřebu svého náboženství. Před Mrakoplašem stálo několik kněží, kteří ublíženými zpěvavými hlasy pronášeli stížnosti na močály, moskyty, nedostatek železné rudy, činné sopky, počasí, na fakt, že obsidián neudrží ostří, a na to, že ta pitomá kola, ať je položíš, kdy chceš a kam chceš, a ať je táhneš nebo strkáš, stejně nefungují a tak dál.

Motlitby většiny náboženství se většinou k bohům modlí a děkují jim buď ze všeobecné úcty, nebo v naději, že už jim to konečně dojde a začnou se chovat trochu zodpovědně. Tezumánci, kteří se dlouze a pečlivě rozhlédli po svém okolí a došli k názoru, že věci už horší být nemohou, přivedli k dokonalosti umění sborových stížností.

"Teď už to nebude dlouho trvat," prohlásil papoušek ze svého místa na hlavě jednoho z menších tezumánských bohů.

Dostal se tam po řadě složitých událostí, které zahrnovaly spoustu skřeků, nadávek, oblak peří a tři tezumánské kněze s ošklivě poštípanými palci.

"Nejvyšší kněz právě provádí tentononc na počest Quizozapletla," pokračoval společenským tónem. "Vaše účast na obřadu přitáhla neuvěřitelný počet diváků."

"Předpokládám, že by se ti nechtělo zaskočit sem k nám a přeštípnout ty provazy, co?" nadhodil Mrakoplaš.

"Ani náhodou!"

"Hned jsem si to myslel."

"Slunce už pomalu vychází," pokračoval papoušek. Mrakoplaš měl nepříjemný dojem, že jeho hlas zní až zbytečně rozjásaně.

"Tak tohle se na tebe řekne, démone," sténal Erik. "Počkej, až se o tom dozví moje máma. Rodiče mají spoustu vlivných známostí, abys věděl."

"To je fajn," odpověděl mu Mrakoplaš odevzdaně. "Tak proč neřekneš nejvyššímu knězi, že jestli ti vyřízne srdce, půjde si tvoje máma hned zítra ráno stěžovat do školy?"

Tezumánští kněží se uklonili směrem k vycházejícímu slunci a oči všech přítomných se začaly obracet k džungli.

Něco se tam dělo. Praskal podrost. Z vrcholů stromů s poplašenými výkřiky vylétala hejna pestrobarevných ptáků.

To ovšem Mrakoplaš ze svého místa vidět nemohl.

"Nikdy jsi neměl chtít stát se Vládcem světa," říkal právě. "Jak ti to mám říct? Co jsi čekal? Nevěřil jsi přece, že budou lidi šťastím bez sebe, když tě uvidí, nebo ano? Nikdo není rád, když se objeví pan domácí."

"Ale oni mě chtějí zabít!"

"Je to prostě jen jejich způsob, jak ti metaforicky oznámit, že už je nebaví dál čekat, až to dáš kolem vymalovat a postaráš se o pořádné meliorace."

Hluk se teď rozšířil po celé džungli. Z křovisek vybíhala vystrašená zvířata, jako by jim v patách zuřil lesní požár. Těžké nárazy oznamovaly, že k zemi padají celé stromy.

Jako poslední vyrazil z podrostu k smrti vyděšený leopard a obrovskými skoky prchal po cestě. V patách se mu hnalo Zavazadlo.

Bylo pokryto liánami, listím, peřím a srstí různých vzácných ptáků a zvířat, z nichž mnohé druhy teď byly ještě vzácnější. Jaguár mohl Zavazadlu uniknout, kdyby zakličkoval, ale v té strašlivě otupující hrůze udělal tu chybu, že otočil hlavu, aby se podíval, co ho to vlastně pronásleduje.

Byla to poslední chyba, kterou v životě udělal.

"Poslyš, pamatuješ se na tu svoji trruhlu?" zaskřehotal papoušek.

"Co je s ní?" snažil se Mrakoplaš otočit hlavu.

"Míří sem."

Kněží upřeně zírali na malou běžící věcičku hluboko pod nimi. Zavazadlo mělo velmi přímočarý způsob jednání se vším, co se postavilo do cesty mezi ně a jeho vytyčený cíl: ignorovalo to.

A právě v tomto okamžiku se proti všem svým instinktům, velmi nerad a naprosto nešťastně a především bez nejmenšího vědomí, co se tady právě děje, na vrcholku pyramidy zhmotnil Quizozapletl.

Několik kněží si ho všimlo. Obsidiánové nože jim vypadly z ochromených prstů.

"Ehm," odkašlal si démon.

Teď se k němu obrátili i zbylí kněží.

"Dobrá. Teď chci, abyste mě všichni dobře poslouchali," zavřiskl Quizozapletl a přiložil své droboučké ruce k malinkým hlavním ústkům ve snaze být slyšen.

Bylo to pokořující. S potěšením hrál roli tezumánského boha, jejich jednoduchá a úporná oddanost náboženských úkonům na něj udělala velký dojem, a když v pyramidě vytvořili tu nádhernou sochu, pocítil dokonce slabý záchvěv vděčnosti. Bylo velmi bolestné odhalit jim, že alespoň v jednom se ta socha mýlí.

Byl asi patnáct centimetrů vysoký.

"Takže," začal, "věc, kterou vám řeknu, je velmi důležitá, protože -"

Naneštěstí už se nikdo nedozvěděl proč. V tom okamžiku dorazilo na vrcholek pyramidy Zavazadlo, kterému nožičky kmitaly jako vrtule, a s těžkým zaduněním dopadlo na dlaždice.

Ozvalo se krátké nevýrazné kviknutí.

Prý jestli to není legrační svět, řekl da Quirm. Jeden se musí vážně smát. Kdyby se tomu člověk nesmál, tak by se z toho musel zbláznit, no ne? V jedné minutě vás připoutají na obětní stoly a odsoudí k extatické bolesti, v druhé vás odváží, poskytnou vám opulentní snídani, čisté šaty, horkou vanu a dopravu z království zdarma. To by jeden skoro

věřil, že existují bohové. Samozřejmě, Tezumáci věděli, že bůh existoval, ale že je z něj teď malý, smutný a mastný flek na vrcholku hlavní pyramidy. Tím jim ovšem vznikl další problém.

Zavazadlo dřepělo uprostřed hlavního náměstí. Kolem něj seděli do posledního všichni kněží a napjatě je pozorovali pro případ, že by udělalo něco úžasného nebo svatého.

"Ty ho tady necháš?" zeptal se Erik.

"No, ono to není tak jednoduché, víš," odpověděl Mrakoplaš. "Ono nás tak nějak všeobecně dohoní. My bychom měli co nejrychleji vypadnout."

"Ale můj hold vezmeme s sebou, ne?"

"Já si myslím, že je to výjimečně pitomý nápad," zamračil se Mrakoplaš. "Pojďme tiše zmizet, dokud jsou v dobré náladě. Obávám se, že jim ta novinka dlouho nevydrží."

"Já bych rád pokračoval ve svém pátrání po Fontáně mládí," prohlásil da Quirm.

"To jo," přikývl Mrakoplaš.

"Zasvětil jsem tomu celý svůj život, abyste věděli," oznámil jim stařík pyšně.

Mrakoplaš si ho prohlédl od hlavy k patě. "Vážně?" ušklíbl se.

"No jistě! Naprosto. Od chvíle, kdy jsem byl ještě malý hoch."

Mrakoplašovi se na tvář objevil výraz nekonečného údivu.

"V tom případě," začal způsobem, jakým lidé mluví k malému dítěti, "nebylo by bývalo lepší... víte, jaksí, kdybyste... prostě jenom..."

"Cože?" naklonil se k němu da Quirm.

"Ale, nic," zavrtěl hlavou Mrakoplaš. "Ale víte co?" dodal, "pro případ, že byste se začal nudit, darujeme vám tady toho skvělého mluvícího papouška." Pak bleskově máchl rukou a přitom držel palec z dosahu eventuálního nebezpečí. "Je to divoký pták džungle," pokračoval, "a bylo by jistě kruté odsoudit ho k životu ve městě, že?"

"Já se v kleci narodil, ty mizerný tentononc!" zaječel papoušek. Mrakoplaš se k němu naklonil a málem se mu opíral nosem o zobák.

"Buď dar, nebo frikasé, vyber si," zasyčel. Papoušek otevřel zobák, aby ho štípl do nosu, ale pak uviděl jeho výraz a raději si to rozmyslel.

"Poly chce suchárrek!" vypravil ze sebe a dodal sotto voce: "Tentonontentonontentononc."

"A ty můj roztomilý ptáčku?" rozzářil se da Quirm. "Slibuju, že se o něj budu starat."

"Tentonontentononc."

Došli k zelené stěně džungle. O několik minut později se Zavazadlo zvedlo a vydalo se za nimi.

V tezumánském království nastalo poledne. Z nitra pyramidy se ozývaly zvuky vydávané mnoha lidmi, kteří rozbíjejí sochu nadměrné velikosti.

Kněží seděli ve skupině před pyramidou a zamyšleně mlčeli. Občas některý z nich povstal a pronesl krátkou řeč.

Je třeba přiznat, že každá z nich narazila na určitý specifický problém. Tak například na to, jak ekonomie království závisí na teď tak nejistém odvětví, jako je výroba obsidiánových nožů, jak si sousední království zvykla na vládu pevné ruky, ale bohužel i na páráni, řezání a jiné chirurgické úkony tvrdé ruky, a jak hrozný osud očekává každý lid, který nemá boha. Lidé bez boha může napadnout cokoliv. Mohli by se obrátit proti starým dobrým tradicím pokory a sebeobětování, které přivedly království tam, kde je dnes. Když nebudou mít boha, mohlo by je dokonce napadnout, na co potřebují všechny ty kněze. Prostě cokoliv.

Celá situace byla dokonale vyjádřena Mazumou - hlavím knězem, když rezolutně prohlásil:

"[Přikrčená-postava-se-zlomeným-nosem, jaguáři dráp, tři pera, stylizovaný ostnatý mravenečník]."

Netrvalo dlouho a proběhlo hlasování. Ještě se nesetmělo a přední kameníci království už pracovali na nové soše.

Byla hranatá, hřbet měla oblý a stála na stovkách malých nožiček.

Král démonů nervózně zabubnoval prsty na stolní desku. Ne že by ho byl nějak dojal Quizozapletlův osud, ten totiž teď bude muset strávit několik století v jednom z nižších pekel, dokud si nevypěstuje alespoň nějaké použitelné tělo. Dobře mu tak, odpornému mrňavému skřetovi. Netrápily ho ani všechny další události na a kolem pyramidy. Koneckonců celý ten kšeft splněných přání spočíval v umění, jak docílit, aby klient dostal doslova to, co si přál, ale aby to bylo přesně to, co vůbec nechtěl.

Trápilo ho, že měl poslední dobou pocit, že není tak docela pánem věcí.

Což bylo samozřejmě nesmyslné. Kdyby už nebylo jiné cesty, mohl se vždycky objevit a vyřídít všechno osobně. Jenže on byl rád, když lidé věřili, že všechny ty ošklivé věci, které se jim dějí, jsou důsledkem předurčení a osudu.

Obrátil se nazpět k zrcadlu. Netrvalo to dlouho a musel upravit časové ladění.

V jedné minutě to byly temně zelené vlhké džungle Klače, v příští...

"Já myslel, že se vracíme do mého pokoje," stěžoval si Erik.

"Jo, to já si taky myslel," křikl Mrakoplaš, který musel pořádně zvýšit hlas, aby ho bylo slyšet do ohlušujícího drnění.

"Luskni znovu prsty, demone."

"Ani za nic! Existuje spousta míst mnohem horších, než je tohle."

"Jenže tady je tma a horko."

To musel Mrakoplaš připustit. Bylo tady taky hlučno a roztřesené. Když si jeho oči zvykly na okolní temnotu, všiml si několika malých otvorů, kterými dovnitř tu a tam pronikalo světlo. V tom omezeném osvětlení Mrakoplaš zjistil, že se nacházejí v něčem, co se podobá nitru lodi.

Na pohled i pohmat bylo očividné, že všechno je s řemeslnou dovedností vyrobeno ze dřeva, a prostor byl cítit hoblinami a klihatem. Pokud to byla loď, tak ji ovšem musel právě někdo spouštět na vodu po líhách posetých velkými kameny.

Další náraz ho odhodil na stěnu.

"Musím říct," stěžoval si Erik, "že jestli je tohle to místo, kde žije nejkrásnější žena na světě, tak si nevybrala zrovna nejlepší budvár. Nemyslíš, že si mohla sem tam pověsit aspoň nějakou záclonu?"

"Budvár?" podíval se na něj užasle Mrakoplaš.

"No musí přece nějaké mít," usmál se na něj Erik lišácky. "Četl jsem o tom. Tam dámy vždycky podřimují, odcházejí, nebo výjimečně i přijímají návštěvy."

"Poslyš, řekni mi jednu věc," podíval se na něj Mrakoplaš. "Měl jsi někdy pocit, že bys potřeboval studenou sprchu a pár koleček kolem stadionu?"

"Nikdy."

"Možná že by stálo za to, kdybys to zkusil."

Rachocení a kývání náhle ustalo.

Ozval se vzdálený zvuk, jaký by mohla způsobit při zavírání křídla velké brány. Mrakoplaš měl dojem, že slyší nějaké hlasy, které se rychle ztrácejí v dálce, a pak ještě uchechtnutí, byl to spíš pošklebek a ten věstil nepříjemnost. Mrakoplaš by byl skoro přísahal, že ví komu.

Přestal přemýšlet o tom, jak se dostal tam, kde byl, ať už byl kdekoliv. Nejspíš za to mohly záludné síly. Alespoň prozatím se mu nic špatného nedělo. Ale to zase byla jistě jen otázka času.

Tápal kolem sebe, až nahnátl něco, co se ve světle nejbližšího otvoru po suku ukázalo být provazovým žebříkem. Další pátrání na konci prostoru ho zase přivedlo k malému poklopu, nebo spíš kulatým dvířkům. Byla zajištěna zevnitř.

Odplížil se nazpět k Erikovi.

"Jsou tam dvířka?" zašeptal.

"A kam jsou?"

"Myslím, že nikam, jsou pořád na svém místě," odpověděl mu Mrakoplaš.

"Tak okamžitě zjisti, kam vedou, démone!"

"No, mám dojem, že by to nemusel být ten nejlepší nápad," zavrtěl Mrakoplaš nervózně hlavou.

"Dej se do toho!"

Mrakoplaš se zachmuřeně doplazil k dvířkům a odsunul zástrčku.

Dvířka se s tichým zaskřipěním otevřela. Dole pod nimi - hodně hluboko pod nimi - bylo vidět vlhké dlažební kameny, přes které hnal lehký větřík cáry ranní mlhy. S tichým povzdechem Mrakoplaš rozvinul provazový žebřík.

O pár minut později už stáli oba na vlhkém dláždění něčeho, co vypadalo jako velké náměstí. V mlze se nezřetelně čtlo několik budov.

"Kde to jsme?" zeptal se Erik.

"To by mě taky zajímalo."

"Ty to nevíš?"

"Nemám ani ponětí."

Erik se rozhlédl po architektuře, zakryté z větší části mlhou. "To jsem zvědavý, jak budeme na tomhle smetišti hledat nejkrásnější ženu na světě," zaškarodil se.

Mrakoplaše právě napadlo zjistit, z čeho vlastně vylezli. Zvedl pohled vzhůru.

Vysoko nad nimi - hodně vysoko nad nimi - se tyčil obrovský dřevěný kůň. Přesněji řečeno zadní partie obrovského dřevěného koně. Podíraly ho čtyři masivní dřevěné nohy, které byly ukotveny na velké dřevěné plošině s kolečky.

Ten, kdo ho stavěl, mohl uniková dvířka umístit kamkoliv, ale zřejmě byl obdařen bodrou povahou a s humorem sobě vlastním je umístit právě tam, kam je umístit.

"Ehm," zabručel Mrakoplaš.

Nedaleko si někdo odkašlal.

Mrakoplaš sklopil pohled k zemi.

Řídnoucí mlha odhalila velký kruh ozbrojených mužů, z nichž někteří se spokojeně usmívali, ale všichni svírali v rukou ošklivé, ve velkém vyráběné, bezduché, ale především ostře nabroušené oštěpy.

"Aha," povzdechl si Mrakoplaš.

Znovu zvedl pohled ke kulatým dvířkům. Jejich umístění skutečně dokonale vystihovalo celou situaci.

"Jediné věci nerozumím," řekl kapitán stráží, "a to je: proč právě vy dva? Čekali jsme vás alespoň stovku."

Zhoupl se na sedačce a opřel se zády o stěnu. Na klíně měl svou mohutnou helmu ozdobenou chocholem peří a na tváři příjemný úsměv.

"Tedy fakticky, vy Efebijci!" prohlásil. "Dovolte, abych se zasmál! Vy si o nás myslíte, že jsme včerejší. Celou noc slyšíme pily a kladiva a pak se nám najednou před branami objeví po čertech velký dřevěný kůň. První, co mě napadlo, bylo: to je ale psina, takový velký dřevěný kůň na kolečkách a k čemu asi má ty dýchací otvory? Já si

vždycky všímám právě takových maličkostí. Průduchy. Tak jsem to vysvětlil mládencům, vstali jsme trochu dřív, odvěkli tu hračku za bránu, jako když nic netušíme, a pak jsme se klidně rozestavěli kolem, abychom zjistili, co z toho vyleze. Tak a teď si můžete vybrat. Horní sedadla, nebo dolní sedadla, jasné? Stačí, když ztratím slovo. Tak to hezky vysypte a já se postarám, aby vám nikdo neplival na hlavu."

"Jaká sedadla?" zeptal se Mrakoplaš, kterému se zatočila hlava z česnekové vichřice proudící z kapitánových úst.

"Abyste tomu rozuměli," vysvětloval jim bodře seržant, "tak to se mluví o válečných triérách. Tři sedadla, jasný? Jedno nad druhým. Triémy. Přikovají vás k veslu a strávíte tam celý roky, než teda umřete, a potom je důležitý, jestli sedíte na horním sedadle, na čerstvém vzduchu, nebo na spodním sedadle, kde -" ušklíbl se - "na něm nejste. Takže je to na vás, mládenci. Spolupracujte a jediný, čeho se budete muset bát, budou raci. Takže. Proč jen vy dva?"

Kapitán se pohodlně opřel.

"Promiňte," řekl Erik, "nejsme tady náhodou v Tsortu?"

"Nechceš si ze mě náhodou dělat srandičky, chlapče, že ne? Ono totiž existuje taky něco jako quinquirémy, víš? To jsou pětípallubníky. Tam by se ti vážně vůbec nelíbilo."

"Ne, pane," bránil se Erik. "Prosím, když dovolíte, pane já jsem jenom malý chlapec, kterého svedla na šikmou plochu špatná společnost."

"Nó tak to ti pěkně děkuju," prohlásil trpce Mrakoplaš. "Ty sis jen tak náhodou nakreslil spoustu magických obrazců, co, a pak jsi -"

"Seržante! Seržante!" Ve dveřích strážnice se objevil udýchaný voják. Seržant zvedl hlavu.

"Je tam další, seržo! Tentokrát přímo před branou!"

Kapitán se vítězoslavně zašklebil na Mrakoplaše.

"Aha, takže takhle je to?" prohlásil. "Vy jste byli jen takový předsunutý oddíl, který měl otevřít brány, nebo něco takového, co? Dobrá. Takže si tam zajdeme a probereme si to s těmi vašimi kamarádky. Za chvíli budu nazpět." Ukázal na zajatce a kývl na vojáka. "Ty zůstaneš tady. Jak se některý z nich pohne, udělej jim něco strašného."

Mrakoplaš a Erik osaměli s hlídkou.

"Víš, co jsi udělal, že?" podíval se Erik na Mrakoplaše. "přenesl jsi nás až do tsorských válek! Tisíce let do minulosti. Učili jsme se to ve škole, o tom dřevěném koni a všechny ty věci! Jak byla krásná Elenora unesena od Efebů - nebo unesena Efebů? - a pak začalo to dobývání, aby ji osvobodili a dostali nazpět, a tak dál." Najednou se zarazil. "To znamená, že se setkám s ní." Znovu se odmlčel. "Tý bláho!"

Mrakoplaš se rozhlédl po místnosti. Nevypadala nijak staře, ale proč by taky měla, když vlastně ještě stará nebyla. Kdekoliv v čase je teď, ať se tam ocitne dřív, nebo později. Pokusil se vzpomenout na ty trosky znalosti z dějepisu starověku, ale v hlavě se mu vynořila naprosto nesrozumitelná směsice bitev, jednoookých obrů a žen, kvůli jejichž tvářím vypluly tisíce lodí."

"Copak to nechápeš?" zasyčel na něj Erik a oči se mu blýskaly. "Museli přitáhnout koně dovnitř dřív, než se do něj ukryli vojáci! My víme, co se stane! Můžeme na tom vydělat obrovské peníze!"

"A neřekl bys mi jak?"

"No..." chlapec zaváhal. "Mohli bysme třeba vsadit na koně, nebo něco takového."

"Skvělý nápad," ušklíbl se Mrakoplaš.

"No právě, a -"

"Jediná věc, kterou musíme udělat, je utéct, zjistit, jestli tady provozují koňské dostihy, a pak se pokusit vzpomenout si na jména koňů, kteří vyhráli v Tsortu asi před tisíci lety."

Pak oba zachmuřeně zabodli pohledy nazpět do země. A tak to máte s těmi cestami v čase. Nikdy na to nejste připraveni. Mrakoplaš došel k názoru, že jediné, co by si přál, je najít da Quirmovu Fontánu mládí a udržet se naživu nějakých tisíc let, aby mohl zabít vlastního dědečka. To bylo jediné, co se mu na cestách časem alespoň trochu zamlouvalo. Vždycky totiž cítil, že by si to jeho předkové zasloužili. "Promiňte," obrátil se na strážného. "Ta druhá, ehm, dřevěná věc před branou... to už asi není kůň, předpokládám?"

"No, vy byste to měli nejlíp vědět, ne?" ušklíbl se strážný. "Jste přece špioni."

"Vsadil bych se, že má oblý hřbet a je mnohem menší," pokračoval Mrakoplaš a jeho obličej nesl výraz nevinné zvědavosti.

"Jo, přesně. No, že byste měl nějakou zvláštní fantazii, blbečkové, to tedy ne."

"Aha," přikývl Mrakoplaš a složil ruce do klína.

"Pokuste se o útěk," zamračil se na ně strážný. "Jen do toho, zkuste to a uvidíte, co se stane."

"Předpokládám, že tvoji kamarádi tu věc dopraví do města," pokračoval Mrakoplaš.

"Jo, to je možný," odpověděl strážný.

Erik se začal pohihňávat.

Strážný si najednou uvědomil, že z dálky sem doléhá záplava výkřiků. Někdo se pokusil zatroubit na trubku, ale ta po několika prvních tónech podivně vykvikla zmlkla.

"Tak to podle všeho vypadá," nadhodil klidně Mrakoplaš, "že tam došlo k těžkému boji. Chlapi si dobývají ostruhy, konají pravé divy udatenství, budou citováni nadřizenými důstojníky v rozkazech, povyšováni a tak dál. A ty tady s námi musíš dřepět."

"Musím vytrvat na vykázaném místě," prohlásil strážný.

"To je ten správný přístup," přikývl Mrakoplaš. "Nestarat se o nikoho tam venku, nemyslet na kamarády, kteří s nasazením vlastního života hájí město, ženy a děti proti krutému nepříteli. Ty zůstaneš tady a budeš nás hlídat. To je ten správný duch. Myslím, že ti nakonec postaví sochu na hlavním náměstí, jestli vůbec nějaké zůstane. Na podstavci

bude stát: Konal svou povinnost."

Zdálo se, že o tom voják přemýšlí, a zatímco se na strážnici rozhostilo ticho, zvenčí, odněkud od brány sem dolehlo strašlivé tříštivé zaskřípění drceného dřeva.

"Koukněte," prohlásil najednou strážný, "já jenom na chvílku vystrčím hlavu..."

"S náma si nelam hlavu," uklidňoval ho Mrakoplaš. "Vždyť víš, že ani nejsme ozbrojení."

"Jasně," přikývl s úlevou voják. "Díky."

Vrhl na Mrakoplaše unavený úsměv a rozběhl se směrem, odkud sem doléhaly podivné zvuky. Erik vrhl na Mrakoplaše pohled, ve kterém nechyběla jistá dávka obdivu.

"Tak to bylo fakt přesný," řekl.

"Ten mládenec to dotáhne daleko," pokýval Mrakoplaš hlavou. "Je to nejlepší vojenský logik, s jakým jsem se kdy setkal. Tak jdeme, uprchneme."

"Ale kam?"

Mrakoplaš si povzdechl. Tolikrát znovu a znovu vysvětloval lidem svou základní filozofii, ale nikdo ji v podstatě nebral na vědomí.

"Nelam si hlavu s tím kam. To se podle mých zkušeností vždycky vyřeší samo. Důležité slovo je pryč."

Kapitán opatrně zvedl hlavu nad barikádu a zavrčel.

"Je to jenom nějaká bedna, seržante," vyštěkl. "Nevypadá, že by se do ní vešel chlap, natož dva."

"Promiňte, pane," prohlásil seržant a jeho tvář nesla výraz člověka, jehož svět se v několika posledních minutách úplně změnil. "Jsou v ní už přinejmenším čtyři, pane. Desátník Dobros Nanicos a jeho družstvo, pane. Poslal jsem je tam, aby to otevřeli."

"Jste opilý, seržante?"

"Ještě ne, pane," odpověděl seržant významně.

"Takové bedny přece nežerou lidi, seržante."

"Potom se to pěkně namíchlo, pane. Vidíte, co to udělalo s bránou."

Kapitán znovu vyhlédl přes dřevěné trosky.

"Předpokládám, že té bedně narostly nožičky a došla si k bráně sama, co?" prohlásil jízlivě.

Seržantovi se objevil na tváři výraz nesmírné úlevy. Jak se zdálo, konečně se s kapitánem začínali shodovat.

"Vidím, že jste to okamžitě pochopil, pane. Nožičky, stovky malejch haksniček, pane."

Kapitán se na něj podíval. Seržant nasadil nehybný výraz pokerového hráče, který znají a používají všichni poddůstojníci na světě už od chvíle, kdy jeden praobojživelník přikázal jinému, hodnostně nižšímu praobojživelníkovi, aby si dal dohromady četu mloků a obsadil tamhleto pláž. Kapitánovi bylo osmnáct a před krátkou dobou vyšel z kadetky, kde s vlajícími prapory prošel takovými předměty, jako je klasická taktika, ódy na rozloučenou s hrdiny a válečná mluvnice. Seržantovi bylo pětadesát a místo toho, aby se vzdělával, strávil čtyřicet let života tím, že buď sám útočil, nebo vzdoroval útokům harpyjí, lidí, kyklopů, furií a jiných obludných věcí na nohách. Jeho hned tak něco z míry nevyvedlo.

"Takže, já se na to teď dojdou osobně podívat, seržante -"

"- to není právě nejlepší plán, pane, jestli vám mohu -"

"- a až si to pořádně prohlédnu, seržante, začnou nepříjemnosti."

Seržant mu předpisově zsalutoval. "Rozumím, pane!" prohlásil téměř věštecky.

Kapitán si odplivl, přešel barikádu a vydal se k truhle, která seděla tichá a nehybná uprostřed kruhu zkázy.

Seržant zatím sklouzl za barikádu, vybral si místo za nejsilnějším trámem a s výrazem pevného odhodlání si stáhl helmu hluboko na uši.

Mrakoplaš se opatrně plížil ulicemi města a Erik se mu táhl v patách.

"Jdeme hledat Elenoru?" zeptal se chlapec.

"Ne," odpověděl Mrakoplaš pevně. "Jdeme hledat nějakou cestu, kterou bychom se dostali co nejrychleji za hradby. A tou zmizíme z města."

"To není poctivé!"

"Je o tisíc let starší než ty! Tedy, ne že by na zralých ženách nebylo něco přitažlivého, to ano, ale tady by to nefungovalo."

"Žádám tě, abys mě k ní zavedl!" zaječel Erik. "Vari!"

Mrakoplaš se zastavil tak rychle, že do něj Erik narazil.

"Poslyš prohlásil. "Jsme uprostřed nejdelší a nejkrutější války v dějinách, každou chvíli už se tisíce válečníků srazí v boji na život a smrt a ty po mně chceš, abych šel, našel někde tu ženskou, kvůli které se to všechno děje, a řekl jí, 'koukněte se, paničko, nebo slečinko', nebo co já vím co je, můj kamarád se nechá poroučet a ptá se, jestli byste s ním nechtěla chodit', jo? To zrovna." Mrakoplaš se pomalu přibližoval k další bráně v městských hradbách. Tahle byla mnohem menší než ta hlavní, nestáli u ní strážní a navíc v ní byla malá dvířka. Mrakoplaš odstrčil závoru.

"S tím, co se tady děje," prohlásil důrazně, "nemáme vůbec nic společného. Ještě jsme se nenarodili, nejsme dost staří na to, a bychom mohli bojovat, do jejich sporů nám nic není nechceme přece udělat nic, co by změnilo historii světa, že ne?"

Otevřel dvířka a tím ušetřil armádě Efebijců spoustu práce. Právě se totiž chystali zaklepat.

Boj zuřil skoro celý den. Později to bylo pečlivě zaznamenáno kronikáři, kteří se široce rozepisovali o

unesených krasavicích, spojených loďstvech, obrovských dřevěných zvířatech, o bojích reka s rekem a do posledního se zapomněli zmínit o úloze, kterou v tom všem hráli Mrakoplaš, Erik a Zavazadlo. Efebiánci si samozřejmě všimli, s jakým odhodláním se jim vrhají tsortší vojáci vstříc..., ale netušili, že to není způsobeno neukojitelnou touhou po boji, ale neodbytným nutkáním před čímsi uprchnout.

Historici většinou opomněli tu zajímavost týkající se klačského válečného umění, které bylo natolik primitivní, že boj zahrnoval jen vojáky, aniž jakkoliv obtěžoval ostatní veřejnost. Jednoduše řečeno každý věděl, že nakonec jedna nebo druhá strana vyhraje, několika generálům se useknou hlavy, vítězové si nechají zaplatit velké peníze jako výpalné, pak se každý vrátí domů, protože budou žně, a ta bláznivá ženská se bude muset konečně rozhodnout, na či je straně, husa.

Život na tsortských ulicích tedy pokračoval víceméně normálně, obyvatelé města obcházeli hloučky bojujících mužů nebo se jim pokoušeli prodat nějaký ten kebab. Několik podnikavějších už začalo rozebírat dřevěného koně na suvenýry.

Mrakoplaš se tomu nepokoušel porozumět. Sedl si do pouliční kavárny a pozoroval zuřivý boj, který se odehrával mezi stánky trhovců, kde se výkřiky "Čerstvé olivy!" mísily s výkřiky raněných a žádostmi typu "pozor na záda, prosím, žene se hlouček bojujících."

Co mu dělalo největší potíže, bylo pozorovat, jak se bojovníci omlouvají kolemjdoucím, co kterých náhodu vrazili. Ještě těžší však bylo přinutit kavárníka, aby si dal zaplatit mincí, na které byla hlava člověka, jehož prapraprapradědeček se ještě nenarodil. Naštěstí se Mrakoplašovi podařilo přesvědčit kavárníka, že budoucnost je nepříliš vzdálená cizí země.

"A chlapi limonádu," dodal.

"Naši mi dovolili pít víno," prohlásil Erik. "Mám povolenou jednu skleničku denně."

"Jápak by ne," zabručel Mrakoplaš.

Majitel zkušeným pohybem přešel utěrkou stůl, a rozeřel tak zbytky jídel a těžkého vína do jednotlivé tenké vrstvy.

"Chystáte se taky do boje?" zeptal se.

"No, i tak by se to dalo říct," odpověděl Mrakoplaš opatrně.

"Jinak bych se tady ale moc nepotuloval," pokračoval v konverzaci majitel kavárny. "Říká se, že Efebiánce vpustil do města nějaký civil - ne že bych měl něco proti Efebijáncům, jsou to opravdoví chlapi, dodal spěšně, když se kolem přehnal hlouček bojujících. "Prý dokonce nějaký cizinec. To je ovšem podvod, použit k něčemu takovému civila. Už ho hledají, aby mu to vysvětlili." Konec věty doprovázel gestem ruky naznačujícím seknutí.

Mrakoplaš zíral na jeho ruku jako hypnotizovaný.

Erik otevřel ústa. Pak zděšeně vykřikl a sevřel si rukama holeň.

"Mají jeho popis?" zeptal se Mrakoplaš.

"Myslím si, že nemají."

"Tak doufám, že budou mít štěstí," prohlásil poněkud veseleji Mrakoplaš.

"Co je s tím chlapcem?"

"Má křeče."

Když kavárník odtáhl za svůj pult, zasyčel Erik: "Nemusel jsi do mě kopat!"

"To máš pravdu, nemusel. Byl to z mé strany zcela dobrovolný akt."

V tom okamžiku dopadla Mrakoplašovi na rameno těžká ruka. Ohlédl se a zíral přímo do tváře efebskému centurionovi. Voják vedle něj prohlásil: "To je von, seržante, ať nežeru."

"Kdo by si to jenom byl pomyslel?" podivil se seržant. Ošklivě se na Mrakoplaše zamračil. "Tak vstávat, kámo. Šéf by s tebou rád prohodil nějaké to slovíčko."

Někdo mluví o Alexandrovi a jiný o Herkulovi, o Hektorovi a Lysandrovi a další citují jména ostatních velkých mužů. Musíme ovšem říci, že v historii mnohovesmíru říkali lidé ty nejkrásnější věci o kdejákém hrdlořezovi s mečem a ušima jako květák alespoň v jeho okolí, protože to tak většinou bývá bezpečnější. Je legrační, jakou úctu chovají lidé k vojevůdcům, jejichž strategie je typu "chci, aby vás na nepřitele, mládenci, zaútočilo nějakých padesát tisíc". Mnohem chytřejší velitelé, kteří říkají věci jako: "Proč bychom nemohli postavit obrovského dřevěného koně, schovat se v něm, nechat se zatáhnout do města a čekat hezky uvnitř u zadních vrátek na chvíli, kdy budeme moci vylézt a pustit se do nich?" jsou sice považováni za lidi o chloupek inteligentnější než místní idiot, ale pořád ještě za takové, kterým není radno půjčovat peníze.

Je to tím, že ti první velitelé jsou odvážní lidé, zatímco zbabělci musí být mnohem lepšími strategy.

Mrakoplaše přivlekli před vůdce Efebijců, kteří svůj štáb umístili na hlavní náměstí, aby tak mohli dohlížet na dobývání hlavní citadely, která se tyčila na příkrém pahorku uprostřed města. Štáb nebyl zase příliš blízko, protože nepřítel vrhal kameny.

Když přivedli Mrakoplaše, vůdcové se právě dohadovali o dalším postupu. Všeobecně se shodovali na tom, že když pošlou do útoku na pahorek dostatečně velký počet mužů, mohlo by jich přežít déšť kamení tolik, že by dokázali zaútočit i na samotnou věž. To je ovšem základní myšlenka veškerého vojenského myšlení.

Když se objevili Mrakoplaš s Erikem, zvedlo několik pestřeji oblečených náčelníků hlavy, obdařilo dvojici pohledy typu "i párek červů je zajímavější než vy" a zase se odvrátilo. Jediný člověk, který, jak se zdálo, měl z jejich příchodu upřímnou radost - vůbec nevypadal jako voják. Na sobě měl zbroj, která byla začerněna dehtem, a také helmu, která vypadala, jako by její péřový chochol někdo používal místo štětce. Muž sám byl hubený a měl vojenské držení lasičky. Mrakoplaš si pomyslel, že je mu jeho tvář nějak povědomá, a navíc ho považoval za celkem hezkého muže.

Popsat jeho výraz slovy "jsem rád, že je vidím", bylo trochu přehnané, ale na druhé straně muž jediný vzal jejich existenci vůbec na vědomí.

Rozvaloval se v křesle a krmil Zavazadlo chlebičky.

"Aha, tak poklona," pozdravil je zachmuřeně. "To jste vy."

Je neuvěřitelné, kolik informací se dá soustředit do několika slov. Aby dosáhl stejného výsledku, mohl muž říci: Byla dlouhá noc, musel jsem zorganizovat všechno od stavby dřevěného koně po polní prádelnu, tihle pitomci jsou mi platní jako gumové kladivo, nikdy jsem nestál o to, být tady, a k tomu všemu jste tady ještě vy. Tak tedy nazdar.

Mávl rukou směrem k Zavazadlu, které okamžitě v očekávání nadzvedlo víko.

"To je vaše?"

"Částečně," odpověděl Mrakoplaš opatrně. "Nemůžu si dovolit zaplatit za žádné škody, které udělalo, to se na mě nezlobte."

"Legrační věcička, co?" prohlásil voják. "Narazili jsme na ni právě když hnala do kouta padesát Tsort'anů. Nevíte, proč to asi dělala?"

Mrakoplaš popohnal své myšlenky do trysku. "Ono má fantastickou schopnost odhadnout, když se mně někdo snaží ublížit," prohlásil. Podíval se na Zavazadlo pohledem, jakým se obvykle lidé dívají na vychytralého, nevyzpytatelného a všeobecně trestuhodného domácího mazlíčka, který po celých letech, v jejichž průběhu pokoušel kdekoho, od staré tetičky po kominíka, se najednou obrátí na záda a hraje si na hodné mládětko, aby udělal dojem na člena spolku pro ochranu zvířat.

"Vážně?" řekl muž bez valného překvapení. "Magie, co?"

"Ano."

"Něco ve dřevě?"

"Ano."

"Pak si myslím, že bylo štěstí, že jsme z něčeho podobného nestloukli toho mizerného koně."

"Ano."

"Dostali jste se do něj s pomocí magie?"

"Ano."

"Myslel jsem si to." Hodil Zavazadlu další chlebiček. "Odkud jste přišli?"

Mrakoplaš se rozhodl nelhat. "Z budoucnosti," řekl. Nepřineslo to předpokládaný efekt. Muž jen pokýval hlavou.

"Hm," zabručel a dodal: "Vyhráli jsme?"

"Ano."

"Dobrá. Předpokládám, že si náhodou nepamatujete nějaký výsledek koňských dostihů?" podíval se na ně muž, ale bylo vidět, že tomu sám příliš nevěří.

"Ne."

"Myslel jsem si, že ne. Proč jste nám otevřeli bránu?"

Mrakoplaše najednou napadlo, že udat jako důvod dlouhodobý obdiv a sympatii k Efebe a její zahraniční politice by pravděpodobně v téhle chvíli nebylo to pravé. Rozhodl se i tentokrát nelhat. Bylo to pro něj něco úplně nového, naprosto nezvyklý přístup, který stál za nějaký ten experiment.

"Hledal jsem cestu ven z města."

"Abyste utekli."

"Ano."

"Líbíte se mi. To byla jediná rozumná věc, která se za těch podmínek dala udělat." Pak se podíval na Erika, který zíral a ostatní kapitány, shromážděné kolem stolu a zabrané do horlivé výměny argumentů.

"Poslyš, chlapče," řekl, "až vyrosteš, chtěl by ses stát vojákem?"

"Ne, pane."

Jak se zdálo, muž se poněkud rozveselil.

"Prosím, to je pořádný mužský!"

"Já chci být eunuchem, pane," informoval ho Erik.

Mrakoplašova hlava se k němu obrátila, jako kdyby ji pohánělo hodinové pero.

"Proč?" Jenže vzápětí ho napadla zcela očividná odpověď a vyslovil ji společně s Erikem: "Protože můžete celý den pracovat v harému," odříkali dvojhlasně.

Kapitán si opatrně odkašlal.

"Vy nejste učitelem toho chlapce, že?"

"Ne."

"Poslyšte, možná že by to nebyl tak špatný nápad, kdybych řekl některému ze svých centurionů, aby to s ním probral? Nevěřil byste, jaká slova často takoví chlapci znají."

"Myslím, že by mu to opravdu velice prospělo," souhlasil Mrakoplaš.

Voják zvedl svou helmici, povzdechl si, mávl na seržanta a uhladil si pomačkaný plášť. Látka byla silně obnošená.

"Předpokládá se, že vás důrazně napomenu, nebo tak něco," řekl.

"Proč?"

"Asi za to, že jste pokazili válku."

"Pokazili válku?"

Voják si povzdechl. "Tak pojďte. Trochu se projdeme. Seržante - vy a pár mládenců, prosím."
Nad hlavami jim to zasvištělo, shora od věže přiletěl kámen a rozbil se opodál o zem.
"Tam nahoře se mohou udržet celé týdny," prohlásil voják zachmuřeně, když se vydali na další cestu, a to i se Zavazadlem, které jim trpělivě tápalo v patách. "Jmenuju se Lavaeolus. A vy?"
"On je můj démon," prohlásil pyšně Erik.
Lavaeolus pozvedl obočí a to byl za celou tu dobu největší výraz údivu, kterého si u něj Mrakoplaš všiml.
"Opravdu? Předpokládám, že jsou různí démoni. Těmhle bude asi dobrý, když se chce člověk někam dostat, vid'?"
"On je spíš dobrý v tom, jak se dostat odněkud," zabručel Erik.
"Výborně," řekl Lavaeolus. Zastavil se vedle jakési budovy, pomalu chodil sem a tam s rukama v kapsách okopával špičkou sandálu dlažební kameny.
"Řekl bych, že je to tady, seržante," prohlásil po chvíli.
"Rozkaz, pane."
"Podívejte se támhle na ty," řekl Lavaeolus, zatímco seržant se svými lidmi začali vytrhávat dlažbu. "Ta parta kolem stolu. Jeden vedle druhého samý statečný chlap, za to vám ručím, ale podívejte se na ně. Příliš zaměstnaní na to, aby pózovali na triumfální sochy nebo dohlíželi na to, jestli historici správně přepisují jejich jména. „My jsme tohle místo dobývali celé roky! Musíme být co nejdokonalejší vojáci!“ říkali pořád. Věříte, že jim se to opravdu líbilo? No, já myslím, že když je všechno řečeno a vykonáno, tak proč se k tomu pořád vracet? Smiřme se s tím a hurá domů, to říkám já."
"Našli jsme to, pane," ohlásil mu seržant.
"Výborně." Lavaeolus se ani neohlédl. "Výborně." Zamnul si ruce. "Tak to vyřídíme a můžeme si jít lehnout. Chtěli byste mě doprovodit? Ten váš miláček by nám mohl být užitečný."
"A kam to vlastně jdeme?" zeptal se Mrakoplaš podezřívavě.
"Jdeme jen na návštěvu k jistým lidem."
"Je to nebezpečné?"
Střechou nedalekého domu proletěl velký kámen.
"No, vlastně ani ne," zavrtěl hlavou Lavaeolus. Rozhodně ne, když to porovnáte s pobytem tady. A kdyby se náhodou ti ostatní rozhodli, že zaútočí vojenskou silou, no tak potom -"
Otvor vedl do podzemního tunelu. Tunel se chvilku točil sem a tam a pak je dovedl ke schodišti. Lavaeolus krácel v čele a tu a tam kopl do kusu opadané omítky, jako by vůči němu choval osobní nesympatii.
"Ehm," začal opatrně Mrakoplaš, "kam to vede?"
"Oh, je to jen tajná chodba, která vede přímo do hlavní haly citadely."
"Vidíte, hned mě napadlo, že to bude něco takového," přikývl Mrakoplaš. "Já mám na takové věci nějaký šestý smysl, nebo co. A předpokládám, že tam nahoře bude každý Tsort'an, který si o sobě něco myslí, že?"
"To doufám," přikývl Lavaeolus a začal vystupovat po schodech.
"Budou mít s sebou spoustu strážců?"
"Tucty."
"Speciálně cvičených?"
Lavaeolus přikývl. "Těch nejlepších."
"A my tam jdeme," prohlásil Mrakoplaš, odhodlaný proniknout do celé hrůzy toho plánu, stejně jako se člověk snaží odhalit jazykem celé tajemství bolavého zubu.
"Správně."
"My všichni. Šest."
"A vaše truhlice, samozřejmě."
"No, to jo," přikývl Mrakoplaš a udělal ve tmě obličej.
Seržant ho poklepal po rameni a naklonil se kupředu.
"O kapitána si nedělejte starostí, pane," řekl. "Má nejdokonalejší vojenský mozek našeho světadílu."
"Jak to víte? Někdo už ho viděl?" řekl Mrakoplaš.
"Víte, pane, je to tak. Hrozně rád to řeší tak, aby se nikomu nic nestalo, hlavně ne jemu. Proto si vždycky vymyslí věci, jako byl ten kůň, pane. Taky vydírá lidi a dělá podobný věci. Včera jsme se dostali mezi civilisty a opili jsme se v hospodě s jedním z uklízečů z paláce a on z něj vytáhl všechno o tom tunelu."
"No jo, ale vždyť je to tajná chodba!" zdůrazňoval Mrakoplaš. "Na druhém konci určitě budou strážci!"
"Nebudou, pane. Oni ho tam používají jako kumbál na kýbly a smetáky."
V temnotě před nimi něco plechově zařinčelo. Lavaeolus zakopl o mop.
"Seržante?"
"Pane?"
"Otevřete ty dveře, ano?"
Erik zatahal Mrakoplaše za roucho.
"Co je?" obrátil se k němu Mrakoplaš nevrle.
"Víš, kdo je Lavaeolus, že jo?" zašeptal Erik.
"Nó -"
"No přece Lavaeolus!"
"Vážně?"
"Copak neznáš klasiky?"

"Není to nějaký závodník z těch koňských dostihů, které bychom si měli pamatovat, co?"

Erik obrátil oči v sloup. "Lavaeolus způsobil porážku Tsortu díky tomu, že byl neobyčejně lživý," vysvětloval. "A potom bloudil deset let, než se dostal domů, a zažil různá dobrodružství se svůdkyněma, sirénama a čarodějkama."

"No, tak už je mi jasné, proč jsi ho tak studoval. Deset let, co? A kde žije?"

"Asi tři sta kiláků odsud," odpověděl Erik bez zaváhání.

"To musel být pořád ztracený, co?"

"A když se nakonec dostal domů, bojoval s nápadníkama své ženy a vůbec, a jeho starej pes ho poznal a chcípnul."

"Páni!"

"On mu nosil patnáct let v hubě pantofle a nakonec ho to zabilo."

"To je ostuda."

"A víš ty co, démone? To všechno se ještě nestalo! My mu můžeme všechny ty potíže a starosti ušetřit!"

Mrakoplaš se nad tím zamyslel. "No, mohli bychom mu po začátek poradit, aby si najmul lepšího navigátora, souhlasil."

Ozvalo se zaskřípění. Vojákům se podařilo otevřít dveře.

"Všichni připravit a sešikovat, nebo jak ten zatracený rozkaz zní," řekl Lavaeolus. "Magická truhla do čela, prosím. Nikoho nezabíjet, dokud to nebude naprosto nutné. Pokuste se nic nezničit. Tak dobrá. Kupředu."

Dveře vedly do rozlehlé chodby lemované pilíři.

Skupinka se plížila za zvukem, až dorazila k těžkému závěsu. Lavaeolus se zhluboka nadechl, odstrčil závěs stranou, vstoupil dovnitř a pronesl připravenou řeč.

"Chtěl bych, abyste mě pochopili absolutně přesně," prohlásil. "nestojím o jakékoliv nepříjemnosti, žádné přivolávání stráží a tak dál. Vůbec žádný křik. My s sebou prostě vezmeme tu mladou dámu a půjdeme domů, protože tam by měl být každý, kdo má jenom špetku zdravého rozumu. Jinak každý z vás propadne hrdlem a já takové věci dělám k smrti nerad."

Na přítomné posluchačstvo jeho řeč bohužel neudělala ani zdaleka takový dojem, jaký čekal. Možná to bylo tím, že v místnosti bylo jen malé dítě, které sedělo na nočníku.

Lavaeolus v duchu přeřadil na nižší stupeň a hladce pokračoval. "Na druhé straně, když mi neřekneš, kde jsou všichni ostatní, řeknu tuhle seržantovi, aby ti pořádně naplácal na řiťku."

"Mami je na návštěvě u Cassie," řeklo. "Ty jsi pan Blouk?"

"Řekl bych, že nejsem," odpověděl Lavaeolus.

"Pan Blouk je hloupej." Dítě vytáhlo palec z pusy a s výrazem někoho, kdo dokončil vyčerpávající výzkum, dodalo: "Pan Blouk je ee!"

"Seržante?"

"Pane?"

"Hlídejte to dítě."

"Ano, pane. Desátníku?"

"Seržante?"

"Postarejte se o to děcko."

"Ano, seržante. Vojíne Archivosi?"

"Desátníku!" ozval se vojín a jeho hlas byl plný neblahé předtuchy.

"Ručíte mi za toho šprčka krkem."

Vojín Archivos se rozhlédl kolem. V místnosti zbyl jen Erik a Mrakoplaš, a přestože bylo známo, že civilisté jsou ta nejnižší hodnost na světě, řazená v armádní hierarchii až za vojenské nákladní osly, z jejich tváří bylo naprosto jasné, že oni si od nikoho rozkazy dávat nenechají.

Lavaeolus zatím přešel napříč místností a přiložil ucho k dalšímu závěsu.

"Můžeme mu říct všechno možné o jeho budoucnosti," zasykl Erik. "Stalo se mu - teda stane se mu - všechno možné. Ztroskotání lodi a čáry a jeho posádka se změní ve zvířata a takové věci."

"Jo. Takže nejlepší bude, když mu řekneme 'běžte domů pěšky', co?" zasmušil se Mrakoplaš.

Závěs se zašustěním odjel stranou.

Za ním uviděli ženu - baculatou, celkem pěknou, i když její krása už začínala očividně blednout, oblečenou v černých šatech a se zřetelným náznakem knírku pod nosem. Za její sukní se pokoušelo ukrýt několik dětí různého stáří. Mrakoplaš jich napočítal alespoň sedm.

"Kdo je to?" zeptal se Erik.

"Ehm," začal opatrně Mrakoplaš. "No, já si myslím, že to je Elenora Tsortská."

"Nebud' blázen! Vždyť vypadá jako moje máma. Elenora byla mnohem mladší a byla přece -" hlas mu vypověděl a on udělal několik vlnovkovitých pohybů rukama a naznačil tvar ženy, která by pravděpodobně nebyla schopná udržet rovnováhu.

Mrakoplaš se pokoušel vyhnout seržantovu pohled.

"No jo," řekl nakonec a poněkud zčervenal. "To máš tak, podívej. Ehm. Máš úplnou pravdu, ale jak bych ti to... prostě, bylo to dlouhé obléhání, že, no a tak dál."

"Já nevím, co to s tím má společného," odpověděl mu Erik škrobeně. "Klasikové nikdy o dětech nemluvili. Tvrdili, že strávila celý čas procházkami po hradbách, sněním a touhou po své ztracené lásce."

"Na hradbách bývá takový průvan, že by z toho mohl člověk chytit i smrt," řekl seržant.

Lavaeolus ženu chvilku zamyšleně pozoroval. Pak se uklonil.

"Předpokládám, že víte, proč jsme tady, madam?"

"Jestli se dotknete některého dítěte, začnu křičet," odpověděla Elenora klidně.

A Lavaeolus znovu dokázal, že k jeho válečné taktické dovednosti se váže i nechuť nevyužít připravené řeči, kterou sestavil k určitému účelu.

"Půvabná panno," začal. "My čelili jsme mnohým nebezpečím jen proto, abychom tě zachránili a odvezli do náruče tvého milovaného..." Hlas se mu vytratil. "...milovaných. Hm. Celé se to nějak hrozně pokazilo, co?"

"Copak já za to můžu?" pokrčila rameny Elenora. "To dobývání bylo nekonečné a král Mausoleum byl hrozně laskavý, a mně se v Efebe stejně nikdy moc nelíbilo -"

"A kde vlastně všichni jsou? Tsort'ané, myslím? Kromě tebe?"

"No, když už to musíš vědět, tak jsou všichni na hradbách a házou po vás kamení."

Lavaeolus pozvedl ruce v zoufalém gestu.

"A to jsi nám nemohla propašovat alespoň krátkou zprávu, nebo něco? Nebo nás pozvat na nějaké křtiny?"

"Když ono to vypadalo, že se tak skvěle bavíte," odpověděla.

Lavaeolus se obrátila zachmuřeně pokrčil rameny. "Tak dobrá," prohlásil. "Prima. Žádný problém. Já přece netoužil po ničem jiném než odtáhnout z domova strávit deset let v močále s bandou tupohlavých chasníků! Jako kdybych doma neměl bůhví kolik důležité práce, vždyť to nic není, jen vláda nad malým královstvím a podobně. Tak dobrá. My můžeme klidně vypadnout. Jenže nevím, jak to vysvětlím všem ostatním," dodal zatrpkle. "Ti si to opravdu užívali. Už vidím, jak uspořádají nějakou pitomou hostinu, budou se tomu chechtat a opijí se. To by jim tak bylo podobné."

Podíval se na Mrakoplaše a Erika.

"No, mohli byste mi aspoň říct, co se stane teď," usmál se. "Je mi jasné, že to víte."

"Hm." Zabuřel Mrakoplaš.

"Celé město shoří," řekl Erik, "zvláště ty věže, jejichž střech nedohlédneš. Ty jsem ani neviděl," dodal Erik vyčítavě.

"A kdo to udělal? Naši, nebo jejich?" zeptal se Lavaeolus.

"Mám dojem, že vaši," řekl Erik.

Lavaeolus si povzdechl. "No, to by na ně vypadalo," přikývl. Pak se obrátil k Elenoře. "Naši - totiž mí lidé - vypálí město," řekl. "Zní to velmi hrdinsky. Je to přesně jedna z těch věcí, do kterých jsou celí diví. Možná že by nebyl tak špatný nápad, kdybys šla s námi. Přiveď děti. Udělejte si s rodinou celodenní výlet, co říkáš?"

Erik si přitáhl Mrakoplašovu hlavu za ucho k ústům.

"To je jen taková psina, že jo?" zašeptal. "To není krásná Elenora, vy to na mě jen hrajete a myslíte si, že vám to spolknou, vid'?"

"U těchhle jižních typů je to vždycky stejné," řekl Mrakoplaš. "Po pětaticítce to s nimi začne jít vždycky z kopce."

"To dělají ty těstoviny," připojil se seržant.

"Ale já četl, že to je ta nejkrásnější žena -"

"Jo ták," pokýval hlavou seržant, "no když mrháš časem na čtení, místo abys -"

"Věc se má tak," vskočil mu rychle Mrakoplaš do řeči, "že tak," vskočil mu rychle Mrakoplaš do řeči, "že tady se uplatňuje to, čemu se říká dramatická nezbytnost. Málokoho by napadlo vést válku kvůli - třeba - příjemné dámě středního věku, v příhodném osvětlení průměrně přitažlivé. Myslíš, že ano?"

Erik měl slzy na krajíčku.

"Ale píše se, že kvůli její tváři vyplulo tisíce lodí -"

"To je to, čemu se říká metafora," ušklíbl se Mrakoplaš.

"Jsou to prostě lži," vysvětlil mu dobrosrdečný seržant.

"Prostě bys neměl věřit všemu, co si v klasických pověstech přečteš," dodal Mrakoplaš. "Ti, co to napsali, to většinou někde slyšeli a už si neověřují, jak to ve skutečnosti bylo. Prodávají báje a pověsti."

Lavaeolus se mezitím dostal do divokého sporu s Elenorou.

"Dobrá, dobrá," říkal právě. "Tak si tady zůstaň. Co je mi vlastně do toho? Vy ostatní - jdeme! Co to děláte, vojíne Archivosi?"

"Dělám koně, pane," vysvětloval voják.

"On je pan ihaha," radovalo se dítě, na jehož hlavičce se kývala Archivosova helmice.

"Dobrá, tak až přestane být koněm, najděte nám někde olejovou lampu. Když jsme šli sem, otloukl jsem si v tom tunelu ošklivě kolena."

Nad Tsortem hučely plameny. Celá obloha směrem na střed byla zalita krvavou záplavou.

Mrakoplaš s Erikem to pozorovali ze skály na pobřeží.

"A stejně to nejsou věže, jejichž střech nedohlédneš," prohlásil po chvíli Erik. "Já je vidím."

"Já bych řekl, že mysleli věže, co žádné střechy nemají," zavrtěl hlavou Mrakoplaš, když se další věž v plamenech zřítíla do trosek města. "A to taky není pravda."

Dlouhou chvíli mlčky pozorovali panoráma zničeného města a nakonec se ozval Erik. "Je to ale psina. Víš, myslím to, jak jsi zakopl o Zavazadlo, upustil hořící lampu a tak."

"Jo," řekl Mrakoplaš krátce.

"Člověka to přivádí na myšlenku, že historie si vždycky najde cestičku, jak se prosadit."

"Ale je taky skvělý, že Zavazadlo zachránilo všechny, do posledního."

"Jo."

"Bylo legrační, vidět, jak mu všechna ta děcka jedou na víku."

"Jo."

"Zdá se, že se to všem hrozně líbilo."

Rozhodně se to líbilo oběma armádám. Civilů se nikdo na nic neptal, protože jejich názory na válku většinou bývají zkreslené, a tedy velmi málo spolehlivé. Mezi vojáky, tedy alespoň mezi vojáky určitých hodností došlo na poplaskávání po ramenou, vyprávění anekdot, přátelské vyměňování štítů a ke všeobecné shodě. Všichni souhlasili, že si tu válku se všemi těmi požáry, dobýváním, spoustou zúčastněných, dřevěnými koňmi a vším ostatním nádherně užili. Nad ztemnělou hladinou moře se nesla ozvěna společně vyřváváných písní.

"Aby je kapitální husa kopl," zaklel Lavaeolus, který vyšel ze stínu efebských lodí, vytažených na písek pláže. "Teď už chybí jen těch patnáct slok ‚Bálu philadelphského‘ a na ty každou chvíli dojde, to mi věřte. Je to spolek tupců s mozem v suspenzorech."

Posadil se na kámen. "Pakáž," ulevil si procítěně.

"Myslíte, že to Elenora dokáže nějak rozumně vysvětlit svému - ehm - příteli?" zeptal se Erik.

"Já myslím, že ano," odpověděl Lavaeolus. "Ony to obyčejně dovedou."

"Ale vždyť se vdala. A má spoustu dětí," nedal se Erik.

Lavaeolus pokrčil rameny. "Pominutí smyslů v záchvatu chvilkové vášně." Pak se ostře zadíval na Mrakoplaše.

"Poslyš, démone," zabručel. "Rád bych si s tebou chvilku v klidu promluvil, jestli ti to nevádí."

Odvedl Mrakoplaše k lodím a cestou těžce našlapoval do mokrého písku, jako by jeho vědomí tížila obrovská váha.

"Dnes v noci s odlivem vypluju k domovu," začal. "Nemá cenu se tady zdržovat déle, když válka skončila a tak."

"To je skvělý nápad."

"Jestli tedy něco nenávidím, tak je to cestování po moři," posteskl si Lavaeolus a kopl do nejbližší lodi.

"Všechno je o vlastně pobíhání sem a tam a spousta křiku, víš? Vytáhněte tohle, spusťte támhleto a našponujte kdovíco. A taky mám mořskou nemoc."

"To samý já," přidal se Mrakoplaš hlasem plným účasti.

Lavaeolus znovu kopl do lodi a očividně se v duchu potýkal s jakýmsi velmi těžkým problémem.

"Viš, jedno by mě hrozně zajímalo," odhodlal se nakonec se zničeným výrazem k řeči. "Ty bys náhodu nevěděl, jestli v pořádku dopluj domů, co?"

"Cože?"

"Je to jen pár set kilometrů, nemělo by to trvat dlouho, co?" pokračoval Lavaeolus a vyzařovala z něj dychtivost jako z majáku.

"Jo tak," pochopil Mrakoplaš a podíval se mu do tváře. Deset let. Pomyslel si. A k tomu ještě kdejaká hnusná čarodějnice, okřídlené tentononc a mořské obludy. Na druhé straně, co mu to pomůže, když to všechno bude vědět?

"Dojedeš," přikývl. "Dojedeš v pořádku, to je velmi známá věc. O tvé plavbě domů potom napsali celou legendu."

"Pff." Lavaeolus si oddechl, opřel se o lodní trup, sundal si helmici z čela otřel si hojný pot. "Tak to jsem se zbavil obrovské starosti, to ti řeknu. Měl jsem totiž strach, jestli se na mě nerozzlobili bohové."

Mrakoplaš mlčel.

"Oni jsou dost netýkávi, když se jim smrtelník plete pod nohy a vymýšlejí takové věci jako dřevěné koně a podzemní tunely," pokračoval Lavaeolus. "Jsou to tradicionalisté, abys věděl. Jsou nejraději, když se lidé prostě jen tak sekají na kousky. Viš, já si myslel, že když lidem ukážu, jak můžou mnohem snáz získat to, co chtějí, přestanou být tak strašlivě hloupí."

Od ohňů, jež hořely opodál na pobřeží, se k nim dolehl sbor mužských hlasů, které notovaly píseň:

"-panny vestálské, sestupte z Heliodeliphilodelphiboschromenosu, a až skončí ples, zaběhneme v les -"

"To se nikdy docela nepodaří," řekl Mrakoplaš.

"Ale za zkoušku to stojí, nebo ne?"

"Určitě."

Lavaeolus ho pleskl po zádech. "Tak hlavu vzhůru," usmál se. "Teď už se to může všechno brát jen k lepšímu."

Pomalu šli po břehu k místu, kde se kus od břehu pohupovala zakotvená Lavaeolova loď. Mrakoplaš pozoroval, jak hrdina vchází do vody, různými tempy míří k plavidlu a šplhá na palubu. Po nějaké chvíli byla vysunuta vesla, či snad zasunuta, nebo jak tomu říkají, když vesla umístí v otvorech na boku, a loď pomalu vyplula ze zátoky.

Do šumotu vln se ozvalo několik hlasů, které se odrážely od mořské hladiny.

"Zamířte ten špičatý konec tamtím směrem, seržante!"

"Aj, aj, pane!"

"A neřvěte. Řekl jsem vám snad, abyste řval? Proč musíte všichni pořád křičet? Teď jdu dolů a chvilku se natáhnou."

Mrakoplaš se vydal nazpět po pláži. "Potíž je v tom, že to nikdy lepší nebude. Většina lidí zůstane pořád nepoučitelná. Ale on bude mít svých starostí až až."

Kousek za ním se Erik vysmrkal.

"To bylo to nejsmutnější, co jsem v životě slyšel," řekl.

O kus dál na pláži, kolem hořících ohňů se stále ještě zvedaly sborem hlasy tsortských a efebských vojáků.

" - ona byla místní harpyje -"

"Pojď," prohlásil Mrakoplaš. "Vrátíme se domů."

"Víš, co bylo legračního na jeho jméně?" zeptal se Erik, když kráčeli bok po boku po vlhkém písku.

"Ne. Co jako myslíš?"

"Lavaeolus znamená 'Ten, který plaší mraky'."

Mrakoplaš se na něj užasle podíval.

"To je můj předek?"

"Kdo ví?" pokrčil Erik rameny.

"No tohle! Páni!" Mrakoplaš se nad tím zamyslel. "No tak v tom případě mě mrzí, že jsem mu neřekl, aby se za žádnou cenu neoženil. Anebo alespoň nenavštěvoval Ankh-Morpork."

"Ten pravděpodobně ještě vůbec neexistuje..."

Mrakoplaš se pokusil lusknout prsty.

Tentokrát to fungovalo.

Astfgl se pohodlněji opřel. Přemýšlel o tom, co se stalo s Lavaeolem.

Bohové a démoni jsou stvoření, která žijí mimo čas, a proto se v něm nepohybují jako bubliny po hladině potoka. Z jejich hlediska se všechno odehrává současně. To by mělo prakticky znamenat, že znají celou budoucnost, protože žijí ve světě, kde zítra už znamená včera. Důvod, proč to tak není spočívá v tom, že skutečnost je obrovské místo, kde se děje obrovské množství nesmírně zajímavých věcí, a pokud by se někdo snažil sledovat je všechny najednou, bylo by to totéž jako sledovat videorekordér s mnoha obrazovkami, který by se nedal zastavit a kterému by chyběla počítadla. V takovém případě je lepší sedět a čekat, co se bude dít.

Jednoho dne, sliboval si, si udělá čas a podívá se na to.

Právě tady a teď, pokud samozřejmě můžeme použít právě tahle slova ve vztahu k místu ležícímu mimo prostor a čas, věci neprobíhaly právě nejlépe. Erik pomalu začínal být tak nějak příjemnější, a to bylo absolutně nepříjemné. Taky se zdálo, že poněkud změnil minulost, i když to je nemožné, protože jediné, co můžete s minulostí udělat, je vylepšit ji.

Teď bylo třeba použít něco silného. Něco srdcervoucího, co by dokázalo zničit lidskou duši.

Král démonů se přistihl, jak si zamyšleně nakrucuje kníry.

Potíž s lusknáním prsty je v tom, že nikdy nevíte, kam to nakonec povede...

Všude kolem Mrakoplaše se rozkládala neproniknutelná temnota. Nebyla to obyčejná nepřítomnost barev. Byla to temnota, která zcela rázně a provždy popírala možnost, že by kdy nějaké barvy existovaly.

Nohama se nedotýkal ničeho, a jak se zdálo, vznášel se docela volně v prostoru. Chybělo tady ještě něco jiného, ale zatím nedokázal přijít na to, co to je.

"Jsi tady někde, Eriku?" zvolal do tmy.

Jasně srozumitelný hlas nedaleko něj řekl: "Tady. To jsi ty, démone?"

"Asi jo."

"Kde to jsme? Padáme?"

"Neřekl bych," zavrtěl neviditelný Mrakoplaš hlavou. Měl v tomto směru poměrně bohaté zkušenosti.

"nesviští kolem nás vítr. A tyk ti před očima probíhá celý minulý život, a já zatím neviděl nic, co bych si pamatoval."

"Mrakoplaši?"

"Ano?"

"Když otevřu pusku, tak mi z ní nejde žádný zvuk."

"Nebud' blá-" Mrakoplaš zaváhal. Ani on nevydával žádný zvuk. Věděl, co říká, ale k vnějšímu světu to nedoléhalo. Jenže na druhé straně zase slyšel Erika. Možná že se slova u jeho uší prostě sebrala namířila si to rovnou do mozku.

"Asi to bude nějaký magický trik nebo co," řekl. "Není tady vzduch. Proto tady taky není žádný zvuk. Vzduch je z takových mřínových částíček, které o sebe normálně narážejí, a tak přenášejí zvuk, víš?"

"Vážně? Ty bláho!"

"Takže teď jsme obklopeni absolutní prázdnotou," pokračoval Mrakoplaš. "Dokonalým nicem." Zaváhal. "Je pro to nějaké slovo," zamyslel se. "Dostaneš to, když už nic nezbylo, když už jsi prostě vybrali poslední kouty."

"Já vím, počkej... je to fakturum!" oznámil mu Erik s výrazem šťastného výherce.

Mrakoplaš se nad tím zamyslel. Znělo mu to skoro správně. "Tak dobrá," přikývl. "Fakturum. Tam teď jsme. Vznášíme se v absolutním fakturu. Totálním, úplném, jako šutr tvrdém fakturu."

Astfgl začal propadat zoufalství. Měl zaklínadla, s jejichž pomocí mohl najít kdykoli kohokoliv a kdekoliv, ale oni nebyli nikde. V jednom okamžiku pozoroval, jak kráčeji po pláži, a vzápětí... byli pryč.

Zbývala tedy jen dvě místa.

Naštěstí si nejdříve vybral to špatné.

"I kdyby to bylo jen pár hvězd, bylo by to milé," řekl Erik.

"Na tom všem je něco hrozně divného," zamyslel se Mrakoplaš.

"Jak bych ti to... Podívej, je ti zima?"
"Ne."
"Dobrá a cítíš nějaké teplo?"
"Ne. Abych řekl pravdu, já nějak skoro vůbec nic necítím."
"Ani teplo, ani zima, ani světlo, ani vzduch," vypočítával Mrakoplaš. "Jenom fakturum. Jak dlouho tady tak můžeme být?"
"Nevím. Zdá se mi, že celé věky, ale..."
"Aha. Já si totiž nejsem jistý, jestli tady vůbec existuje čas. Tedy alespoň ten správný čas. Takový ten druh, na který odpradáva měří lidé."
"Ale, to jsou věci, nečekal jsem, že tady ještě někoho najdu," pronesl hlas těsně vedle Mrakoplašova ucha. Byl to mírně mazaný hlas, jakoby stvořený ke stížnostem, ale pravda bylo, že v něm nebyl ani náznak po nějaké výhrůžce. Mrakoplaš se začal vznášet kolem.
Hned vedle seděl na zkřížených nohou drobný mužík s myší tváří a s mírným podezřením ho pozoroval. Za jedním uchem měl tužku.
"Ah, maucta," řekl Mrakoplaš. "A kde je přesně to ,tady'?"
"Nikde, v tom je přece ten vtip, no ne?"
"Jako vůbec nikde?"
"No zatím ne."
"Dobrá," přikývl Erik kupodivu klidně. "A kdy to bude ,někde'?"
"Těžko říct," odpověděl mužík. "Když si tak prohlížím vás dva dávám si dohromady dvě a dvě, myslím tím metabolické dávky a tak podobně, řekl bych, že to místo začne existovat během, bratru, nějakých pěti set vteřin." Začal rozvazovat balíček, který mu ležel na klíně. "Dal byste si někdo chlebiček, zatímco budeme čekat?"
"Cože? Jestli bych si -" V tomto okamžiku si Mrakoplašův žaludek uvědomil, že když to nechá jen tak na mozku, riskuje, že už ho nikdo nepustí ke slovu, a rychle se ozval: "Jaký?"
"Copak já vím? Jaký bys chtěl?"
"Prosím?"
"Tak to nenatahuj. Prostě řekni, jaký chlebiček by sis přál, no ne?"
"Jo?" zíral na něj Mrakoplaš. "No, kdybyste teda měl vajíčkový se zeleným salátem -"
"No, tak dobrá, budiž to tedy něco jako chlebičky s vajíčkem a zeleným salátem," pronesl zvýšeným hlasem mužík. Pak sáhl do balíčku, vytáhl plátek zdobené večky a podal ho Mrakoplašovi.
"Páni!" vydechl Mrakoplaš. "To je ale náhodička!"
"Teď už by to mělo začít každou minutu," upozornil ho človíček. "Asi tak - tedy ne že by už měli vypočítané přesné souřadnice určeného prostoru, samozřejmě, kdepak ti - támhle v tom místě."
"No, já zatím vidím jenom tmu," přihlásil se Erik.
"Ne, to tedy nevidíš," prohlásil malý muž triumfálně. "Vidíš akorát to, co je, než tmu nainstalují, no ne?" Vrhł na netmu ošklivý pohled. "Tak co je?" zabručel. "To to trvá! Proč už se nezačíná, proč musíme tak dlouho čekat?"
"Čekat na co?" řekl Mrakoplaš.
"Na všechno."
"Na co všechno?" řekl Mrakoplaš.
"No, na všechno. Ne co všechno. Prostě to všechno, no ne?"

Astfgl se snažil proniknout vířícími plynovými mračny. Alespoň že byl na správném místě. Jediné, co bylo dobré na konci vesmíru, bylo to, že jste ho nemohli minout ani náhodou.
Zhaslo posledních pár uhlíků. Čas a vesmír se nehlučně srazily a zborily se.
Astfgl si odkašlal. Jeden se může cítit neuvěřitelně osamělý, když se ocitne dvacet milionů světelných let od domova.
"Je tady někdo?"
ANO.
Hlas mu zazněl těsně u ucha. Dokonce i král démonů se někdy roztřese.
"Myslel jsem kromě tebe," řekl. "Viděl jsi někoho?"
ANO.
"Koho?"
VŠECHNY.
Astfgl si povzdychl. "Já myslel teď, v posledních chvílích."
TEĎ JE TADYNAPROSTÝ KLID.
"K sakru."
TY JSI NĚKOHO ČEKAL?
"Myslel jsem si, že by tady mohl být chlápek jménem Mrakoplaš, ale -" začal Astfgl.
Smrt'ovi rudě zažhnulo v očních důlcích. TEN ČARODĚJ? Řekl.
"Ne, tohle je dém-" zarazil se Astfgl. Kdyby tady byl existoval čas, mohli bychom říci, že ho během několika vteřin zaplavilo strašlivé podezření.
"Člověk?" zaskuhral s odporem.
TEN VÝRAZ V JEHO PŘÍPADĚ SICE TROCHU PŘEHÁNÍ, ALE VŠEOBECNĚ VZATO JE SPRÁVNÝ.
"No to ať mě peklo pohltil!"

MYSLÍM, ŽE UŽ SE STALO.

Král démonů natáhl roztrášenou ruku. Jeho narůstající zuřivost pohltila úzkostlivou snahu po dodržování určitého životního stylu - rudé hedvábné rukavice mu popraskaly a na špičkách prstů z nich vylezly jako britvy ostré drápy.

A pak, protože je velmi nemoudré rozejít se ve zlém s někým, kdo neudělá krok bez dokonale nabroušené kosa, Astřgl řekl: "Promiň, že jsem tě obtěžoval," a zmizel. Teprve když usoudil, že se ocitl ze Smrt'ova výjimečně dalekonosného doslechu, zařičel zuřivostí a zaječel vztekem.

Nicotá se rozvinula v celé své nekonečné délce napříč větrným prostorem na konci času.

Smrt' čekal. Po nějaké chvíli jeho umřelí prsty začaly tiše poklepávat na držadlo kosa.

Kolem něj tiše šplouchala temnota. Tady přestalo existovat dokonce i nekonečno.

Pokusil se zapískat mezi zuby několik taktů jakési oblíbené písničky, ale zvuk se prostě beze stopy ztratil v nicotě.

Navěky bylo totam. Veškerý písek se přesypal. Ten velký závod mezi entropií a energií skončil a favorit se stal vítězem, jak se předpokládalo.

Možná by si měl znovu naostřit čepel?

Ne.

Asi by to nemělo cenu.

Obrovské kotouče absolutního nic se táhly do toho, čemu by se normálně říkalo vzdálenost, kdyby existoval rám v podobě systému prostor - čas, který by znovu dal slovům, jako je vzdálenost nějaký srozumitelný smysl.

Zdalo se, že se tady nedá celkem nic dělat.

MOŽNÁ ŽE BY BYLO NAČASE JÍT DOMŮ, pomyslel si.

Smrt' se právě otočil, aby udělal, jak řekl, ale v tom okamžiku uslyšel nesmírně slaboučký tón. Bylo to něco, co bylo ke zvuku v témtě poměru, v jakém je foton ke světlu, tak nevýrazné, titěrné a nehlasné, že v hluku běžně fungujícího vesmíru by to zmizelo bez povšimnutí.

Byl to zvuk vzniku první základní částice hmoty.

Smrt' se tiše přikradl k místu, odkud to vycházelo, a pozorně se na ně zadíval.

Ležela tam kancelářská sponka.

Je také jisté, že stvořitelé, co se týče konstruování vesmíru, občas dávají přednost metodě tzv. Velkého třesku, ale zato jindy preferují metodu Postupné konstrukce. Z toho vycházejí ty studie kosmoterapeutů, kteří odhalili, že násilný Velký třesk může vesmíru ve stáří způsobit vážné psychologické potíže.

Nuže, to pro začátek.

Pak se objevilo další tiché 'pop', po kterém zůstal na místě malý perleťový knoflíček od košile, který se pomalu otáček ve vzduchoprázdnu.

Smrt' se poněkud uvolnil. Teď začne dlouhá předehra a ještě dlouho po ní se věci budou komplikovat, než vzniknou mračna plynů, galaxie, planety a kontinenty. A to vůbec nemluvíme o malých vývrtkovitých věcech, které se budou mrskat v bahnitých rybníčcích a přemýšlet, jestli celá hloupá evoluce stojí za tu dřinu s vytvářením ploutví, křídel, nohou a bůhví čeho ještě. Jenže tak nebo tak, signalizovalo to začátek něčeho, co už se nedalo zastavit.

Jediné, co teď potřeboval, byla trpělivost a té měl až až. Už brzo se objeví živí tvorové, budou se vyvíjet jako šílení a pobíhat a smát se na novém slunci. Začnou být unavení. Začnou stárnout.

Smrt' si sedl. On mohl počkat.

Ve chvíli, kdy ho budou potřebovat, bude na místě.

Vznikl vesmír.

Každý z těch nově vytvořených kosmologů vám řekne, že všechno, co na tom bylo zajímavé, se odehrálo v prvních pár minutách, kdy se zdrčlo prázdno, aby vytvořilo vesmír a čas a v něm se udělala řada malých černých děr a tak dál. Jak říkají, potom už to byla jen otázka hmoty. Vzato kol a kolem, celý ten proces se dal skutečně počítat na vteřiny.

I když na druhé straně když to člověk pozoroval zblízka, mělo to přitažlivost křiklavých podniků typu cirkusů a lunaparků.

"Přiliš okázalé," prohlásil. "Všechno ten kravál byl úplně zbytečný. Mohl to být stejně dobře Velký sykot, nebo trocha nějaké hudby."

"Opravdu?" divil se Mrakoplaš.

"Jistě, a navíc to kolem druhé pikosekundy vypadalo pěkně nejistě. Byla to v každém případě improvizovaná záležitost a vyšlo to jen tak tak. Ale tak to bohužel dneska chodí. Kdepak dokonalé řemeslo! Když jsem byl mladý, trvalo to celé dny, než se stvořil vesmír. Člověk do toho vkládal kus vlastního já a byl na to také patřičně pyšný. Dneska to jen tak splácají dohromady, prásk s tím na nákladák, a pryč s tím. A víte co?"

"Ne, co?" odpověděl Mrakoplaš vyvedený z míry.

"Kradou materiál ze staveniště. Najdou si někoho v sousedství, kdo si chce trochu rozšířit vlastní vesmír, a vzápětí vám zmizí s nákladem nebeské klenby nebo něčeho podobného a prodají pod rukou."

Mrakoplaš na něj užasle zíral.

"Kdo vlastně jste?"

Muž vytáhl zpoza ucha tužku a zřejmě ze zvyku si pečlivě prohlédl prostor kolem Mrakoplaše. "Já tvořím věci," odpověděl.

"Jaké věci?"

"Jaké věci byste si přál?"

"Vy jste ten Stvořitel?"

Malý mužik se zatvářil velmi rozpačitě. "Ne ten Stvořitel. Nedělám smlouvy na velké zakázky, jako jsou hvězdy, plynoví obři, pulzary atd. Já se specializuji na to, čemu by se dalo říkat zakázková výroba." Vrhla na něj pohled plný vzdorovitě pýchy. "Dělám si dokonce i své vlastní stromy, abyste věděli," svěřil se jim. "Umělecká práce. Trvá celé roky, než se naučíte vyrobit pořádný strom. Dokonce i jehličnany."

"Oh," bylo jedině, na co se Mrakoplaš zmohl.

"Nesháním nikoho, kdo by to po mně dodělával. Žádní subdodavatelé, to je moje zásada. Ti mizerové vás vždycky zdržují, vy čekáte, a oni zatím montují někomu jinému hvězdy." Mužik si znovu povzdechl. "Víte, oni si lidé myslí, že takové stvoření musí být velice jednoduché. Myslí si, že jednomu stačí kráčet po vodách a mávat rukou sem a tam. Ale ono to tak vůbec není."

"Ne?"

Mužik se poškrábal na nose. "Tak například, když děláte sněhové vločky, tak co se týče vzorů, jste za chvíli s rozumem v koncích."

"Oh."

"Za chvíli vás začne napadat, jestli byste tam neměli vpašovat pár stejných."

"A děláte to?"

"Vy si možná pomyslíte, jsou jich biliony, triliony, squiliony, kdo by si toho všiml'. Ale v tom je právě ta profesionalita."

"Skutečně?"

"Někteří lidé -" a tady se Stvořitel ostře zadíval na nezpracovanou materii, která stále ještě proudila kolem, "-si myslí, že stačí nainstalovat a uvést do chodu několik základních fyzikálních zákonů, sebrat peníze a pryč. O bilion let později se vám začnou v nebeské báni objevovat trhliny, ozonové díry a kdovíco ještě, a když si chcete stěžovat, najdete tak akorát slečinku za přepážkou, která vám řekne, že šéf tady zrovna není. Já si myslím, že lidé mají rádi osobní kontakt, co říkáte?"

"Ehm," začal Mrakoplaš opatrně, "takže když... například... do někoho udeří blesk... ehm, tak to není proto, že by se vybíjela elektrická energie a kdesi cosi, ale protože..., protože vy v tom vidíte něco osobního?"

"Oh, ne já! Já tyhle věci neřídím! Je to už tak strašná práce, stvořit je, nemůže od mě ještě chtít, abych se pak o ně staral. Vždyť se stále budují nové vesmíry," dodal a v hlase mu zazněl náznak výčitky. "Tady mám seznam dlouhý jako vaše ruka."

Sáhl pod sebe a vytáhl velkou knihu vázanou v kůži, na které, jak se zdálo, až dosud seděl. Se zavrzáním ji otevřel.

Mrakoplaš cítil, jak ho někdo tahá za roucho.

"Koukni," říkal Erik. "Tohle přece není doopravdy... On, že ne?"

"On říká, že je," oznámil mu Mrakoplaš.

Co tady vlastně děláme?"

"Nevím."

Stvořitel se na něj podíval. "Tak klid tam, prosím," řekl.

"Ale poslyš," zasykl Erik, "jestli je to opravdu Stvořitel světa, pak je ten chlebiček svatý ostatek!"

"No jo!" zamyslel se nad tím Mrakoplaš. Už bůhví jak dlouho nejedl. Zapřemýšlel, jaký trest by ho mohl stihnout za zkonzumování svatého předmětu. Asi velmi přísný.

"Mohl bys ho darovat do nějakého chrámu a miliony lidí by se tam na něj chodily dívat!"

Mrakoplaš si chlebiček pozorně prohlížel.

"Není na něm ani trocha majonézy," oznamoval. "Počítá se to i tak?"

Stvořitel si odkašlal a začal číst nahlas.

Astfogl klouzal po úbočí entropie a na pozadí kotoučů nitřního vesmíru se odrážel jako vztekly žhnoucí bod. Byl tak rozzuřený, že ho opouštěly poslední zbytky sebeovládání. Fešácká čapka se stylizovanými růžky se změnila v pouhý karmínový cár, který mu visel na jednom z obou obrovských beraních rohů rámujičích jeho hlavu.

S téměř smyslným zvukem mu prsklo rudé hedvábí na zádech a roztáhla se mohutná křídla.

Běžně se o nich tvrdí, že jsou kožnatá, ale v podobném případě by kůže nevydržela ani pár vteřin.

Kromě toho se kůže dost špatně skládá.

Tahle křídla byla z přitažlivosti a tvarovaného vesmíru a rozkládala se tak dlouho, až z nich vznikly obrovské jemné plochy do běla rozžhavené matérie, které se zvedaly a klesaly stejně pomalu jako vesmírné civilizace.

Pořád se sice podobala netopýřím křídům, ale to už bylo spíše kvůli tradici.

Zhruba někdy ve dvacátém tisíciletí, aniž si toho Astfogl všiml, ho předběhlo něco malého na vrcholu oblého, co zuřilo ještě víc než on.

Je osm zaříkadel, která vytvořila svět. To Mrakoplaš dobře věděl. Věděl, že kniha, ve které jsou zaklínadla zapsána, se jmenuje Oktávo, protože tahle kniha byla stále ještě uložena na půdě Neviditelné univerzity - teď v dokonale vykované kovové schráně na dvě speciálně vykopané šachty, kde bylo možné její magickou moc udržet pod kontrolou.

Mrakoplaš přemýšlel o tom, jak to všechno vlastně začalo. Představil si něco jako obrácenou explozi, při níž se mezihvězdné prázdno srazilo dohromady a z nicotných částíček vytvořilo Velkou A'Tuin, nebo alespoň zahřmění, nebo

tak nějak.

Místo toho zaznělo jakési jemné hudební zadrnčení a v místě kde měla být Zeměplocha, byla Zeměplocha, jako kdyby se celou tu dobu předtím jen tak někde schovávala.

Uvědomil si také další věc, totiž to, že s pocitem pádu, se kterým se už naučil žít, pravděpodobně i zemře. Ten svět, který se pod ním tak náhle objevil, s sebou přinesl i speciální nabídku této věčnosti - přitažlivost, kterou jste si jinak mohli zvolit podle nejbližšího většího vesmírného tělesa.

Tak jak se často v těchto situacích stává, vydralo se mu ze rtů jen "aargh".

Stvořitel, stále ještě sedící ve vzduchu, se zjevil vedle něj.

"Překrásná oblaka, co myslíte? Ta se mi opravdu moc povedla," řekl.

"Aargh," opakoval Mrakoplaš.

"Něco se děje?"

"Aargh."

"To jsou celí lidé," zabručel otráveně stvořitel. "Pořád někam spěchají." Naklonil se blíž. "Mně do toho samozřejmě nic není, ale často jsem přemýšlel, co se vám to vždycky tak najednou vrazí do hlavy."

"V nejbližší chvíli to budou moje nohy!" zaječel na něj Mrakoplaš.

Erik, který padal vedle něj, ho zatahal za kotník. "Takhle se přece nemluví se Stvořitelem vesmíru!" vykřikl. "Řekni mu, aby něco rychle udělal, třeba měkkou zem, nebo tak něco!"

"No, to nevím, jestli mohu něco takového udělat," zavrtl hlavou Stvořitel. "Byla by to úprava příčinných souvislostí. V tu ránu bych měl na krku inspektora. Vlítnul by na mě jako tuna... jako tuna... jako tuna váhy, no," dodal. "Můžu vás nechat spadnou do hodně měkkého močálu. Taky jsou v téhle době hodně v oblíbené pohyblivé písky. Nebo byste mohli mít pohyblivý písek s bahniskem a močálem, všechno pohromadě, to je maličkost."

"!" řekl Mrakoplaš.

"Je mi to líto, ale s tou řečí byste se měl alespoň trochu snažit. Okamžik prosím."

Ozval se další melodicky drnčivý tón.

Když Mrakoplaš otevřel oči, stál na pláži. Erik vedle něj. Nedaleko nich se vznášel Stvořitel.

Bylo naprosté bezvětrí. Neměl na sobě jedinou oděrku.

"Tak trochu jsem upravil rychlosti a polohy předmětů," vysvětloval Stvořitel, když zahlédl jejich výrazy. "Ated': co jste to říkal?"

"Hrozně jsem si přál, by se můj pád do hlubin smrti zastavil.

"Aha. Výborně. Jsem rád, že se to nakonec vyjasnilo." Stvořitel se nepřítomně rozhlédl kolem. "Neviděli jste tady někde náhodou moji knihu, co? Mám dojem, že když to všechno začalo, měl jsem ji v ruce." Pak si odevzdaně povzdychl. "Já jednou ztratím vlastní hlavu. Kdysi jsem udělal jeden svět a docela jsem tam zapomněl udělat prkotiny. Ani jednu z těch mršek. V té chvíli jsem je právě neměl, tak jsem si řekl, že tam ještě zaskočím, až budou na skladě, a báa ho, úplně jsem na to zapomněl. Představte si to. Samozřejmě na to nepřišli, protože se jednoduše vyvíjeli a nikoho z nich ani nenapadlo, že vůbec nějaké prkotiny existují, ale bohužel jim to způsobilo nesmírné psychologické problémy. Hluboko v sobě každý z nich cítil, že jim tak nějak něco chybí."

Stvořitel se vzpomátoval.

"No, bohužel, nemůžu tady proplýtvat celý den," řekl. "Jak jsem říkal, mám spoustu další práce."

"Spoustu?" zeptal se Erik. "Já myslel, že jen tuhle jednu."

"Ale kdepak. Takových je!" prohlásil Stvořitel. "Je to prostě něco jako kvantová mechanika, abyste věděli. To není udělat to jednou a být hotov. Ne, ono se to pořád dělí a rozvětľuje. Je to, jako když malujete - malujete - malujete něco strašlivě velkého a musíte to malovat pořád dál a dál. Když vám řeknou, že stačí změnit nějaký malý detail, tak to vypadá strašlivě jednoduše, ale který, v tom je ten háček. No, jsem rád, že jsem vás poznal. Kdybyste potřebovali nějakou mimořádnou práci, třeba ještě jeden měsíc, nebo něco podobného -"

"Hej!"

Stvořitel se znovu objevil a obočí měl vyklenuta do výrazu povinného zájmu.

"Co se stane teď?" zeptal se Mrakoplaš.

"Teď? No, představuju si to asi tak, že se v nejbližší době objeví nějakí bohové. Oni na sebe většinou nedají dlouho čekat, víte. Poletují kolem nového světa jako mouchy kolem - mouchy kolem toho - jako mouchy. Zpočátku mají takové velkodušné a rozsáhlé plány, ale brzo se usadí. Předpokládám, že se postarají o lidi a tak dál." Stvořitel se naklonil kupředu. "Nikdy jsem neuměl uplácat lidi. V životě jsem pořádně netrefil ruce a nohy." Pak zmizel.

Čekali.

"Myslím si, že tentokrát je opravdu pryč," řekl Erik po chvíli. "Byl to hrozně příjemný člověk."

"No, je pravda, že člověk mnohem víc chápe to, jak vlastně svět funguje, když mu to někdo takový vysvětlí," připustil Mrakoplaš.

"Co je to kvantová mechanika?"

"Nevím. Třeba je to podnik, který opravuje kvanta."

Mrakoplaš se podíval na chlebiček s vejcem a zeleným salátem, který stále ještě svíral v ruce. Majonéza se v něm samozřejmě neobjevila a veka začala být navlhla, ale věděl, že další takový chlebiček bude existovat až za tisíce let. Nejdřív musí nastat úsvit zemědělské výroby, domestikace zvířat, z prapůvodního pazourku se musí vyvinout nůž na chleba, rozvinout se běžné denní technologie jako stloukání másla, a jestli to má k něčemu vypadat, tak je třeba taky vyšlechtit olivovníky, papriky, vytěžit sůl, vynalézt kvasné procesy a další techniky základní potravinářské výroby. Teprve pak se může na světě objevit další takový chlebiček, jaký on teď drží v ruce. Byl to unikát - malý bílý oválek plný anachronismů, ztracený a osamělý v nepřátelském světě.

Zakousl se do něj. Nestál za moc.

"Nerozumím jedné věci," řekl Erik. "Proč tady vlastně jsme?"

"No, já bych řekl, že to je čistě filozofická otázka," pokrčil rameny Mrakoplaš. "Předpokládám, že jsi chtěl říct: Proč jsme tady, na počátku Stvoření, na pláži, kam nevstoupila končetina živého tvora?"

"Jo. To myslím."

Mrakoplaš si sedl na nedaleký kámen a povzdechl si: "Vždyť je to naprosto jasné, nezdá se ti? Chtěl jsi žít věčně."

"Ale já přece nemluvil o cestování v čase!" odporoval mu Erik. "Řekl jsem to naprosto jasné, aby nedošlo k žádnému nedorozumění. Tvoje přání se ti jenom snaží vyhovět. Když se nad tím zamyslíš, pochopíš to. 'Navěky' znamená v celém rozsahu vesmíru a času. Navěky. Na věky. Jasný?"

"To chceš říct, že se prostě musí začít na políčku 'start'?"

"Přesně."

"Ale to je špatně! Vždyť to bude trvat celý roky, než se objeví nějaký člověk!"

"Celá staletí," opravil ho Mrakoplaš zachmuřeně. "Tisíceletí. A pak to začne různými obludami, válkami a takovými věcmi. Větší část dějin je pěkně odporná, když se na ně podíváš podrobně. No, většinou stačí i povrchně."

"Ale já myslel, jako že chce žít věčně od téhle chvíle," vysvětloval Erik zoufale. "Myslím samozřejmě od té chvíle. Rozumíš, vždyť se podívej kolem! Žádný holky. Žádný lidi. Žádná zábava o sobotní noci..."

"Tady dalších pár tisíc let žádné sobotní noci nebudou," uklidňoval ho Mrakoplaš. "Jenom noci."

"Musíš mě okamžitě odnést nazpět," prohlásil Erik. "Přikazuji ti to. Vari!"

"Řekni to ještě jednou a já ti jednu ubalím," odpověděl mu Mrakoplaš.

"Ale vždyť ti stačí jen lusknout prsty!"

"To nebude k ničemu. Měl jsi tři přání. Je mi líto."

"Co mám dělat?"

"No, až uvidíš, jak něco leze z moře a pokouší se to dýchat, můžeš tomu říct, že se to zbytečně unavuje."

"Ty si myslíš, jak nejsi vtipnej, co?"

"Když o tom tak mluvíš, připadá mi to hrozně zábavné," prohlásil Mrakoplaš s bezvýraznou tváří.

"No, ony tě ty srandičky za nějaký ten rok přejdou, prohlásil Erik nasupeně.

"Cože?"

"Ty přece nikam neodcházíš, nebo jo? Musíš zůstat se mnou."

"Nesmysl, já -" Mrakoplaš se zoufale rozhlédl kolem. Já co? Pomyslel si.

Pláž mírumilovně olizovaly vlny, nebyly nijak divoké, protože si teprve zvykaly. Opatrně začínal první příliv. Na pláži zatím nebyla vyznačena čára přílivu, žádné chomáče vyplavených řas nebo mušliček, aby se dalo odhadnout kam až je moře ochotno zajít. Vzduch byl čistý, bez jakékoli příměsi, byl to pach tlejících pralesů nebo vstupů a výstupů zaživačích traktu býložravců.

Mrakoplaš vyrostl v Ankh-Morporku. Měl rád vzduch, který v sobě měl něco svého, který obcoval s lidmi, vzduch, v němž se žilo.

"Musíme se dostat nazpět," prohlásil naléhavým tónem.

"To je to, co říkám celou dobu," vypravil ze sebe Erik s potlačovanou netrpělivostí.

Mrakoplaš si ukousl další sousto ze svého chlebičku. Hleděl mnohokrát do tváře smrti, přesněji řečeno Smrti mnohokrát upíral toužebný pohled na temeno jeho rychle mizející hlavy, ale teď se mu najednou představa života věčného ani trochu nezamlouvala. Jistě, byla to možnost, jak najít odpovědi na velké nezodpovězené otázky života - třeba jak vlastně život vznikl a podobně, ale když si představil, že tohle hledání bude jediný způsob, jak si ukrátit veškerý volný čas větší části věčnosti... co to bylo proti tichému večeru v ulicích Ankh-Morporku?

No ale setkal se se svým předkem. To bylo přece něco. Ne každý znal své předky. Co by takový předek dělal, kdyby byl na jeho místě?

Především by tady nebyl.

Dobrá, jasné, ale když řekneme, že by tady byl, tak by - použil by svůj vytříbený logicky uvažující mozek a posoudil by prostředky a možnosti, které má k dispozici. To by udělal.

Takže.

Mám: jeden napůl sněžený chlebiček s vajíčkem a zeleným salátem. Ten mi nepomůže. Mrakoplaš ho zahodil.

Mám: sebe. Udělal si čárku do písku. Nebyl si jistý, k čemu by mohl sám sobě být, ale k tomu se může vrátit později.

Mám: Erika. Třináctiletého démonologa, částečně postiženého trudovitostí.

A to bylo zřejmě všechno.

Chvilí upíral oči na čistý, nový písek a chvíli se v něm přehraboval špičkou střevice.

Pak řekl tiše. "Eriku. Pojď sem na okamžik..."

Vlny teď byly mnohem silnější. Už se vpravily do rytmu přílivu a začaly si tvořit pěny a hřebínky.

Astfíl se zhmotnil v obláčku namodralého dýmu.

"Aha!" zvolal, ale nemělo to příslušný efekt, protože široko daleko nebyl nikdo, kdo by ho slyšel.

Podíval se na pláž. V písku byly stopy. Stovky stop. Táhl se sem a tam, jako by tady něco někoho zoufale hledalo a pak zase zmizelo.

Naklonil se blíž. Bylo velmi těžké to rozpoznat, protože písek byl rozryt stopami a místy zase uhlazen vodou a větrem, ale a okraji postupujícího přílivu objevil naprosto zřetelné zbytky magického oktagramu.

Astfgl vyprskl kletbu, která proměnila písek kolem něj v kruh sklovité hmoty, a zmizel.

Přiliv se dal do práce. O kousek dál na pláži zaplavil dutinu mezi kameny a nové slunce opřelo své paprsky do napůl rozmočených zbytků chlebičku s vejcem a zeleným salátem. Malá vlnka zbytek obrátila vzhůru nohama. Tisíce bakterií najednou zjistily, že na tomhle místě mají věci úplně jinou chuť, a začaly se množit jako šílené.

Kdyby tam bylo aspoň trochu majonézy, mohl se život vyvíjet úplně jinak. Mohl být pikantnější a taky trochu hladší.

Cestování s pomocí magie má vždycky své stinné stránky. Tak především je tady ten pocit, že žaludek zůstává kdesi daleko za vámi. A vaše mysl se plní hrůzou, protože cíl cesty je neznámý. Ne že byste se mohli vynořit kdekoliv. "Kdekoliv" představuje velmi omezený výběr ve srovnání se všemi těmi místy, kam vás může dopravit magie. Vlastní cestování je snadné. Složitě na tom je, například, dostat se na místo, které by vám umožnilo přežít ve všech čtyřech rozměrech současně.

Prostor pro vznik chyby a následně její pravděpodobnost byla fakticky tak velká, že cestovatel zažili skoro něco jako zklamání, když vynořili v celkem obyčejné kamenné jeskyni, jejíž zem byla pokryta pískem.

Na vzdálené stěně byly dveře.

Nebylo pochyb, že jsou to dveře přinejmenším odmítavé, ne-li zapovězené. Vypadaly, jako kdyby jejich konstruktér prostudoval všechny vězeňské dveře, které našel, pak se pustil do práce a vytvořil verzi pro, abychom tak řekli, velké publikum. Byla o spíš brána. Na polorozpadlém oblouku, ve kterém byla vsazena, bylo vyryto jakési staré a pravděpodobně strašlivé varování, ale to bylo odsouzeno k zapomenutí, protože přes něj někdo namaloval v sítrové žluti a ohnivě červeně nápis, který pravil: "Nemusíš být prokletý, abys tady mohl pracovat, ale je to lepší!!!"

Mrakoplaš na nápis nepřátelsky zamžoural.

"Samozřejmě že to dokážu přečíst," prohlásil potom, "akorát že tomu nedokážu uvěřit.

Několik vykřičníků," pokračoval a kroutil při tom hlavou, "to je jasná známka nemocné mysli."

Ohlédl se. Světélkující obrysy Erikova magického kruhu pomalu bledly, až zmizely docela.

"Nemysli si, že jsem nějaký vybíravý," řekl. "Ale měl jsem dojem, že jsi řekl něco jako, že nás můžeš dostat zpátky do Ankh. Tohle není Ankh. To poznám podle takových drobností, jako jsou třepotavé rudé stíny nebo vzdálené bolestivé výkřiky. V Ankh by ty výkřiky byly mnohem blíž," dodal.

"Já si myslím, že můžeme být rádi, že se mi to vůbec podařilo uvést do chodu," ohradil se Erik popuzeně.

"Nepředpokládá se, že by chtěl někdo používat magické kruhy obráceně. Teoreticky to znamená, že ty stojíš v kruhu a kolem se pohybuje realita. Myslím, že jsem si vedl skvěle. Podívej, je to tak," dodal a jeho hlas byl najednou plný nadšení, "že když přepíšeš zdrojový kódex, a to je ten nejtěžší kus, nasměruješ ho do vysokoúrovňové -"

"Jasně, jasně, moc chytrý, co vy lidi všechno nevymyslíte," přikyvoval mu Mrakoplaš. "Jediná potíž je v tom, že bychom mohli být - tedy já si myslím, že asi jsme v pekle."

"Oh."

Erikova naprostá lhostejnost k tomuto prohlášení vyvolala v Mrakoplašovi zvědavost.

"Víš, co myslím," vysvětloval. "To místo, kde žijí všichni démoni."

"Oh?"

"To není to nejlepší místo, kde jsme se mohli ocitnout, alespoň tak se všeobecně soudí," pokračoval Mrakoplaš.

"Myslíš, že budeme schopni jim to nějak vysvětlit?"

Mrakoplaš se nad tím zamyslel. Když na to přišlo, nebyl si vůbec jistý, co vám takoví démoni mohli vlastně udělat. Zato dobře věděl, co vám dokážou udělat lidé. Když strávíte život v Ankh-Morporku, mohli byste zjistit, že jste si v pekle vlastně polepšili. V každém případě je tam tepleji.

Podíval se na klepadlo. Bylo černé a odpuzivé, ale to nic neznamenalo, protože bylo přivázáno ke dveřím a nedálo se používat. Kromě toho bylo ve dveřích, v roztrhaném otvoru, z něhož trčely třísky, nově vyhlížející tlačítko, instalované podle všech známek teprve nedávno někým, kdo z větší části nevěděl co dělá. Mrakoplaš ho na zkoušku zmáčkl.

Možná že zvuky zvonku představovali kdysi populární melodii, snad dokonce takovou, kterou napsal zkušený skladatel, jemuž bylo na krátký extatický moment umožněno zaslechnout hudbu sfér. Ted' už se z něj bohužel řinulo jen kulhavé bing-BONG-ding-DONG.

Jen líný člověk, skoupý na slovo, by řekl, že tvor, který přišel otevřít, se podobal noční můře ze strašného snu. Noční můry většinou bývají přihlouplé a je velmi těžké vysvětlit někomu jinému, co tak strašného bylo na snu, v němž obživly vaše ponožky, nebo proč jste se tak vydělili, když na vás z živého plotu vyskočila obrovská mrkev. Tahle věc byl ten druh příšerností, jaké dokáže stvořit jen ten, kdo si hezky v klidu sedne a velmi úpěnlivě se věnuje myšlení na strašné věci. Měla víc chapadel než nohou, ale mnohem méně rukou než hlav.

Taky měla v místech, kde se dala předpokládat hrud', připíchnutou emailovanou placku.

Placka pravila: "Jmenuji se Urglefloggah, zplouzenec temnot a strašlivý strážce Děsivé brány. Čím posloužím?"

Jak se zdálo, nebyl zplouzenec sovu funkcí příliš nadšen.

"No, co je?" zachrchlal.

Mrakoplaš si ještě dočítal placku.

"Čím bys nám mohl posloužit?" zeptal se užasle.

Urglefloggah, který se vzdáleně podobal toho času nebohému Quizozapletlovi, zaskřípal některými ze svých zubů.

"Nazdáár... vy tááám," zaintonoval způsobem někoho, komu ta slova dlouho a trpělivě vtloukali do hlavy

kovářským kladivem a která se naučil aniž pochopil, co znamenají. "Jmenuji se Urglefloggah, zplozenec temnot, a jsem pro dnešek váš hostitel... Mohu vás přivítat do našeho luxusního -"

"Počkej moment," zarazil ho Mrakoplaš.

"- vybran, abych zajistil vaši spokojenost -" chrochtal dál Urglefloggah.

"Moment, tady něco nesedí," nedal se Mrakoplaš.

"- s přednostním přihlédnutím k vašim přáním, to znamená přáním zákazníků -" pokračoval dál monotónně démon.

"Promiň," pokoušel se Mrakoplaš.

"- tak příjemně, jak jen to bude možné," končil Urglefloggah. Pak ze sebe vyrazil něco jako úlevný ryk, který mu vyšel odněkud z hlubin mezi kusadly. Jak se zdálo, teprve teď byl ochoten naslouchat. "No? Co?"

"Kde to jsme?" zeptal se Mrakoplaš.

Rozličná ústa se rozzářila. "Třeste se, smrtelníci!"

"Proč bychom to dělali," podíval se na něj Erik s úžasem, "nám je zatím fajn!"

"Kvílejte, neb nastal den pláče, běd a skřipění zubů!" Démon se začal dostávat do formy. "Propadli jste d'áblu a jste odsouzeni k věčným-" Démon se najednou zajíkl, zarazil a znejistěl. Nakonec tiše zakvílel a plynule navázal:

"Podrobíte se období korektivní terapie," mluvil s odporem a každé slovo doslova vyplivoval, "- a my doufáme, že se nám podaří udělat je pro vás tak srozumitelné a zábavné, jak jen to bude možné, s přihlédnutím ke všem vašim právům jako k právům zákazníka."

Upřel na Mrakoplaše několik párů očí. "Strašné, co," prohlásil skoro obyčejným hlasem. "Mně to nevyčítejte, já za to nemůžu. Kdyby bylo po mém, bylo by tady hrůzy, ohně, pláče, muk pekelných a věčného zatracení dosyta."

"Je to peklo, ne?" zeptal se Erik. "Viděl jsem nějaké obrázky."

"Tak to máš pravdu," přikývl démon zasmušile. "Je to peklo." Pak si sedl, přesněji řečeno složil se podivným způsobem napolovic. "Byvaly to kdysi 'osobní služby'. Lidé cítili, že se k tomu všem stavíme osobně, že pro nás nepředstavují jen nějaká obyčejná inventární čísla, ale skutečné oběti. Naše služby byly tradičně známé, ale teď... Ten se o to tak akorát stará! Proč vlastně vám to tady všechno vykládám? Co je vám do mých trablí? Jako kdybyste neměli dost svých vlastních, lidí po smrti, a k tomu ještě v pekle, že? Nejste náhodou muzikanti?"

No, abych řekl pravdu, my vlastně nejsme ani mrt-" začal Mrakoplaš. Démon si ho nevšímal, ale vstal a potácivě se vydal kamsi temnou chodbou, přičemž jim gesty naznačoval, aby šli za ním.

"Kdybyste byli muzikanti, tak to by se vám tady teprve nelíbilo. Tedy mnohem víc nelíbilo. Ze stěn se celé dny line hudba, tedy on tomu aspoň hudba říká. Nemyslete si, že mám něco proti příjemné melodii, to zas ne, nebo proti odrhovačce, při které by si mohl jeden s chutí zaječet, ale tohle je docela něco jiného. Slyšel jsem, co prohlásil o tom, kam si můžeme ty svoje oblíbené melodie..., a proto musíme poslouchat všechnu tu hrůzu, která zní, jako když někdo zapnul nenaladěné píáno, zapomněl na ně a klidně odešel."

"No, abysme ti řekli -"

"A pak jsou tady ty kytky v květináčích! Byl bych nerad, kdybyste mě špatně pochopili, já mám rád v místnosti sem tam kousek něčeho zeleného. Někteří mládenci říkají, že to nejsou kytky živé, ale umělé, jenže já zase tvrdím, že to musí být živé kytky. Copak by nějaký šílenec mohl vyrábět květiny, které vypadají jako tmavozelená kůže a páchnou jako týden mrtvých lenochod? On prohlašuje, že to dodává celému místu takový otevřený vzhled. Přátelský a otevřený vzhled! Viděl jsem zahradníky, kteří se při tom pohledu zhroutili a rozplakali! Řeknu vám jednu věc. Později se mi svěřili, že všechno, co jsme s nimi dělali potom, už jim připadalo jako vylepšení."

"Ale smrt není... my totiž -" řekl Mrakoplaš a pokusil se vpravit svá slova do mezer v démonově monotónním monologu, ale marně.

"Kávovar, vezměte si ten! To je věc, to vám garantuju! My jsme kdysi topili lidi v jezírcích kočičí moči, to je pravda, ale nikdy jsme je nenutili kupovat si ji po šálcích."

"My nejsme mrtví!" vykřikl najednou Erik.

Urglefloggah se traslavě zastavil.

"Samozřejmě, že jste mrtví," prohlásil. "Jinak byste tady nebyli. Nedovedu si představit, jak by se sem dostal živý člověk. Nepřežil by tady ani deset minut." Otevřel několikero úst a ukázal bohatý výběr tesáků a klů. "Hur, hur!" dodal. "Běda, kdybych tady dole chytil nějakou živou lidskou žoužel -"

Nebyla to náhoda, že Mrakoplaš bez následků přežil tolik let v paranoidně složitých vztazích Neviditelné univerzity. Teď se tady najednou cítil skoro jako doma. Jeho reflexy začaly pracovat s dokonalou přesností.

"To chceš říct, že ti nikdo nic neřekl?" prohlásil a nasadil nevěřící výraz.

Bylo těžko říct, zda se Urglefloggahův výraz nějak změnil, protože bylo hrozně těžké poznat, co jsou obličejové na které jejich části je výraz ale zřetelně se kolem něj začala šířit atmosféra náhlé a odmítavé nejistoty.

"Co mi měl kdo říct?" zabrblal.

Mrakoplaš se s líčeným úžasem obrátil k Erikovi. "Člověk by si myslel, že je o tom budou příslušná místa informovat, co říkáš?"

"Informovat o č- auvajs!" vykřikl Erik a chytil se za kotník.

"Tady vidíte ten moderní management," pokračoval Mrakoplaš a na tváři se mu objevil výraz rozhořčené účasti. "Pořád se snaží být moderní, dělají všechny ty změny, reorganizace, nové systémy a myslíte, že se zeptají těch, kdo jsou páteří -"

"- vápenatým krunýřem -" opravil ho démon.

"- nebo chitinovou slupkou celé organizace?" dokončil hladce Mrakoplaš. Teď čekal na to, co muselo přijít.

"Houby, máte pravdu," přikyvoval potěšeně Urglefloggah. "Ti se starají jen o psaní vzkazů, příkazů a

oběžníků."

"Já tvrdím, že je to hnusné," vyjádřil se Mrakoplaš.

"Věřili byste," řekl Urglefloggah, "že mě nevzali ani do klubu osmnácti- až třicetitisícátníků? Řekli mi, že jsem na to už moc starý a že bych jim pokazil každou legraci!"

"Kam to Podsvětí jenom spěje?" zavrtěl Mrakoplaš s účastí hlavou.

"Myslíte, že sem dolů někdo z nich přijde?" pokračoval démon a jako by se trochu zmenšil. "Nikdo se mnou nepromluví. Jó, prý je to hrozně důležité, hlídat tu zatracenou bránu, hrozně důležité, jenže já si to nemyslím!"

"Podívejte," naklonil se k němu Mrakoplaš, "nechtěl byste, abych za vás někde ztratil nějaké to slovo, co říkáte?"

"A jeden tady je celé dny, v díře dře jako -"

"No třeba by se to spravilo, kdybychom si s někým trochu promluvili?" znovu t'ukl Mrakoplaš.

Démon popotáhl několika nosy a čenichy najednou.

"To byste udělali?" řekl.

"Rádi," přikývl Mrakoplaš.

Urglefloggah se trochu obveselil, ale pro jistotu zase ne tak moc. "No uškodit už by mi to nemohlo, co?" prohlásil.

Mrakoplaš sebral veškerou odvahu a poplácal stvoření po tom, co doufal, že jsou záda.

"Tak už se tím netrapte," utěšoval démona.

"Je to od vás hrozně hezké."

Mrakoplaš vrhl rychlý pohled přes roztřesenou obludu na Erika.

"No, měli bychom jít," řekl. "Jinak bychom mohli zmeškat naši schůzku." Nad démonovou hlavou udělal několik divokých gest.

Erik se rozzářil. "Jasně, máš pravdu, máme schůzku," řekl. Vydali se na cestu širokou chodbou.

Erik se začal hystericky pochechtávat.

"Tak a teď začneme prchat, ne?" vyrazil ze sebe.

"Ne, teď pořád ještě půjdeme," zavrtěl hlavou Mrakoplaš. "Klidnou chůzí. Důležité je tvářit se nonšalantně.

Všechno musí být dokonale načasované."

Podíval se na Erika.

Erik se podíval na něj.

Kdesi za nimi vydal Urglefloggah zvuk typu „mně-to-právě-došlo!" "

"A co teď?" informoval se Erik.

"Myslím, že teď už by to bylo na místě."

Dali se do běhu.

Peklo vůbec nevypadalo tak, jak Mrakoplaš podle toho, co ho učili, čekal, i když tady byly určité zbytky a náznaky, že tak kdysi vypadat mohlo. Pár starých rezavých skob v koutě, ošklivě očištěný strop. Ale horko tady bylo, to ano, to nepřijemné horko, jaké vznikne, jen když budete několik let přehřívát v troubě vzduch.

Nejhorší peklo, jak se vždycky tvrdí, si dělají především sami lidé.

To většinou démony překvapilo, protože ti si zase vždycky mysleli, že peklo znamená vrážet do lidí různé ostré předměty, topit je v krvavých jezerech a podobně.

To je ovšem důsledek toho, že démoni stejně jako mnozí lidé přestali rozlišovat mezi tělem a duší. Skutečnost je však taková, jak zjistil dřív nebo později každý král démonů, že existují hranice toho, co můžete duši udělat, například do běla rozžhavenými kleštěmi. Každá alespoň trochu zlá nebo zkorumpovaná duše je totiž dost chytrá na to, aby si velmi rychle uvědomila, že protože nemá odpovídající tělo ani příslušná nervová zakončení, není vlastně žádný důvod, kromě obyčejné síly zvyku, proč by měla zažívat jakoukoliv strašlivou agonii. Tak ji nezažívá. Démoni ovšem i nadále v mučení pokračují, protože součástí podstaty každého démona je především tupá a bezduchá hloupost. Protože vlastně nikdo netrpí, nemají z toho nic ani sami démoni a celá věc je naprosto bezpředmětná. Staletí a staletí bezpředmětnosti. Aniž si to uvědomil, přijal Astfgl radikálně odlišný přístup k věci.

Démoni se dokáží pohybovat v meziprostoru a jemu se podařilo objevit ingredienci pro něco, co by mohlo sloužit jako ekvivalent krvavého jezera k topení duší. Všechno se to vlastně dozvěděl od lidí a seznámil s tím pekelnou šlechtu. Od lidí. Je neuvěřitelné, co všechno se můžete dozvědět od lidí.

Vezměte si například určitý typ hotelu. Bude to pravděpodobně počestěná verze amerického hotelu, zrealizovaná tím zvláštním a nám vlastním způsobem, který nám umožňuje vynechat všechno, co bylo v původním provedení dobré, použít to špatné a to ještě vylepšit vlastními nedostatky. Nakonec skončíte s pomalým rychlým občerstvením, teplým pivem, studenou kávou, neochotnou obsluhou, americkými cenami a brzo s celým tím hotelem.

Představte si jen zkrácenou prodejní dobu. Všude je zavřeno. Bar je jeden stůl v malé místnosti obložené růžovými panely, s ošklivým kbelíkem na led a bude otvírat bůhví kdy. Přidejte hustý déšť a televizi, na níž chytíte jediný kanál. Ten vysílá proud rodinných seriálů prošípaných nekonečnými reklamami na laciná auta už od půl milionu, mistrovské ruční kráječe všeho, Královnu úlevu (ať už je to cokoliv), nebo prací prostředky, jejichž krabici stačí ukázat špinavému prádлу a to ze sebe strachem vytřeše veškerou nečistotu. V hotelu pak zůstala jediná kniha, kterou tam zanechala předchozí oběť. Je to jedna z těch knih, kde je na přední straně přebalu jméno autora uvedeno zlatými literami většími než název díla, je na ní pravděpodobně obrázek s růží a několika patronami. Půlka stránek chybí.

Jediné kino ve městě dává něco s titulky, v čem se to hemží šťastnou prací, doly a nekonečnými lány.

Pak zastavte čas, ale ne pocity a vjemy, takže se vám bude zdát, že se chuchvalce na koberci stále množí a

zvětšují, rostou a stoupají, až vám naplní mozek a v ústech máte chuť staré zubní protézy.

A to teď nechte trvat věčně. To je ještě déle než do otvírací hodiny.

Pak to vydestilujte.

Samozřejmě že Zeměplocha spoustu z výše uvedených ingrediencí postrádá, ale nuda je univerzální a Astfglovi se podařilo docílit v pekle obzvláště vysokých stupňů nudy, třeba takové, jakou člověk zažívá, když se nudí někde, kde za to navíc draze zaplatil, nebo tam, kde počítal, že se bude skvěle bavit.

Výklenky a chodby, které se před Mrakoplašem otvíraly, byly plné mlhy a odporných nově vybudovaných přepážek. Tu a tam se z houští rostlin v květináčích ozval strašlivě znuděný výkřik, ale jinak všude kolem vládlo mrtvolné otupující ticho, provázející proces, při němž se lidský mozek zevnitř pomalu mění ve smetanový sýr.

"Já tomu nerozumím," ozval se Erik. "Kde jsou ohniště a pece? Kde jsou plameny? A kde jsou -" v hlase se mu ozval náhlý zájem a naděje, "- kde jsou sukubové?"

Mrakoplaš vrhl pohled k nejbližšímu východu.

Na okraji mělké prohlubně, v níž ležel na holém kameni člověk s roztaženými rukama a nohama, připoutaný řetězy, seděl skličně další démon, jehož placka hlásala, že se jmenuje Azremot - smrdutý psí dech, a navíc doufala, že si čtenář užije příjemný den.

Vedle démona seděl velmi ustaraný a unavený pták. Mrakoplaš si myslel, že Erikův papoušek na tom byl špatně, ale tohohle opeřence musel život protáhnout snad mlýnkem na maso. Vypadal, jako kdyby ho někdo nejdřív oškubal, pak si to rozmyslel a napíchal mu peří nazpět.

V tomto okamžiku překonala Mrakoplašovu obvyklou zbabělost neukojitelná zvědavost.

"Co se to tady děje?" zeptal se. "Co se to s ním děje?"

Démon přestal okopávat patami okraj jámy. Vůbec ho nenapadlo přemýšlet o Mrakoplašově přítomnosti. Bylo jasné, že kdyby tady neměl co dělat, tak tady prostě nebude. Jinak to přece nebylo možné.

"Já tedy nevím, co udělal," odpověděl démon, "ale když jsem sem nastoupil já, tak jeho trest spočíval v tom, že byl každý den ráno přikován na tenhle kámen a pak přilétal orel a ten mu vyklouval játra. Bylo to jednu z nejstarších a nejoblíbenějších mučení."

"No, nezdá se, že by toho ptáka teď nějak příliš zajímal," řekl Mrakoplaš.

"Bodejť. To všechno se změnilo. Ten orel teď přilítá každé ráno a vykládá mu o tom, jak byl na operaci kýlou. To přináší výsledky, tomu věřte," pokyvoval démon smutně obludnou hlavou, "ale já bych tomu mučení neřikal."

Mrakoplaš se odvrátil, ale ne dřív, než stačil zachytit na tváři nešťastné oběti výraz nekonečné agonie. Bylo to strašné.

Ale narazili na horší případy. Ve vedlejší prohlubni bylo několik lidí spoutaných řetězy nuceno zírat na celé řady malých obrazů a k tomu jim jakýsi démon předčítal z poznámek.

"- a tohle jsou obrázky, jak jsme v Páté úrovni, jenže tady nemáme obrázek místa, kde jsme bydleli, bylo to prostě vlevo tady od toho, a tohle, to je takový párek komických lidiček, se kterými jsme se tam seznámili, představte si, to nám nikdo nechce věřit, oni žili na Ledových pláních zkázy, hned vedle -"

Erik se podíval na Mrakoplaše.

"To jim démoni ukazují fotografie z vlastní dovolené?" řekl. Oba se otřásli a zrychleným krokem pokračovali v cestě.

Pak tam byl mírný kopeček. U jeho úpatí ležel oblý kámen. Vedle kamene seděl muž s kovovými kruhy na rukou a na nohou, hlavu zoufale zabořenou do dlaní. Vedle něj stál zakrslý zelený démon, který se téměř prohýbal pod vahou obrovské knihy.

"O tomhle jsem slyšel," naklonil se Erik k Mrakoplašovi. "Je to nějaký chlápek, který se vysmíval bohům, nebo co. Musí valit ten kámen nahoru do toho kopce a pokaždé, když už je tak tak nahoře, kámen mu vyklouzne a skutálí se dolů -"

Démon zvedl hlavu.

"Jenže předtím," zatrylkoval, "musí pokaždé vyslechnout Směrnice a nařízení pro nezdravou a nebezpečnou práci v oblasti zvedání a přemísťování těžkých břemen."

Mrakoplaš miloval nudu, vážil si jí a hýčkal ji právě pro její neobyčejnou vzácnost. Měl vždycky dojem, že ty chvíle, kdy právě nebyl pronásledován, vězněn nebo bit, byly ty, kdy odněkud padal, a ty pády, přestože byly vždycky stejné a častokrát dlouhé, se nedaly v žádném případě popsat jako nudné. Jediná doba, na kterou se mohl s jakous takous pýchou a radostí ohlédnout, bylo období, kdy pracoval jako pomocník knihovníka Neviditelné univerzity, kdy neměl celkem nic víc na práci než číst knihy, dohlížet na to aby se knihovníkovi příliš neztenčila zásoba banánů, a občas mu vypomoci se zvláště vzpurným grimoárem.

Teď si uvědomil, co je vlastně na nudě tak strašlivě přitažlivé. Bylo to to skvělé vědomí, že někde kousek od vás, třeba právě za nejbližším rohem se odehrávají ošklivé věci, nebezpečné a plné dobrodružství, ale že vy s nimi prostě nemáte nic společného. Protože na to, abyste si opravdu dokázali vychutnat nudu, musíte mít něco, s čím ji můžete porovnat.

Ale tohle byla nuda z nudy, která prolínala sama sebou, spojovala se a houstla, až se z ní stalo obrovské všedrtící kladivo, které paralyzovalo každou myšlenku, zkušenost a vzpomínku a měnilo věčnost na hmotu podobnou flanelu.

"To je strašlivé," otřásl se Mrakoplaš.

Řetězy spoutaný muž pozvedl hlavou. "To říkáte vy mně?" prohlásil. "Já jsem ten kámen do kopce tlačíval rád. Člověk se mohl zastavit na kus řeči, kolem se pořád něco dělo, mohl si na tom kameni zkoušet různé úchopy a

páky, někdy jsem ho valil cik cak, nebo kolem dokola. Byla to svým způsobem turistická atrakce, lidé si na mě ukazovali a skoro každý si mě pamatoval. Neřekl bych, že to byla zrovna zábava, ale dávalo to určitý smysl mému posmrtnému životu."

"A já mu občas pomáhal," přidal se démon, v jehož hlase zněl vzpurný zápal. "No řekni, že jsem ti občas pomáhal? Vždycky jsme si trochu zdrbli, no ne? Dodával jsem mu odvalu pokaždé, když se mu balvan zase skutálel pod kopec. Říkal jsem takové ty veselé věci jako 'jupííí, už se ten sviňák zase valí' a on většinou řekl něco jako 'do prdele'. Užili jsme si spolu fajn časy, co? Fantastický!" Démon se vysmrkal.

Mrakoplaš zakašlal.

"Ale teď už je toho přespříliš," pokračoval démon. "Za starších časů jsme byli šťastní. Nikomu se zase tak moc neubližilo a - no, jak bych vám to řekl - bývali jsme v tom tak nějak všichni společně."

"To je ono," přikývl muž s řetězy. "Jeden věděl, že když se bude chovat slušně a do ničeho se nenamočí, má šanci dostat se jednoho krásného dne ven. Víte, že jeden den v týdnu tohle musím přerušit a zúčastnit se teoretické přednášky o zacházení s břemeny?"

"To musí být docela fajn, ne?" řekl Mrakoplaš nejistě.

Mužovy oči se nepřátelsky zúžily. "Další teorie?" ušklíbl se.

"Já už tady žiju celých osmnáct tisíciletí jako skřet a démon," zabrumlal popuzeně démon. "Naučil jsem se svou profesi. Dokonale, to mi věřte. Osmnáct tisíc let s vidlemi v ruce, a teď tohle! Abych četl -"

Celou délkou pekla zazněl ohlušující třesk.

"Oj, oj," řekl démon. "Je zpátky. A taky to znělo dost namíchnutě. Lepší bude, když rychle někam zalezem." Mrakoplaš se rozhlédl a viděl, jak na všech úrovních Hádesu démoni, stejně jako zatracenci, nevrle bručí a vracejí se do svých soukromých pekel.

Muž spoutaný řetězy se začal potit.

"Podívej se, Vizzimute," začal, "nemohli bychom tak nějak vynechat ze dva ze tři paragrafy -"

"Je to moje práce," odpověděl mu démon zničeně. "Znáš ho, dělá namátkové kontroly a víš dobře, že by to nestálo za to..." Odmlčel se, obrátil k Mrakoplašovi, udělal na něj smutný obličej a poklepal soucitně odsouzence tlapou plnou pařátů na rameno.

"Něco ti řeknu," prohlásil laskavě, "vynechám některé z podtříd."

Mrakoplaš uchopil Erika za neodporující paži.

"Uděláme líp, když půjdem," řekl tiše.

"To je ale vážně příšerné," naklonil se k němu Erik, když odcházeli. "Tím si zlo hrozně poškodí jméno."

"Hm," přikývl Mrakoplaš. Nelíbil se mu zvuk toho, jak se On vrátil, ani toho, jak je On rozzuřený. Kdykoliv se někde v Mrakoplašově okolí rozzuřil někdo nebo něco, co bylo natolik důležité, že to místní tvorové vyslovovali s velkým písmenem, mělo to pravidelně vztek na Mrakoplaše.

"Když toho o tomhle prokletém místě tolik víš," sykl na Erika, "možná že taky víš, jak z něj ven?"

Erik se podrbl za uchem. "No, skvělý by bylo, kdyby jeden z nás byl holka," řekl nakonec. Podle efebské mytologie existuje jedna dívka, která sem přichází každou zimu."

"Aby se tady ohřála?"

"Myslím, že ty pověsti říkají, že ona tím vlastně nějak zimu vytváří."

"Jo, znal jsme pár takových ženských," přikývl Mrakoplaš s moudrým výrazem.

"Taky by to bylo snazší, kdybychom měly lyru myslím."

"No, to už je lepší," rozjasnil Mrakoplaš obličej. "Počkej, někde tady mám takový malý kožený sáček, ve kterém mám všechny možné drobné mince a myslím -"

"Tu, co se na ni hraje," pokračoval Erik trpělivě.

"Aha."

"A ještě, totiž když odcházíš, to ti musím říct, když odcházíš a ohlídně se... myslím, že to má něco společného s granátovými jablky, nebo... nebo ne, počkej... jo... no prostě, tak se změníš v kus dřeva."

"Já se nikdy neohlížím," odpověděl mu Mrakoplaš pevně. "Jedno z prvních pravidel při každém útěku je nikdy se neohlížet."

Kdesi za nimi se ozval děsivý řev.

"Zvlášť, když slyšíš hlasité zvuky," pokračoval Mrakoplaš. "Když už mluvíme o zbabělosti, tak to je jedna zmála věcí, které odlišují člověka od ovcí. Člověk totiž prchá rovně a neklíčkuje." Sklonil se uchopil lem svého roucha.

Dali se do běhu a běželi a běželi, dokud a ně nezavolal známý hlas: "Hej mládenci! Vyskočte si sem k nám nahoru. To je úžasné, kolik tady dole člověk potká starých přátel."

Druhý hlas zaskřehotal: "Jakých tentononc? Jak se tentononc?"

"Kde jsou?"

Zástupci a rádcové Vládce pekel se roztřáslí jako osiky. Tohle bude strašné. Z toho by mohla být i oficiální stížnost a spousta důtek.

"Jsou tady někde. Jak to, že je nedokážete najít? Cožpak jsem obklopen stejně tak neschopnými jako hloupými?"

"Můj pane -"

Král démonů se otočil.

Mluvčí byl hrabě Ontenego, jeden z nejstarších démonů. Jak byl starý, nevěděl nikdo. Ale jestli to nebyl on, kdo vymyslel prvotní hřích, určitě měl na svědomí alespoň jednu z jeho prvních 'kopií'. Co se týkalo čiré vynalézavosti

a nevyzpytatelnosti myšlenek, možná by se ztratil i mezi lidmi a je třeba říci, že na sebe pravidelně brával podobu starého, velmi smutného soudce, jehož obličej dával tušit, že mezi předky měl nějakého orla.

Všichni démoni si duchu povzdechli pomysleli si: chudák starý Ontenego, tentokrát to přehnal a pěkně si to slízne. Tohle nebude jen oficiální stížnost, to bude politické prohlášení, kopie na vědomí všem oddělením a jedna založit do archivu.

Astfgl se pomalu otočil, jako kdyby měl nohy připevněny na otočné desce. Stačil se mezitím vrátit do své oblíbené podoby, ale jeho emoce zatím dosáhly vyšší úrovně. Pouhá myšlenka na přítomnost lidských bytostí v jeho říši způsobila, že nitro zavibrovalo vztekem jako houslová struna. Nedá se jim věřit. Jsou nespolehliví. Poslední smrtelníci, kteří se sem dostali, tohle místo velmi hanebně pomluvili. A co bylo nejhorší, cítil se v jejich společnosti méněcenný.

Ted' se plná síla jeho zuřivosti obrátila proti starému démonovi.

"Chtěl jsi něco říci?"

"Chtěl jsem jen říci, pane, že jsme důkladně prohlédli všech osm pekelných okruhů, a jsem si skutečně jistý, že -"

"Ticho! Nemysli si, že nevím, co se tady děje," zavrčel Astfgl a pomalu obcházel starého démona. "Viděl jsem tě - a tebe a tebe -" jeho trojzubec při těch slovech vždy zamířil na některého ze starých pekelných šlechticů, "- jak se paktujete v koutech a povzbuzujete rebélie! Já tady vládnu, je to tak? A mě budete poslouchat!"

Ontenego byl bledý. Jeho patricijské nozdry se chvěly jako nasávací potrubí proudového letadla. Celý jeho zjev i postoj jako by hlásaly: Ty nadutý malý zmetku, samozřejmě že podporuju vzpouru, vždyť od toho jsme démoni! Já jsem přiváděl pekelná knížata k nepříčetnosti už v době, kdy jsi ty ještě naváděl kočky, aby nechaly chciplou myš pod postelí, ty omezené, kancelářské budižkničemu! To říkal celý jeho zjev, ale jeho hlas odpověděl chladně: "To nikdo nepopírá, pane."

"Tak hleďte znovu! A démon, který je vpustil dovnitř, bude převeden do nejnižšího okruhu a rozebrán, je to jasné?"

Ontenegovo obočí se zvedlo. "Starý Urglefloggah, pane? Bylo to od něj hloupé, to ano, ale je to věrný -"

"Zdá se mi to, nebo se mi skutečně pokoušíš odmlouvat?"

Ontenego zaváhal. Ať už jeho osobní názor na krále byl jakýkoliv, démoni velmi věří na tradice a hierarchii. Žilo příliš mnoho mladších démonů, kteří se tlačili na místa těch starších a současně je naváděli ke královraždě a pekelnému převratu, přičemž jim byl každý prostředek k postupu dobrý. Ontenego měl vlastní plány. Nemá cenu všechno teď' pokazit.

"Ne, pane," odpověděl. "Ale to znamená, pane, že Děsivá brána už nebude dál -"

"Udělejte, co říkám!"

Zavazadlo stanulo před Děsivou branou.

Nelze popsat zuřivost toho, kdo musel dvakrát proběhnout nekonečným vesmírem, a Zavazadlo, abychom to vyjádřili v lidských rozměrech, bylo přinejmenším dotčeno. Podívalo se na závěsy. Podívalo se na závory. Podívalo se na zámky. Pak couvlo a přečetlo si nový nápis nad branou.

Možná že ho ten nápis ještě více popudil, i když se Zavazadlem se nedalo nikdy předvídat co a jak, protože strávilo většinu času mimo lidské rozměry, tedy přesně řečeno za nepřátelským obzorem.

Brána do pekla byla prastará. Nebyl to jen čas a žár, co speklo její dřevo v hmotu, v něco, co se podobalo černé žule. Nasála do sebe i strach a tupé zlo. Bylo to něco víc než obyčejná díra ve zdi. Ta brána si začínala matně uvědomovat, co ji očekává v budoucnosti.

Brána pozorovala, jak Zavazadlo pomalu couvá, přešlapuje na písku, protahuje si nohy a přikrčuje se.

Zámek cvakl. Závory se rychle odsunuly. Mohutné bezpečnostní tyče vyjely ze svých ložisek. Obě křídla brány se otevřela a přitiskla se ke stěnám.

Zavazadlo se uklidnilo. Narovnálo se. Vykročilo kupředu. Téměř se nafukovalo. Prošlo mezi závěsy, a když bylo skoro za nimi, obrátilo se a bližšímu křídlu uštědřilo mocný kopanec.

Byl tam mlýn poháněný lidskou silou. Obrovské kolo, zvětšenina šlapacího mlýnku pro veverky, který nevykonával žádnou práci a jehož závěsy a ložiska ohlušivě skřípaly. Byl to jeden z Astfglových nejgeniálnějších nápadů a měl jediný úkol - ukázat několika stům smrtelníkům, že jestliže s myslí, že jejich život postrádá cíl, tak vlastně vůbec nevědí, co to znamená.

"Tady přece nemůžeme zůstat věčně," prohlásil Mrakoplaš. "Musíme dělat různé věci. Jako například jíst."

"Tak to je jedna z těch neuvěřitelných výhod toho, když se člověk stane zatracenou duší," prohlásil Pasák da Quirm. "Všechny ty staré tělesné potřeby se ztratí. Samozřejmě dostanete kompletní novou sadu jiných potřeb, ale já si vždycky myslel, že je moudré poohlédnout se po něčem novém."

"Tentononc!" prohlásil papoušek, který mu seděl na rameni.

"No to mě podržte," podivil se Mrakoplaš, "v životě jsem neslyšel, že by se mohla do pekla dostat i zvířata. I když v tomhle případě je mi jasné, proč udělali výjimku."

"Nech si to, mágu!"

"Není mi jasné, proč nás nehledají i tady," zeptal se Erik.

"Drž hubu a šlapej," sykl na něj Mrakoplaš. "Jsou hloupí, proto. Nedokážou si představit, že bychom se schovali na podobném místě."

"Jo, tak to mají pravdu. Ani mě nenapadlo, že bych dělal něco takového," odsekl mu Erik.

Mrakoplaš se na chvilku odmlčel a pozoroval zástupy démonů, kteří horečnatě prohledávali okolí.
"Takže jak vidím, vy jste tu svou Fontánu mládí nenašel," řekl, protože cítil, že by se hodilo, aby něco řekl.
"Ale ne, já ji našel," odpověděl mu da Quirm nadšeně. "Čistý pramen, hluboko v džungli. Bylo to působivé.
Také jsem se z ní zhluboka napil. Nebo spíš nasál, což je mnohem případnější slovo."
"A -?" nadhodil Mrakoplaš.
"Dokonale to fungovalo. Ano. Na nějakou chvíli jsem zřetelně cítil, jak mládnou."
"Ale -" pokračoval Mrakoplaš a jediným gestem ruky zahrnul da Quirma, mlýn a jednotlivé úrovně pekla.
"Ano," přikývl stařík. "To je na tom to, co mě trápí. Četl jsem o Fontáně tolik a člověk by věřil, že se někdo ve všech těch knihách zmíní o tom nejdůležitějším, co se týká vody v prameni, že?"
"No, a co to bylo?"
"Nejdříve ji musíte převařit. To snad říká všechno, ne? To byla ostuda, vážně."

Zavazadlo klusalo dolů po velké spirálové cestě, která spojovala všech osm úrovní pekla. I kdyby bylo v normálním světě, nevzbuzovala by jeho přítomnost nijak zvláštní pozornost. Nebylo o nic podivnější než většina místních obyvatel.

"To je ale opravdu nudné," řekl Erik.
"O to přece jde," odpověděl mu Mrakoplaš.
"Neměli bychom se tady takhle schovávat, měli bychom hledat cestu ven!"
"No jo, jenže ona tady žádná není!"
"Jedna by tady přece jen byla," ozval se hlas za Mrakoplašem. Byl to hlas člověka, který už v životě viděl snad všechno, a vůbec se mu to nelíbilo.
"Lavaeolus?" vypravil ze sebe užasle Mrakoplaš. Jeho předek kráčet těsně za nimi.
"Dostaneš se domů v pohodě," prohlásil Lavaeolus trpce. "To byla tvoje slova. Fuj. Deset let strádání a nepříjemností, jeden rok horší než druhý. Mohli jste jednomu říct pravdu."
"Ehm," odkašlal si Erik rozpačitě, "měli jsme strach, abychom nenarušili tok historie."
"Jo tak vy jste nechtěli narušit tok historie," řekl Lavaeolus pomalu. Pak se podíval na prkennou podlahu mlýna. "Aha. Dobrá. Tak tím se to celé vysvětluje. Hned se cítím mnohem líp. Když promluvíme za tok historie, tak vám musím opravdu moc a moc poděkovat."
"Promiňte," řekl Mrakoplaš.
"Ano?"
"Říkal jste, že odsud nějaká cesta vede?"
"Oh, jistě. Zadní vchod."
"Kde je to?"
Lavaeolus se na okamžik zastavil a ukázal přes zamlžený prostor.
"Vidíš támhleten oblouk?"
Mrakoplaš upřel oči naznačeným směrem.
"No, tak tak. To je ono?"
"Tak. Dlouhý příkrý výstup. Bohužel nevím, kde to vyústí."
"Jak jste se o tom dozvěděl?"
Lavaeolus pokrčil rameny. "Zeptal jsem se jednoho démona," odpověděl. "Rád dělám věci co nejjednodušeji, víš?"
"Než se tam dostaneme, bude to trvat celou věčnost," zakňoural Erik. "Je to přímo na opačné straně, nikdy to nedokážeme."
Mrakoplaš přikývl a zachmuřeně pokračoval v nekonečné chůzi. Po několika minutách zvedl hlavu. "Nezdá se vám, že jedeme nějak rychleji?"
Erik se ohlédl.
Zjistil, že přistoupilo Zavazadlo a pokouší se je dohonit.

Astfgl stál před svým zrcadlem.
"Ukaž mi to, co vidí oni svými očima," přikázal.
Ano, pane.
Astfgl chvíli zíral na rychle se mihající prkna.
"Řekni mi, co to je!"
Jsem jen obyčejné zrcadlo, pane. Copak já vím?
Astfgl zavrčel. "A já jsem král Hádu," řekl a napřáhl trojzubec. "A jsem připraven riskovat dalších sedm let neštěstí."
Zrcadlo chvilku zvažovalo své možnosti.
Zdá se mi, pane, že slyším nějaký skřípot, oznámilo mu opatrně.
"A?"
Cítím kouř.
"Žádný kouř. Výslovně jsem zakázal všechny otevřené ohně. To byla velmi zastaralá koncepce. Kazilo to celému tomuhle místu dobré jméno."
Stejně ho cítím, pane.

"Ukaž mi... Hádes."

Zrcadlo ze sebe vydalo to nejlepší. Obraz se přesunul právě včas, aby král zahlédl, jak se obrovské mlýnské kolo, jehož do ruda rozpálená ložiska a závěsy začaly téci, vyrvalo z usazení a začalo se valit stejně pomalu a nezadržitelně jako lavina napříč zemí prokletých.

Mrakoplaš visel na drždadle, o které se všichni při práci opírali, a pozoroval, jak mu pod nohama ubíhá dřevěná podlaha s rychlostí, při které by mu podrážky střevíců vzplály plamenem, kdyby byl tak hloupý a pokusil se nohy spustit dolů. Všichni mrtví celou událost brali s veselým přístupem lidí, kteří vědí, že všechno špatné už mají za sebou. Mrakoplaš dokonce zaslechl i výkřiky jako „rozdejte cukrátku“. Slyšel, jak Lavaeolus obdivuje dokonalé tření hrubé plochy kola a vysvětluje da Quirmovi, že kdyby měl člověk vozidlo, které by si před sebe kladlo vlastní cestu právě tak, jak to teď Zavazadlo dělalo s kolem, a o vozidlo pokryl brněním, byly by války mnohem méně krvavé, skončily by mnohem dříve a každý by se mohl domů vracet dvakrát tak dlouho.

Zavazadlo mlčelo. Několik stop před sebou vidělo visící nohy svého pána a běželo, aby se k nim dostalo co nejdříve. Možná ho napadlo, že cesta trvá trochu dlouho, ale s tím si musel poradit Čas. A tak se skřípající a rozkývané kolo valilo dál, přičemž z něj občas vypadla ječící zatracená duše a tu a tam rozdrtilo nějakého toho nešťastného démona, který si ho všiml příliš pozdě.

Nakonec se zaduním narazilo na útes na protější straně pekla.

Hrabě Ontenego se usmál.

"Teď," prohlásil, "nadešel čas."

Ostatní starší démoni vypadali dost nejistě. Byli samozřejmě prosáklí zlem a Astfgl nebyl ani zdaleka Jedním z Nás, naopak patřil k těm nejodpornějším malým vrtichvostům, kteří intrikami a podlézáním získali své vysoké postavení...

Jenže... přece jen, tohle... jsou určité věci, které jsou příliš...

"Učte se od lidí!" pitvořil se Ontenego. "Říká mně, abych se učil od lidí! Mně! Jaká nestoudnost! Ta arogance! Ale já je pozoroval, samozřejmě. Učil jsem se. Plánoval jsem."

Výraz jeho tváře byl nepopsatelný. Dokonce i vládci nejbzlednějších pekelných úrovní kteří si ve zlu a odporosti více než libovali, museli odvrátit pohledy.

Vévoda Drazomet z Hnilopachu pozvedl váhavě pařát.

"Ale jestli má sebemenší podezření," řekl, chtěl jsem říct, že má velmi mizernou náladu. Ty záznamy -" Otrásl se.

"Ale copak něco děláme?" rozhodil Ontenego spáry v gestu nevinnosti. "Copak je něco špatného? Bratři, já se vás ptám: Co je na tom špatného?"

Prsty se mu sevřely a pod pergamenovou kůži protkanou modrými žilami mu bíle vystoupily kloubnaté kotníky. Rozhlédl se po kruhu tváří plných pochyb.

"Nebo byste si raději vyslechli další politické prohlášení?"

Výrazy v okolních tvářích se začaly jeden po druhém měnit, jako když padá řada dominových kostek. Existovaly některé věci, na kterých se shodli dokonce i oni. Žádná další prohlášení, žádné další doporučující dokumenty, žádné další vzkazy povzbuzující morálku všech zaměstnanců. Tohle sice bylo peklo, ale všechno má své hranice.

Hrabě Beezlemot se poškrabal na jednom ze svých tří nosů. "A tohle všechno vážně vymysleli lidé? A úplně sami?" zeptal se. "Nedali jsme jim alespoň nějaké... hm, rozumy?"

Ontenego zavrtěl hlavou.

"Všechno originál jejich práce," prohlásil pyšně jako spokojený učitel, který byl právě svědkem, jak jeho nejlepší žák prošel zkouškami summa cum laude.

Hrabě upřel pohled do věčnosti. "Myslím, že se předpokládalo, že my budeme ti strašní," prohlásil nakonec hlasem plným pekelné úcty.

Starý šlechtic přikývl. Na tohle čekal dlouhý čas. Zatímco ostatní mluvili o skutečné, do ruda rozpálené revoluci, on jen nahlížel do světa lidí, pozoroval a tiše žasnul.

Ten chlapík Mrakoplaš byl nesmírně užitečný. Podařilo se mu totiž krále dokonale zaměstnat. Stál za všechnu tu námahu. Ten přihloupý človíček si pořád ještě myslí, že všechny ty zázraky skutečně působí lusknutí jeho prstů! Tři přání, ale, ale!

A tak se stalo, že když Mrakoplaš vylezl z trosek mlýnského kola, zjistil, že se nad ním tyčí Astfgl, Král démonů, Pán pekla a Vládce podsvětí.

Astfgl už proplul peřejemi divokého vzteku a vplul do tiché laguny zuřivosti, kde už je hlas klidný, chování odměřené a společensky dokonalé a jen slabý pramínek slin v jednom koutku úst naznačuje peklo, které zuří uvnitř.

Erik s vyhrabal zpod dlouhého břevna a zvedl hlavu.

"No maucta," řekl.

Král démonů zatočil v ruce vidlici. Už nevypadala směšně, naopak vypadala jako těžká kovová tyč se třemi strašlivými hroty na konci.

Astfgl se usmál a rozhlédl se kolem.

"Ne," zabručel očividně sám k sobě. "Tady ne. Tady by to nebylo dost veřejné. Jdeme!"

Každého z nich uchopila za rameno jedna tlapa. Nedokázali jim vzdorovat o nic víc než dvě sněhové vločky plamenometu. Na okamžik se kolem nich všechno zatočila a pak Mrakoplaš zjistil, že se ocitli v největším prostoru

vesmíru.

Byla to obrovská síň. Klidně by mohla sloužit jako montážní hala pro kosmické rakety. Možná králové démonů slyšeli o slovech jako 'jemný', nebo 'diskrétní' a dozvěděli se, že když něco takového jste, můžete se tím chlubit, jenže pak jim někdo řekl i to, že když naopak nic takového nejste, můžete se tím v dnešní době chlubit ještě mnohem víc. Fakt je, že v žádném případě neměli vkus. Astfgl dělal, co bylo v jeho silách, ale ani on už nebyl s to přidat mnoho k celkově špatné koncepci výzdoby, vlezlým barvám a strašlivým tapetám. Nechal dovnitř postavit několik konferenčních stolků a plakát z býčích zápasů, ale ty se povětšinou ztratily v celkovém zmatku a nová ozdobná dečka na zadním opěradle Trůnu hrůzy posloužila jen k tomu, aby zdůraznila některé z jeho nejodpornějších basreliéfů.

Oba lidé se rozplácli na podlaze.

"A teď" - prohlásil Astfgl.

Jenže jeho hlas se najednou ztratil v hlasitém jásotu.

Zvedl hlavu.

Téměř celou halu naplnili démoni všech tvarů, barev a velikostí, část si jich stála na ramenou, takže zakrývali stěny, a někteří dokonce viseli od stropu. Démonické hudební těleso zahrálo několik akordů na různé nástroje. Někdo rozvinul z jedné strany sálu na druhou transparent, na kterém stálo: Hať džije čef!

Astfgl nakrčil obočí v záchvatu vzteku, když k němu vykročil zástupem Ontenego následovaný ostatními pekelnými šlechtici. Na tváři starého démona se usadil naprosto nevinný výraz a král málem propadl panice a tak tak že do té tváře nezarazil svůj trojzubec ještě předtím, než se k němu Ontenego naklonil a přátelsky ho popleskal po zádech.

"Skvělé, Veličenstvo!" zvolal.

"Cože?"

"Skvělá práce, pane!"

Astfgl upřel pohled na Mrakoplaše.

"Aha," řekl. "Ano. Jistě." Odkášlal si. "To byla maličkost," řekl a narovnal se. "Věděl jsem, že vám se to podaří, tak jsem se do toho pustil sám -"

"Ale já nemluvím o těchhle dvou. To jsou takové triviální maličkosti. Ne, pane. Já mluvil o vašem povýšení!"

"Povýšení?" užasl Astfgl.

"Jistě, o vašem povýšení!"

Skupina mladších démonů začala freneticky jásat, ale ti by jásali děj se co děj.

"Povýšení? Ale vždyť já už... já přece jsem... už jsem král" - protestoval Astfgl slabě. Cítil, jak se mu celá situace vymyká z ruky.

"Fuuj!" prohlásil Ontenego pohrdavě.

"Fuj?"

"Jistě, pane. Král? Král? Sire, mluvím za nás všechny, jak tady jsme, když řeknu, že to zdaleka není důstojný titul pro démona, jako jste vy, démona, který má takový dal schopnosti organizační, vrozené umění rozlišovat podstatné od nepodstatného, jehož duševní zrak dokáže na dlouho dopředu odhadnout nutné akce pro zajištění správných funkcí celého pekla, jehož - mohu-li to tak říci - gigantická duševní kapacita nám pomohla dosáhnout nových a netušených hlubin, sire!"

Sám sobě navzdory se Astfgl poněkud nadmul. "No, abych řekl pravdu" - začal.

"A přesto zjišťujeme, že bez ohledu na své postavení a zásluhy se stále zabýváte i nejmenšími detaily naší práce," pokračoval Ontenego a upíral jízlivý pohled na Mrakoplaše. "Jaké nadšení! Jaký zápal pro věc!"

Astfgl se nafoukl. "Samozřejmě, vždycky jsem cítil, že bych -"

Mrakoplaš se zvedl na jeden loket a pomyslel si: Hlídej si záda, ohlídni se, tady něco smrdí...

"A proto," prohlásil Ontenego a zářil při tom jako pobřeží poseté majáky, "se sešla rada a rozhodla, a musím dodat, že rozhodla jednohlasně, sire, vytvořit zcela novou funkci, která by odměnila vaše výjimečné zásluhy!"

"Důležitost dokonale vedeného administrativního systému - jakou funkci?" zeptal se Astfgl, jehož oceán sebeuspokojení zčeřily první vlnky podezření.

"Rozhodli jsme se jmenovat vás Nejvyšším doživotním pekelným prezidentem!"

Hudebníci zahráli fanfáru.

"S vaší vlastní kancelář - mnohem větší, než je ten kumbál, kde jste se musel celé ty roky tísnit, pane prezident!"

Kapela znovu spustila.

Démoni čekali.

"A budu tam mít... květiny v květináčích?" začal Astfgl pomalu.

"Spoustu! Plantáže! Celé džungle!"

Zdálo se, že Astfglovu tvář osvětlila slabá vnitřní záře.

"A co koberce? Myslím ode zdi ke zdi -?"

"Museli jsme posunout stěny, aby se tam všechny ty koberce vešly. A víte, jak jsou vysoké, pane? Žije v nich celý kmen pygmů, a láme si hlavu, proč je tady světlo i v noci!"

Užaslý kál démonů dovolil, aby mu Ontenego téměř majetnický položil ruku kolem ramen, a dal se pomalu vést středem jásajícího zástupu. Všechny myšlenky na pomstu byly zapomenuty.

"Vždycky jsem si přál jednu z těch speciálních věcíček na vaření kávy," zamumlal, když se ztratily poslední zbytky jeho sebekontroly.

"Máte ji tam, pane! A mluvící trubku, sire, abyste mohl udělovat příkazy svým podřízeným. A nejnovější diáře, každá stránka na dvě věčnosti a taky takovou tu legraci na -"

"Barevné zvýrazňovače. Vždycky jsem si říkal, že -"

"Kompletní duhovou sadu, sire," duněl Ontenego. "A pojďme rovnou tam, sire, protože předpokládám, že se svým tradičním dynamickým přístupem k věci se nemůžete dočkat, kdy už se pustíte do těch velkých úkolů, které máte před sebou sire!"

"Jistě, jistě! Je čas se do toho všeho pěkně opřít -" Na Astfglově rozdychtěné tváři se objevil výraz naprostého zmatku. "Ty velké úkoly...?"

"Nic menšího než kompletní, všeobsahující, zasvěcený výzkum a hlubokou analýzu naší role, úloh, budoucích úkolů a docílených výsledků, sire!"

Ontenego o krok ustoupil.

Pekelná šlechta zadržela dech.

Astfgl se zamračil. Vesmír zdánlivě zpomalil běh. Hvězdy se na okamžik zastavily na místě.

"Včetně perspektivního plánování?" zabručel král konečně.

"To je nejvýše naléhavé, sire, jak jste okamžitě díky své jasnozřivosti odhalil," pospíšil si Ontenego.

Řadami pekelných šlechticů proběhl slaboučký vzdech úlevy.

Astfglova hrud' se rozšířila o několik centimetrů. "budu muset sestavit zvláštní tým, chápete, protože bude třeba formulovat -"

"Formulujte! Jasná věc!" prohlásil Ontenego, který se možná nechal přece jen trochu moc unášet. Astfgl na něj vrhl mírně podezíravý pohled, ale neštěstí v tom okamžiku znovu začala hrát hudba.

Poslední slova, která dolehla k Mrakoplašovu sluchu, když byl král odváděn jásajícím davem, byla: "A na to, abych mohl analyzovat příslušné informace, budu potřebovat -"

A byli pryč.

Zbytek démonů, kteří došli k názoru, že představení pro tento den skončilo, se začali hýbat, tlačili se k hlavním vratům a vycházeli ven. Těm nejbystřejším však už pomalu začínalo docházet, že zanedlouho se zase rozhoří tak dlouho postrádané ohně.

Obou smrtelníků, jak se zdálo, si nikdo nevšímal. Mrakoplaš zatahal Erika za kabát.

"Takže teď se dáme na útěk?" přikývl chápavě Erik.

"Teď se dáme na odchod," opravil ho Mrakoplaš. "Nenápadně, jako když, nic, klidně, a, ehm, -"

"Rychle?"

"Vidím, že chápeš skutečně velmi bystře."

Je celkem logické, že správné užití tří přání by mělo přinést štěstí co největšímu množství lidí, a to se stalo i tady.

Tezumánci byli šťastní. Když se jim ani po sebeokázalejším obdivování a uctívání nepodařilo přivolat Zavazadlo, které by rozdúpalo jejich nepřátele, otrávilí všechny své kněze a nastolili osvícenský ateismus. To v praxi znamenalo, že mohou zabít tolik lidí, kolik je jim líbí, ale nemusí kvůli tomu vstávat tak časně ráno, aby se před tím pomodlili.

Obyvatelé Tsortu a Efebe byli šťastní - alespoň ti, kteří píší historická dramata nebo v nich vystupují, a to byli vlastně všichni, kteří se počítají. Jejich dlouhá válka skončila a oni se mohli věnovat správnému životu každého civilizovaného národa - to je připravovat se na tu další.

Obyvatelé pekla byli taky šťastní, nebo alespoň šťastnější. Plameny znovu jasně zaplály, věčná těla hříšníků, neschopná cítit bolest, byla podrobena starým známým mučením a všem prokletým bylo dáno na vědomí, které umožňuje snášet jakékoliv utrpení - absolutní a přesvědčivé vědomí, že by na tom mohli být ještě mnohem hůře.

Šťastná byla i pekelná šlechta.

Dav šlechticů stál kolem kouzelného zrcadla a pozvedal číše k oslavnému připitku. Tu a tam některý riskoval a pochvalně poplácal Ontenega po zádech.

"Máme je nechat jít, sire?" prohlásil jeden z knížat a upíral při tom bulvy na dvě postavičky, které se na ploše zrcadla horečnatě plazily vzhůru.

"Oh, myslím, že ano," prohlásil Ontenego rozjařeně. "Vždycky je dobře, když o vás někdo rozšíří pár historek a pověstí, víte? Pour encourager le - po coury - no, jako aby si to každý opravdu dobře pamatoval. A koneckonců, byli nám svým způsobem velmi užiteční." Upřel pohled do skleničky a užíval si svou tichou radost.

A přece jen, v hlubinách klikaté mysli slyšel ten slabý hlas, který bude během let nabírat na síle, hlas, který straší všechna zlá a pekelná knížata, ať jsou kdekoli: pozor, ohlédni se, pozor, za tvými zády...

Je těžko říci, jestli bylo šťastné i Zavazadlo. Zatím divoce pobíhalo peklem, stačilo už zaútočit na čtrnáct démonů a tři z nich zahrnalo do jejich vlastních jam naplněných hořícím olejem. Jistě už brzo se bude muset vydat za svým pánem, ale zatím ještě nemuselo spěchat.

Jeden z démonů se zoufale zachytil okraje jámy, ale Zavazadlo mu promyšleně duplo na pařáty.

Stvořitel vesmíru byl šťastný. Právě se mu podařilo v rámci pokusu vpašovat do blizzardu jednu sedmicípou vločku a nikdo si toho nevšímal. Byl v pokušení hned nazítří zkusit několik vloček ve tvaru ledových písmen. Sněhová abeceda. To by mohl být trháč.

Mrakoplaš a Erik byli taky šťastní:

"Vidím modrou oblohu! Kde si myslíš, že vylezeme?" zajímal se Erik. "A kdy?"

"Kdekoli," prohlásil Mrakoplaš. "A kdykoliv."

Podíval se za sebe, na široké schodiště, po kterém stoupali vzhůru. Byla to zřejmě nějaká novinka; každý schod se skládal z obrovských kamenných písmen. Ten, na který právě vystupovali, například oznamoval: Chtěl jsem jen

to nejlepší.

Další tvrdil: Myslel jsem, že se ti to bude líbit.

Erik stál na: Dělal jsem to pro děti.

"Divný, ne?" řekl Erik. "Co to má znamenat?"

"Já si myslím, že jsou to dobrá předsevzetí," pokýval hlavou Mrakoplaš. Tohle byla cesta do pekel, a jak už jsme zjistili, démoni byli přece jen tradicionalisté.

A zatímco jsou tedy nezměrně zlí, nebývají vždycky tak špatní. Nakonec Mrakoplaš udělal poslední krok a z: Jsme zaměstnavatelé, kteří nabízejí stejné podmínky všem, prošel stěnou, která se za ním okamžitě uzavřela, a ocitl se ve světě.

V duchu připustil, že to mohlo být mnohem horší.

Prezident Astfgl, který seděl v malém jezírku světla uprostřed své rozměrné temné kanceláře, znovu foukl do mluvítko zvukovodu.

"Haló?" zvolal. "Haló?"

Zdálo se, že na druhém konci nikdo není.

Zvláštní.

Uchopil jedno z barevných per a podíval se na pečlivě srovnané štůsky úředních dokumentů, které se tyčily kolem něj. Všechny ty záznamy, které je třeba analyzovat, posoudit, ohodnotit a ocenit, pak se musí sestavit příslušná nařízení ohledně managementu, návrhy hloubkových metod restrukturalizace celého systému, projednání, pak doplnění a zapracování připomínek, návrh konečné verze...

Znovu foukl do zvukovodu.

"Haló? Haló?"

Nic. No, ale koneckonců, jaké starosti. Práce je tady až až. Jeho čas je příliš drahý, než aby jím zbytečně plýtvat.

Pohodlně si natáhl nohy na teplý, vysoký a hustý koberec.

Pyšně se rozhlédl po bujném zelení v květináčích.

Poklepal složité chromové cosi, složené z drátů a koulí, a to začalo velmi složitě a zaměstnaně cvakat a rotovat. Pevnou rukou a rozhodným pohybem odšrouboval vršek ze svého pera.

Napsal: Jaký je náš obchodní svět???

Na okamžik se zamyslel a pak opatrně pod první řádek připsal druhý: Náš obchodní svět - to je ztracení!!!

I tohle bylo štěstí. Svým způsobem.

Terry Pratchet

(FAUST) Erik

Z anglického originálu

FAUST Eric,

vydaného nakladatelstvím

Victor Gollancz Ltd.

v roce 1990,

přeložil Jan Kantůrek.

Vydalo nakladatelství

TALPRESS, spol. s r. o.,

Na okraji 42, 162 00 Praha 6,

jako svou 111. Publikaci.

První vydání, Praha 1996.

ISBN 80-7197-003-4

V sérii Úžasná Zeměplocha

v nakladatelství Talpress dosud vyšlo:

BARVA KOUZEL (oceněno Ludvík '94)

LEHKÉ FANTASTIČNO (oceněno Ludvík '94)

ČAROPRÁVNOST

MORT

MAGICKÝ PRAZDROJ

SOUDNÉ SESTRY

PYRAMIDY

STRÁŽE! STRÁŽE!